ÖZGÜR GENÇLİK

Aylık gençlik dergisi *sayı: 04* *Nisan 2004*

Kendini kurtaramının tek yolu mücadeleci başarı yoludur (Başkan APO) 2

AB'nin Türkiye ve Kürt sorununa yaklaşımı (Ahmet DERE) 7

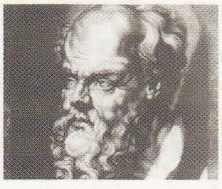

Sıra dışı diyaloglar (Sidar Özgür) 38

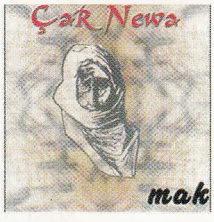

Koma ÇAR NEWA ile röportaj (Cem KÖROĞLU) 56

DEHAP Gençlik Kolları Genel Başkanı Zehra İPEK'le Röportaj 14

APOCU Eylem Ruhuyla

KONGRA-GELİ Sahiplenelim

www.asiyakurd.org

BASINA VE KAMUOYUNA!

KONGRA-GEL'in Avrupa Birliği tarafından terörist örgütler listesine alınması hiçbir hukuki, insani ve ahlaki dayanağı olmayan bir karardır. Bir halkı ve onun iradesini terörist ilan etmek, insan hakları ve demokratik kriterlere yapılacak en büyük hakarettir. Kürt halkının 30 yıllık özgürlük mücadelesi büyük acılarla, büyük bedellerle bugüne gelmiş ve KONGRA-GEL olarak siyasal, demokratik bir halk örgütlülüğüne kavuşmuştur. KONGRA-GEL Kürt halkının özgürlük mücadelesinin demokratik meşru zeminde, evrensel hak ve hukuk ölçüleri çerçevesinde yürütülmesini esas alan siyasal bir harekettir. Böyle bir hareketi terörist ilan etmek, AB'nin başta Kürt halkına ve daha da ilginç olanı, kendi hukuku ve demokratik kriterlerine büyük bir saygısızlıktır. Ancak bu durum, AB'nin kendi ekonomik çıkarları için her şeyi reva gören ve halkların kanı üzerinden rant sağlayan kirli politik anlayışı ile açıklanabilir. Bu karar tek taraflı büyük çaba ve fedakarlıkla yürütülen 5 yıllık barış sürecini baltalamaya yöneliktir. Bu karar uluslararası komploda yer alan güçleri tanıyan bizler için çok şaşırtıcı değildir.

TECAK Avrupa Örgütü olarak hiçbir yasal ve meşru geçerliliği olmayan bu kararı tanımadığımızı belirtiyoruz. Özgürlük hareketimizi ve Başkan Apo'yu tasfiye etmeyi amaçlayan uluslararası komplonun ısrarla devamını ifade eden AB'nin bu yaklaşımını şiddetle kınıyoruz. Kürt gençliği olarak halkımıza yönelik bu oyunu boşa çıkarmanın tek yolunun meşru-demokratik mücadeleyi yükseltmekten geçtiğine inanıyoruz. Ancak siyasal irademiz olan KONGRA-GEL ve güneşimiz Başkan Apo etrafında kenetlenerek komploculara gereken cevap verilebilir. Halkımıza yönelik sayısız saldırı, nasıl ki Apocu mücadele çizgisi ile boşa çıkarıldıysa, bu uluslararası konsept de aynı mücadele ruhu ile harekete geçilerek boşa çıkartılabilir.

Kürt halkının en dinamik gücü olan gençlik ve siyasal demokratik temsili olan TECAK Avrupa Örgütü olarak üstümüze düşen öncülük misyonunu yerine getireceğimizi, Apocu gençlik ruhu ile Apocu harekete yönelik tüm saldırıları boşa çıkartacağımızı ilan ediyoruz. TECAK Avrupa Örgütü olarak Avrupa'da yaşayan tüm Kürt gençliğini bu adaletsiz ve talihsiz karara karşı sesini ve demokratik meşru eylemliliğini yükseltmeye, her mekanı ve her anı eylem ruhu ile donatmaya, bu temelde Apocu eylem çizgisinde buluşmaya çağırıyoruz.

YAŞASIN ÖZGÜRLÜK GÜNEŞİMİZ BAŞKAN APO!
YAŞASIN HALKIMIZIN ÖZGÜRLÜK İRADESİ KONGRA-GEL!
YAŞASIN TECAK!

TECAK AVRUPA ÖRGÜTÜ
09.04.2004

www.atsiyakurdi.org

MÎR MUSIK PRODUKTION

www.mirmusik.com

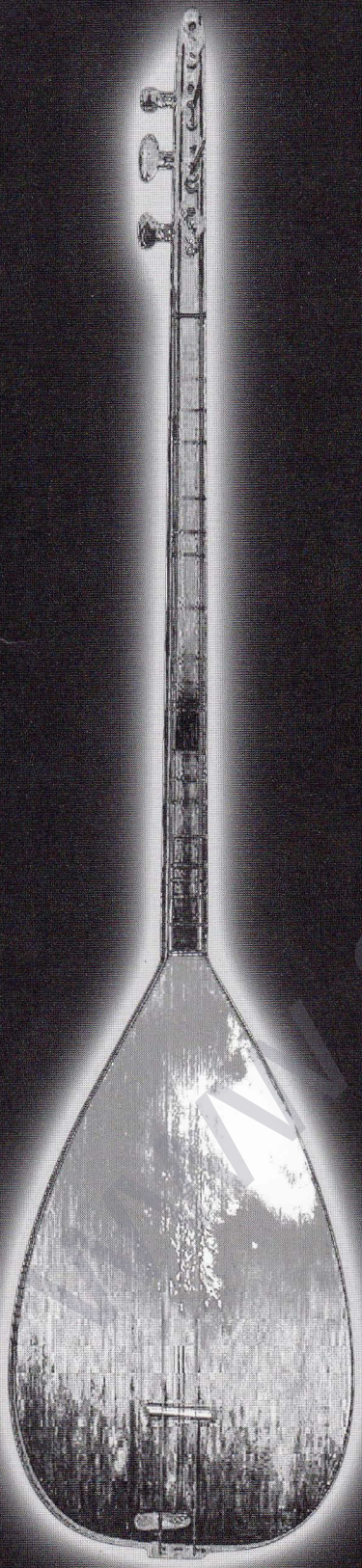

MÎR -organizasyon

"Di Hemû şev, konser û çalakiyan de navnîşana we ye!.."

"Konser, gece ve tüm etkinliklerde, tek adresiniz!.."

+ 49 211 1576400

MÎR -pazarlama

"Bi belavkariya xwe ya ewle û bilez, li her derê ye!.."

"Hızlı ve güvenli dağıtım ağıyla, her yerde!.."

+ 49 211 99459391

MÎR -tonstudio

"Bi sîstema pêsketî ya dîgîtal derfetên tomarkirinê!.."

"Dijital ve son sistem, kaliteli kayıt imkanı!.."

+ 49 211 1576402

MÎR -design

"Bi grafîk û reklamên xwe yên areste û estetîk!.."

"Kaliteli, estetik, etkili grafik ve reklamcılık!.."

+ 49 211 99459393

MÎR ...strana we ye! ...şarkınızdır!

Tel.: 00 49 211 15 76 40 0
00 49 211 99 45 93 90
Fax: 00 49 211 99 45 93 94

Harkortstr. 19 • 40210 Düsseldorf

www.arsivakurdi.org

www.serxwakurdi.org

İçindekiler

Newroz Halkımızın Kendi Manifestosunu İlan Günüdür 2
AB'nin Türkiye ve Kürt Sorununa Yaklaşımı 7
Yeni Siyaset Kültürü, Sivil Toplum Mantığı ve Vicdan 10

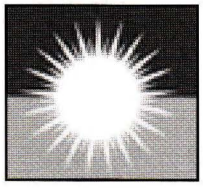

Zehra İPEK ile röportaj 14
KONGRA-GEL Halkımızın Özgür İradesidir 16
Erdoğan Kahraman'nın (Yekta HEREKOL) Mektubu 19
Eylem Öğretmenimize 20

Star'ın Çocuklarına Doğan GÜNEŞ 22
Özgür Gençlik Manifestosu 24
Zwischen den Welten leben 29
Kendini Kurtarmanın Tek Yolu Mücadeleci Başarı Yoludur 32

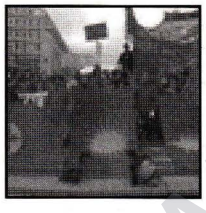

Sorun İnsan Çözüm İnsan 36
Sıra Dışı Diyaloglar 38
Felsefe (İdealizm ve Materyalizm) 40
Sen de mi? Kıskançsın? 44
Ay Işığında 49

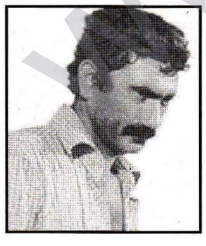

Sinema 52
Koma Çar Newa (röportaj) 56
Mizah 63
Bulmaca 64
ve Şiirler...

Editörden

2004 yılına girildiğinden bu yana yaşanan kritik süreç, özellikle Ortadoğu'da kendisini pervasız bir şiddet ve çözümsüzlük sarmalıyla hissettiriyor. Irak'ta Şiilerin ayaklanması, savaş sonrası gelişen kanlı sürecin bir türlü çözüm aşamasına gelememesi, İsrail'in HAMAS'ın iki liderini ardı ardına öldürmesi, ABD'nin süregelen emperyalist karakterinin yarattığı çıkmazlar, Türkiye'de insanın seçim demeye dilinin varamadığı yaşanan yerel seçimler ve buna benzer diğer gelişmelerin yanında AB'nin terörist devletleri cesaretlendirecek bir karar olan KONGRA-GEL'i terörist örgütler listesine alması, geçtiğimiz yıllarda yaşanan Balkan iç savaşlarına benzer bölgesel kanlı bir sürecin daha şiddetli bir biçimde yaşanacağına dair kaygıları yaşatıyor.

Belki yine gencecik bedenler düşecek toprağa... Söylemesi kolay ama bu bir insanlık dramıdır. Bölgesel ve evrensel bu sorunların tek çözümü, Kürt Halk Önderi Sn. Abdullah Öcalan'ın AİHM Savunmalarında üçüncü alan olarak özetlediği halkların demokrasisinin kurulmasıyla mümkündür.

Gençlik tarih sahnesinde hep savaşlarda ödenen bir bedel olmaması ve bir daha ölümlerin yaşanmaması için, özgür ve demokratik bir dünya için şaha kalkmalıdır. Böyle bir çözüm perspektifi olan KONGRA-GEL ve TECAK'ın örgütlenme çabalarında aktif yer almalı, mücadeleyi büyütmelidir. Herkesin barış, özgürlük ve demokrasi için yapacağı bir şey mutlaka vardır. Özellikle bu dönemde halkların iradesi KONGRA-GEL'i terör listesine alınmasını özgür kimliğin terörize edilmesi olarak anlamalı, 2. Lozan niteliğindeki bu kararı boşa çıkarmalı, halkın ve vatanın özgürlüğü için şart olan Sn. Öcalan'ın özgürlüğü için serhildana kalkmalı, dağları ve meydanları inletmelidir.

Amed'de buluşmak dileğiyle...
Genç kalın!...

www.arsivakurdi.org

NEWROZ Halkımızın Kendi Manifestosunu İlan Günüdür

ABD-İran çelişkisinin ve mücadelesinin bir sonucu bu. Doğu Kürdistan'a da yansıyor bu durum. Newroz öncesinde de gerginlik, hareketlilik vardı. Tutuklamalar oldu, gösteriler oldu. Güney Kürdistan'daki gelişmeleri kutlama yaklaşımlarına polisin baskısı, belli bir halk hareketliliğine, protestoya, tepkilere yol açtı. Newroz'da da bunun sonucunun etkisini gördük. Çok kapsamlı bir Newroz hareketliliği yaşandı.

***

Bu Newroz tarihsel bakımdan etkili, coşkulu, geniş katılımlı Newroz oldu. Anlamı var tabi. Halkın özgürlük mücadelesini ne kadar benimsediğini gösteriyor. Yine birlik ve mücadelede ne kadar ısrarlı ve duyarlı olduğunu ifade ediyor.

Aynı zamanda güçlü bir çıkış zeminidir. İyi değerlendirilirse Kürt sorununun demokratik çözümünü ve Ortadoğu'nun demokratikleşmesini gerçekleştirecek güçlü bir demokratik eylemliliğe başlangıç yapılabilir. Bu düzeyde bir içeriği de var. Bu, halkın Kürdistan'daki, Ortadoğu'daki gelişmelere, Kürt sorununa dair gelişmelere cevabı tabii.

Bir de Ortadoğu'da bunun dışında güçler var. Kendi çıkarları doğrultusunda bir Ortadoğu yaratmaya çalışıyorlar. Bizde son dönemlerde bir daralma, içe kapanma, sadece kendini görme, örgüt sorunlarının ağırlığı nedeniyle siyasal gelişmelerden, dışımızdaki olaylardan kopuk olarak örgüt içine gömülme gibi hatalı bir durum var. Ya da böyle olma tehlikesi var. Bu tabii değişim, dönüşüm, demokratikleşme sürecini de etkileyen bir durum. Dolayısıyla bu hatalı yaklaşımdan kurtulmak veya ona düşmemek lazım. Onun için de yaşananların siyasal anlamını, yine bizdeki durumun dışımızdaki siyasi gelişmelerle, Ortadoğu'da yaşanan mücadeleyle bağını doğru kurabilmek önem taşıyor.

Irak'a müdahale sadece Irak'la sınırlı değil, bir bölgesel müdahaledir

Suriye'deki olaylar, yine bizdeki durum, İran'da seçimler, Doğu Kürdistan'daki olaylar, Arap alemindeki

Bu Newroz tarihsel bakımdan etkili, coşkulu, geniş katılımlı Newroz oldu. Anlamı var tabi. Halkın özgürlük mücadelesini ne kadar benimsediğini gösteriyor. Yine birlik ve mücadelede ne kadar ısrarlı ve duyarlı olduğunu ifade ediyor.

AMED-NEWROZ / 2004

www.kurdistanwar.org

11 Eylül süreci, Batı sisteminin kendi içinde değişikliği öngördüğü bir süreçtir. Önderlik 'sistem içi çatışma' dedi. Sistem içi çatışmanın Ortadoğu'daki yansımalarını veya odaklaşmasını görüyoruz.

gelişmeler, İsrail'in HAMAS liderini vurması, Türkiye'deki durum, bu cepheleşme, 'milli cephe-gayrımilli cephe' diye bazılarının ayırmak istemesi, yine demokratik birlik ve oligarşik yapılanma diye ayrıştırılması... Bunların tümüne bütünlüklü bakmak gerekiyor. Hepsi birlikte dikkate alındığında şu çıkıyor ortaya: Ortadoğu'ya ABD müdahalesinin yansımalarıdır. Hep şöyle söyledik; Irak'a müdahale sadece Irak'la sınırlı değil, bir bölgesel müdahaledir. Uluslararası düzeyde bir değişimin sonucudur.

11 Eylül süreci, Batı sisteminin kendi içinde değişikliği öngördüğü bir süreçtir. Önderlik 'sistem içi çatışma' dedi. Sistem içi çatışmanın Ortadoğu'daki yansımalarını veya odaklaşmasını görüyoruz. Bu, bir tür eski sistemi parçalıyor, değişim yaratıyor. Bölgenin çağdaş demokrasiye ulaşması için elverişli bir zemin yaratıyor, fırsatlar sunuyor. Tabii tehlikeleri de var.

Tek çelişki, küresel sermaye güçleri ile ulusal devlet güçleri arasında değil

Küresel sermaye güçleri ile ulusal devlet güçleri arasındaki çatışma devam ediyor. Bu, Ortadoğu'da çok daha belirgin bir durumda. Eski sistemin parçalanmasında önemli bir rol oynuyor bu. Fakat değişimi yaratan sadece bu değil. Tek çelişki küresel sermaye güçleri ile ulusal devlet güçleri arasında değil. Tek mücadele bu alanda sürmüyor.

Bazıları böyle değerlendiriyorlar: Dolayısıyla da ulusal devlet çok dar kaldığına göre gerici oluyor; dolayısıyla küresel sermaye siyasetini ilerici, tek değiştirici güç gibi görmek gerekiyor. Bu, yanlış bir değerlendirme. ABD'nin en devrimci, her şeye muktedir olduğunu öngören anlayışlar buradan kaynaklanıyor. Tabi tek yanlı bir değerlendirme. Bütünlüğü görmüyor, hatalı bir yaklaşım. Bunun yanında ulusal devlet güçlerinin gericiliğiyle halklar arasındaki çelişki de var. Bu da ciddi bir mücadeleye dönüşüyor. İşte bunu Küçük Güney'de, Newroz'da gördük her yerde, Kürt halkı bölge gericiliğiyle ve kendi işbirlikçi gelen gericilikleriyle nasıl bir mücadele içerisinde! Yine görüyoruz İsrail çatışmasında, İran'da, diğer yerlerde.

Küresel sermaye ile halkların demokrasi güçleri arasındaki mücadele büyük bir çelişkiden kaynaklanmaktadır

Küresel sermaye siyasetiyle Önderliğimizin tanımladığı halkların demokrasi güçleri arasındaki mücadele de var. Bu da büyük bir çelişki. Dikkat edilirse Irak savaşının 1. yıldönümünde dünyanın her tarafında gösteriler oldu. Amerika'da 250 gösteri yapıldığını söylüyordu basın organları. Çok önemli bir durum tabi. Saldırıyı yürüten, müdahalede bulunan merkezde bile bu kadar savaş karşıtı var ise, sadece Bush yönetiminin ya da sermayenin yönlendirdiği Amerikan yönetiminin siyaseti yok bu dünyada, Amerika'da karşıtları da var.

Halkların da bir gücü var. Savaş isteyenler varsa barış isteyenler de var. Baskıyla, sömürüyle kendi egemenliklerini kurmak isteyenler varsa, demokrasi ve özgürlük mücadelesiyle kendi çıkarlarını sağlamak, kendi yaşamları üzerinde hakimiyet kurmak, özgür olmak isteyenler de var. Bütün dünyada var, Ortadoğu'da da böyle. Bunları görmekte yarar var.

Şimdi bölgedeki olayları, son dönemde siyasete dönüşen olayları, ABD'nin Irak müdahalesinin ilk siyasi etkileri olarak değerlendirmek yerinde oluyor. Müdahale sadece Irak'a değil, bütün Ortadoğu'yadır.

Şu çıktı ortaya, bunun bölgenin bütün siyasi güçleri üzerinde bir etkisi olacaktı. Şimdi ilk etkileri bunlardır. Bir yandan tabi mevcut siyasi yapılarla dış müdahale arasında bir çatışmaya yol açıyor. Diğer yandan halkların direnişine, demokratik arayışına, örgütlenmesine yol açıyor. Böyle bir çatışmalı durum sürüyor.

Suriye'de artık köklü bir değişim süreci başladı

Küçük Güney'deki durum, bunda daha dikkate değer bir hal arzediyor. Yani iç gelişmeler zaten bir

Saldırıyı yürüten, müdahalede bulunan merkezde bile bu kadar savaş karşıtı var ise, sadece Bush yönetiminin ya da sermayenin yönlendirdiği Amerikan yönetiminin siyaseti yok bu dünyada, Amerika'da karşıtları da var.

www.arsivakurd.org

değişimi dayatıyor. Dıştan da müdahale ardından en çok yoğunlaşılan alan Suriye. Abluka var, ambargo uygulanıyor. Bunu daha da ilerletmeyi öngörüyorlardı. Şimdi buradan doğan bir değişim şeyi de var, bunlar patlak verdi aslında. Bir provokasyon gibidir. Halktan mı patlak verdi yoksa bu tür çalışmalardan dolayı mevcut rejim mi patlak verdi o da tam belli değil. Fakat Kürt halkıyla bu Esad yönetimi çatıştırılmak isteniliyor. Bazıları Kürtler etkileniyor, bazıları da yönlendiriliyor diyor. Bazıları da diyor tabi Amerika'nın, İsrail'in bazı Arap çevrelerini yönlendirme durumu var. Önderlik de generallere dikkat çekmişti. Şimdi iki tarafın da yönlendirildiği söylenebilir. Tabi dar, ilkel milliyetçiliği çeşitli çevreler, yine dış güçler tahrik ediyorlar bir de, bunların kısmi bir etkisi oldu.

Fakat esas İsrail ve ABD'nin Arap çevreleri içerisindeki bir örgütlülüğü var. Onlar da rejimi değiştirme mücadelesi veriyorlar. Artık onların bir provakasyonu mu oldu, darbe yapar gibi bir yönetimde etkili olmak üzere hamleleri mi oldu, yoksa onların bu hazırlığını görerek rejim mi bunları daha çok açığa çıkartmak istedi, patlak verdirtmek istedi, tam bilemiyoruz ama sonuçta şu oluyor: Suriye'de artık köklü bir değişim süreci başladı. Bu çatışmalar durmaz. Devam edecek. Burada dar yaklaşımlardan uzak durarak hem Kürt toplumunun kimlik haklarını ve demokratik kültürel gelişimini sağlayacak hem de bunu Arap demokrasisinin gelişimiyle birlikte yapacak bir tutum içinde olabilmek lazım.

Suriye'de artık köklü bir değişim süreci başladı. Bu çatışmalar durmaz. Devam edecek. Burada dar yaklaşımlardan uzak durarak hem Kürt toplumunun kimlik haklarını ve demokratik kültürel gelişimini sağlayacak hem de bunu Arap demokrasisinin gelişimiyle birlikte yapacak bir tutum içinde olabilmek lazım.

ABD-İran çelişkisi Doğu Kürdistan'a da yansıyor

İran'da, Doğu'da benzer gelişmeler var. Dikkat edilirse İran'ın reformist-tutucu denen çevreler arasında seçim nedeniyle ciddi bir gerginlik, çekişme yaşanıyor. Seçimler boykot edildi, yüzde 25-30'lara düştü. Buna rağmen yönetimi elinde tutanlar meclisi istedikleri gibi şekillendirmeye çalışıyorlar. Neden? ABD ile çelişkilerinden dolayı. Yaşadıkları mücadelede kendilerini zayıf bırakmayacak, istedikleri kararı alabilecek bir meclis yaratmaya çalışıyorlar. Bu devam edecek bir mücadele. Bunun da ABD müdahalesiyle bir bağı var. ABD-İran çelişkisinin ve mücadelesinin bir sonucu bu. Doğu Kürdistan'a da yansıyor bu durum. Newroz öncesinde de gerginlik, hareketlilik vardı. Tutuklamalar oldu, gösteriler oldu. Güney Kürdistan'daki gelişmeleri kutlama yaklaşımlarına polisin baskısı, belli bir halk hareketliliğine, protestoya, tepkilere yol açtı. Newroz'da da bunun sonucunun etkisini gördük. Çok kapsamlı bir Newroz hareketliliği yaşandı.

Güney'de demokratik siyasetin önü henüz açılmadı

Güney'de, Irak'taki gelişmeler de izleniyor. Çatışmalar sürüyor. Belki sayı olarak azaldı ama, şiddet yoğunluğu, olayların kapsamı azalmadı. Şiilerin bayramına saldırı bunu net gösterdi, tehlikeli bir durumdu. Mevcut anayasa taslağı tabi tartışma konusu diğer

www.serxwebun.org

yandan. Ne kadar demokratik olacak, ABD oradan bir model geliştirmeye çalışıyor. Bazıları Kopenhag Kriterleri'ne uygun değil diyorlardı. Kürt sorununda belli bir çözüm veriyor fakat bütünlüklü değil. Kerkük sorunu çözümsüz.

Bir de demokrasisi nedir, belli değil. Gerçekten bir paylaşım mı oluyor Irak üzerinde, yoksa demokratik bir sistem mi gelişecek, bu çok içerilmiyor. Güney Kürdistan'daki durum da çok değişmedi. KDP, YNK kendi aralarında belli ilişki geliştirdiler, birlikte oluyorlar diye yansıtıldı ama çok eğrelti bir birlik. Öyle demokratik bir birlik değil, çok güvensiz. Aslında eski sistemi koruyorlar, herkes kendi alanında hükümdar, onu böyle bir biçimde yapıştırıyorlar birbirine, dışa karşı birlik oldum demek için. Demokratik siyasetin önü açılmış değil henüz. Güney Kürdistan'da bir demokratik gelişme nasıl olacak? Bu daha cevaplanmamış. Bu güçler demokrasiye açık olacaklar mı, belli değil. Olmazsa bir demokrasi mücadelesinin verilmesi gerekiyor, bu çok ciddi bir durum.

Güney Kürdistan'daki durum da çok değişmedi. KDP, YNK kendi aralarında belli ilişki geliştirdiler, birlikte oluyorlar diye yansıtıldı ama çok eğrelti bir birlik. Öyle demokratik bir birlik değil, çok güvensiz. Aslında eski sistemi koruyorlar, herkes kendi alanında hükümdar, onu böyle bir biçimde yapıştırıyorlar birbirine, dışa karşı birlik oldum demek için.

Bölgedeki köklü değişim hangi yönden olacak?

Bütün bölge için köklü bir mücadele süreci var. Irak müdahalesi bölgeye yayılıyor. Bazı alanlarda giderek daha çok odaklaşabilir. Köklü bir değişim bir gerçek. Bu, mücadeleyle oluyor. Bu değişimle değişimin hangi yönde olacağı burada önemli. Şimdi Amerika Büyük Ortadoğu Projesi ile kendi Ortadoğu'sunu yaratma amaçlarını net ortaya koydu. Büyük Ortadoğu, Amerikan Ortadoğu'sudur. Fas'tan Afganistan'a, Tacikistan'dan Arnavutluk'a, Bosna Hersek'e kadar uzanıyor. Her ne kadar demokratik birlik içerisinde olunacak deniliyorsa da bu doğru değil. Bunların demokrasisi AKP demokrasisidir. Ilımlı islam denen bir yönetimi arzediyor. Aslında oligarşinin kendini restore etmesi oluyor, yenileme çabası yani. Bunu demokrasi diye toplumlara lanse etmek istiyorlar. Irak'taki gelişmelerle işte AKP Türkiye'de bunu ifade ediyor. Bunun belki geçmiş rejimlerde bir değişiklik olacağı açık ama gerçek bir demokrasi olamayacağı ortada. Diğer yandan birlik yaratabilir mi Amerika?

Birlik yaratmak, Kürdistan'dan geçiyor. Kürt sorununa çözüm getirilmeden, Kürtler arası bölünmüşlüğü bir biçimde aşmadan Ortadoğu'da birlik ve istikrar olamaz. Kürt sorununa çözüm öngörmüyor hali hazırda. Parçalı yaklaşıyor. Kürt sorununu ve Kürtlerin durumunu kendi çıkarlarına dayalı bir Ortadoğu yaratmak için kullanıyor. Yoksa haksızlık var, böyle bir sorun var, demokrasinin gerektirdiği biçimde çözelim diye bir durumu, politikası yok. Güney'deki yaklaşımları bile öyle. İşte Küçük Güney olsun, Doğu olsun, Kuzey olsun bu gözüküyor. Bizden bile hali hazırda Türkiye yönetimini kendine bağlamak için yararlanıyor.

Ama Kürt özgürlük hareketini ezmek istemesinde de kararlı. Uluslararası komployu örgütleyen ve yürüten odur. Ortadoğu'ya ilk müdahale, uluslararası komplodur. Önderliğimize yönelen saldırı oldu yani. O Irak'a müdahale zeminini yarattı, Yunanistan'ın eski Dışişleri Bakanı Pangalos bunu açıkça söylemişti. Şimdi Irak'taki gelişmelere dayanarak, Irak zeminine dayanarak özgürlük hareketi tasfiye edilmek isteniyor. Daha ileri bir müdahale gündemleştiriliyor. Bu da gayet açık ve anlaşılır bir durum. Buradan bakınca bir birlik siyaseti yok aslında. Çünkü Kürt sorununu çözme, Kürtler arası bir ilişki ve birlik yaratma siyaseti yok. Bu olmadan birlik olunmaz.

Ortadoğu'ya demokrasiyle birliği getirecek strateji, Apocu stratejidir

Ortadoğu'ya demokrasiyle birliği getirecek strateji, Önderliğimizin Demokratik Ortadoğu Birliği stratejisidir. Halkların özgürlüğüne, demokrasiye, kardeşçe yaşama ve birlik esasına dayanıyor. Bu da

www.arsiv.serxwebun.org

bir Ortadoğu stratejisidir.

Aslında eski yapıyı yıkmada küresel sermaye güçleriyle ulusal devlet güçleri çatışıyor. Onlarla halklar çatışıyor. Fakat yeni Ortadoğu'yu kurmada bir dış güçler var, Amerika'nın Büyük Ortadoğu Projesi; bir de halkların küresel demokrasiyi geliştirme hedefli Demokratik Ortadoğu Birliği stratejisi var. Milliyetçi, dar, ulusal devletçi güçlerin yaratabilecekleri fazla bir şey yok. Onlar varolanı korumaya çalışıyorlar. Tutucudurlar, daralmışlar, gericileşmişler, aşınmak durumundalar, yeniyi yaratma durumları yok.

İki stratejiden hangisinin hakim olacağı, yaşanan mücadeleyle belirginleşecek. Mücadelenin sonuçları bunu belirleyecek. Şimdi yaşanmakta olan, önümüzdeki süreçte daha da yaygınlaşıp derinleşerek sürecek olan mücadele, nasıl bir bölgenin yaratılacağının cevabını ortaya çıkartacak. Türkiye'de seçimlerden sonra gelişecek mücadelenin de böyle bir Ortadoğu'nun şekillenmesinde önemli bir yeri olacak. Bunu net görmemiz lazım.

Burada gerici saldırılar nasıl tehlike yaratabilir, eğer seçimlerde AKP'yi frenleyecek sonuçlar çıkmazsa nasıl bir sonuçla karşılaşılır? İsrail'in durumuna bakarak insan bunu görebilir. Vahşet düzeyinde saldırılar var. Terörizme karşı savaş dendi de, bu savaşın yönlendiricisi kimdir diye sorulursa, işte Şaron öncülük ediyor. Tam bir katliamcılık. Herhangi bir çözüm programı yok. Benzer bir duruma Kürdistan'ı almak isteyebilir birçok çevre. Tehlikeli bir durum. Dikkat etmeliyiz, önlemeliyiz. Böyle bir tehlike her zaman var.

Bu tehlikeyi önlemenin yolu, mücadeleye daha çok sarılmak, gerçekleri daha çok görmek, zamanında başarılı bir mücadele vermektir. Mevcut durumda bu imkanlar da fazlasıyla var. Özellikle de Kürdistan ve Kürt sorunu etrafında demokratik mücadeleyi geliştirme imkanları fazlasıyla var. Arap alemi İsrail çatışmasıyla bir çıkmaz içinde. Filistin sorunu öyle bir ortama alındı.

Bu tehlikeyi önlemenin yolu, mücadeleye daha çok sarılmak, gerçekleri daha çok görmek, zamanında başarılı bir mücadele vermektir. Mevcut durumda bu imkanlar da fazlasıyla var.

Birlik yaratmak, Kürdistan'dan geçiyor. Kürt sorununa çözüm getirilmeden, Kürtler arası bölünmüşlüğü bir biçimde aşmadan Ortadoğu'da birlik ve istikrar olamaz.

Bu Newroz'la halk kendi manifestosunu ilan etmiştir

Kürdistan demokrasinin önünü açma şansına sahip. Güney'deki gelişmeler, Doğu'daki ve Küçük Güney'deki durum, mevcut potansiyel, yine esas olarak Kuzey'in durumu, böyle bir mücadeleyi yürütmeye elverişli. Güçlü bir potansiyel arzediyor. Yaşadığımız Newroz bu gerçeği kanıtladı.

Hem halkın bu gelişmelere bir cevabı oldu hem de geleceğin büyük umudunu, iradesini, inancını ortaya çıkardı. Bu Newroz'a böyle bir anlam vermek, bunu bir halkın kendi projesini ortaya koyma, kendi manifestosunu ilan etme olarak değerlendirilmelidir. Bütün engellemelere, sabote etmelere rağmen halk geriletilememiştir.

Tam tersine her zamankinden daha güçlü, coşkulu bir cevabı ortaya çıkartmıştır. Bu da ne kadar güçlü bir potansiyele sahip olduğumuzu, özgürlük ve demokrasi mücadelesini Kürdistan'da ve Kürt halkının elinde Ortadoğu halkları için nasıl bir gelecek arzettiğini gösteriyor.

İkinci bir durum, büyük bir gelişme, iyi anlamak, değerini görmek, doğru sahiplenmek ve üzerimize düşen görev ve sorumluluklarının bilinciyle hareket edip bunun gereklerini yerine getirmek durumundayız. Bu bize ciddi görevler, sorumluluklar yüklüyor. Halk olarak, halkın çeşitli kesimleri olarak yüklüyor. En çok da demokrasi ve özgürlük mücadelesinin öncüleri olarak gençlere, kadınlara önemli görevler yüklüyor. Örgütümüze, özgürlük hareketimize, her birimize ciddi sorumluluklar yüklüyor. Mevcut durumda ne yapıp yapmadığımızı, ne kadar doğru söz söyleyip söylemediğimizi, ne kadar doğru davranış içinde olup olmadığımızı bu durum belirlemişti. Mevcut görev ve sorumluluğumuzun gereğine ne kadar uygunsa sözümüz ve davranışımız, o kadar doğru yoldayız. Ne kadar değilse o kadar hatalı durumdayız.

www.arsivkurd.org

Avrupa Birliği'nin Türkiye ve Kürt Sorununa Yaklaşımı

Ahmet DERE

farasin@hotmail.com

Kürdistan'ın dört parçaya bölünmesi İngiliz ve Fransızların etkin rol aldıkları Lozan konferansında gerçekleştiğine göre, bugünkü AB'nin Türkiye ve Kürt sorununa olan yaklaşımı da eskiye dayanmaktadır. Uluslararası ittifak güçleri tarafından Hitler faşizminin bozguna uğratılmasıyla beraber giderek oluşumuna başlanan Avrupa Birliği, 1970'lerden sonra kurumlaşıp Avrupai bir güç haline gelmeye başladı. ABD gibi Avrupa Birliği de tek bir devlet sistemine doğru adım adım ilerlemektedir. Şimdiye kadar 15 üyesi olan AB, bu yılın 1 Mayıs 2004'ten itibaren resmen 25 üyelik bir güç olacaktır. AB çevrelerinde yapılan açıklama ve analizlerde sık sık dile getirilen hususlardan biri de, birliğin sınırlarının tüm Avrupa kıtasını kapsaması gerektiği yönündedir. Önümüzdeki 10 yıl içerisinde Kıta Avrupa Birliği biçiminde bir gelişmenin yaşanması büyük bir olasılık dahilindedir.

Gelinen aşamada Türkiye'nin AB'ye giriş süreci önemli bir dönemece girmiş bulunmaktadır. Türkiye devleti ve hükümetiyle AB süreci çerçevesinde yaptığı tüm icraatının ödülü olarak 2004 Aralık ayında bir tarih almaya dönük büyük bir beklenti içerisindedir. Türk devletinin çeşitli düzeylerdeki yetkilileri tarafından yapılan açıklamalarla, eğer AB kendisine tarih vermez ise o zaman Ortadoğu'daki

Bu bağlamda bakıldığında AB hem Türkiye'ye karşı hem de Kürtlere karşı alenen bir ikiyüzlülük içerisindedir. Özellikle son olarak KONGRA-GEL'i terör örgütleri listesine alması bunun bir göstergesi olmakla birlikte etik açıdan da ciddi bir zaafiyet olup AB'nin ciddiyetini zedelemektedir.

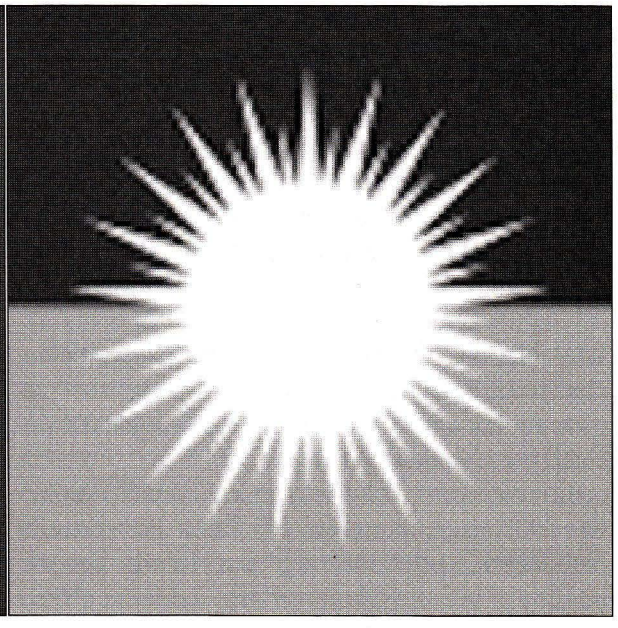

www.wakfi.org

diğer gerici devletleriyle bir noktada buluşacağı sinyalleri sık sık verilmektedir. Bu bir şantaj olup, ne kadar gerçekçi olunduğu belli değildir. Aynı zamanda olumsuz bir sonuç ile karşılanmaması için de elinden geldiği kadar AB'nin isteklerine dönük kendi yasal sisteminde teorik ve pratik rötuşları yapmaktan da geri durmamaktadır. AB ise yapılan bu rötuşlardan adeta memnun kalmış gibi bir hava içerisindedir. Görünürde her iki tarafın da memnun olduğu anlaşılmakla birlikte, ciddi çekincelerin de olduğu bir gerçektir.

Avrupa Birliği, hangi konuda olursa olsun hep kendi çıkarlarını esas alarak politikalar oluşturmuş. Bugün de sahip olduğu mantığa bakıldığında icra ettiği politikalar o yöndedir. Bu bağlamda bakıldığında hem Türkiye'ye karşı hem de Kürtlere karşı alenen bir ikiyüzlülük içerisindedir. Özellikle son olarak KONGRA-GEL'i terör örgütleri listesine alması bunun bir göstergesi olmakla birlikte etik açıdan da ciddi bir zaafiyet olup AB'nin ciddiyetini zedelemektedir.

Burada şunu da belirtmekte fayda vardır, eğer AB'nin kullanabileceği farklı bir yöntem olabilseydi, böylesine açıktan kendi gerçek yüzünü ortaya koyma yaklaşımı içerisine girme gereğini duymazdı. Bu da, bilinçlenen ve örgütlenen Kürt halkının Avrupa'daki bazı güçlerin çıkarlarını zedeleyebilecek düzeyde güç olduğu dolayısıyla kurumsal olarak AB böylesine bir yaklaşım içerisine girme gereğini duymuştur. Bunun anlaşılmayacak pek bir yanı yoktur. Dolayısıyla KONGRA-GEL ile ilgili alınan bu karar bazı çevreler tarafından sürpriz olarak görülse de, Avrupa'nın Türkiye ve Kürt sorunuyla ilgili politikalarını yakından takip edenler açısından pek de öyle sürpriz bir karar olarak görülmemesi gerektiği kanısındayım. Ne Türkiye'nin yaşadığı sorunlarla ilgili ne de Kürt sorunu ile ilgili çözüm noktasında AB'ye umut bağlanarak bir beklenti içerisine girmek saflıktır. Esas sağlıklı çözüm Türk ve Kürt halklarının eşgüdümlü çabalarıyla mümkündür.

Ne Türkiye'nin yaşadığı sorunlarla ilgili ne de Kürt sorunu ile ilgili çözüm noktasında AB'ye umut bağlanarak bir beklenti içerisine girmek saflıktır. Esas sağlıklı çözüm Türk ve Kürt halklarının eşgüdümlü çabalarıyla mümkündür.

Şunu da özellikle belirtmek gerekiyor, Türkiye üzerinden oynanmak istenen oyunların bir parçası olan bu kararın alınmasında, Türkiye-AB giriş sürecine karşı çıkan güçlerin önemli bir rol oynadıklarını görmek gerekiyor. Diğer taraftan, AKP hükümetinin diplomatik bir başarısı olarak gösterilen bu kararın iç yüzünün iyi anlaşılması durumunda Türkiye halklarının bunda çıkarı olmadığı, bilakis çir-

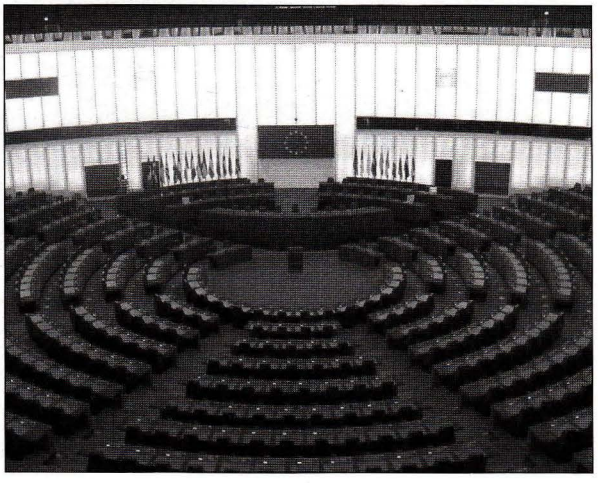

www.arsivkurdi.org

kin oyunlara alet edilmek istendiği çok iyi görülecektir. Dolayısıyla bu oyunların boşa çıkarılması görevi de AKP'den istenmemelidir. Bu noktada yerine getirilmesi gereken esas görev, Türk ve Kürt halklarının ortak çıkarını esas alan bir mücadelenin sonucuyla mümkündür.

Unutulmaması gereken önemli bir diğer husus da şudur; Ortadoğu'da çıkarı olan dış güçler hiçbir zaman bu coğrafyada istikrarın gelişmesini istememişlerdir. Bu bölgeye ilişkin çabalarında sürekli yeri olan husus; halkları aralıksız olarak birbirine kırdırtması olmuştur. Ortadoğu'daki halkların geri bırakılmışlığının sonucu olarak bu coğrafyada yaşananlar hep tarihin tekerrürü olmuş ise bugün de yaşanan aynı tekerrürün yinelenmesidir.

1999 yılından bu yani Kürt özgürlük hareketi silahlı mücadeleyi durdurmuş tamamen demokratik ve meşru bir mücadele sürecini geliştirdiği bir gerçektir. Son 5 yıldan bu yana gerek Avrupa'da ve gerekse de Ortadoğu'da geliştirilen mücadelede temel alınan yöntem de bunun bir göstergesidir.

Hiç kimsenin Kürt özgürlük hareketinin terörist bir eylem yaptığını kanıtlayacak herhangi bir argümanı bulunamaz. Eğer varsa böyle bir argüman, AB'nin bu konuyla ilgili sorumlu makamları ortaya koyarlardı. Yapılanlar farklı amaçlı olduğu için herhangi bir delili ortaya koyma gereği de duyulmamaktadır. Nasıl ki AKP'de "düşünmesen Kürt sorunu yoktur" mantığı egemen ise AB mantığına göre de, kendisi "terörist" diyorsa öyledir. Zira, ona göre kendi çıkarlarını kim zedeliyorsa o teröristtir. AB mantığı ve etiğine göre önemli olan çıkar olduğuna göre, esas alınması gereken düzey de oradan baslar. Bu nedenle alınan kararların anlaşılmayacak bir yani yoktur.

AB'nin Türkiye'yi içine alması pek yakın gelecekte gerçekleşebilecek bir durum olmadığını bilmek gerekiyor. Aralık 2004'te Türkiye'ye müzakere tarihinin verilmesi konusunda belli bir olumlu hava söz konusu olsa da bu, Türkiye'nin AB'ye gireceği anlamına gelmeyecektir. Basta Alman Hıristiyan Demokratları ve Fransız sağcı partilerin bu konudaki karşıt tavırlarına bakıldığında, daha uzun bir yolun kat edilmesi gerektiği bilinmektedir. KONGRA-GEL'in AB listesine alınmasında bu hususun önemli bir rol oynadığını düşünmekte fayda vardır. Bu mantığa göre, az da olsa istikrara kavuşan bir Türkiye'nin AB'ye girişinin engellenmesi için pek ciddi bir bahane bulunmamaktadır. Dolayısıyla bunun engellenmesi için bir şeylerin yaratılması gerekiyor.

Bu noktada, yine Kürt kartının kullanılması olayı gündeme alındığını görüyoruz. Kendilerine göre Kürt özgürlük hareketinin listeye alınması yeni bir savaşın yaşanması demektir, bu da Türkiye'yi yeni bir kaosa sürükleyecek ve böylece AB'ye giriş süreci engellenebilecektir. Avrupa'nın özenle hazırladığı bu ikiyüzlü oyun böylece sahnelenmiş olacaktır.

Kürt halkının ciddi bir siyasal bilinçlenme sürecini yaşadığı bu dönemde kimsenin çeşitli yanıltma, farklı yönlendirme veya provokasyonlara getirmeye dönük kararlarının sonuç alıcı olacağı düşünülmemelidir. 30 yıldan bu yana böylesine ciddi bir siyasallaşma sürecini yaşayan bu halkın kolay kolay oyunlara gelmeyeceğinin artık anlaşılması gerekiyor.

AB'nin KONGRA-GEL'e yönelik bu karalama kararına karşı Kürt halkı ve sahip olduğu kurumları tarafından çok net bir duruşun sergilenmesi lazımdır. Özellikle Avrupa sahasında sahip olunan halk potansiyeli ve diğer imkanların doğru değerlendirilmesi durumunda AB'nin bu ikiyüzlü politikaları boşa çıkarılacaktır.

9 Haziran günü Kürt Halk Önderi Sayın Abdullah ÖCALAN'ın AİHM'de görülecek davası vesilesiyle, başta Kürt gençleri olmak üzere, her yaşta Kürt insanının Strasbourg'ta Önderliğine ve onun şahsında özgürlük mücadelesine olan bağlılığını haykırması gerekmektedir. Her alanda demokratik eylem hakkımızı kullanarak aynı zamanda AB'nin de ikiyüzlü politikalarını boşa çıkarmalıyız.

www.serxwakurd.org

Yeni Siyaset Kültürü Sivil Toplum Mantığı ve Vicdan

Mahmut ŞAKAR

"Demokratik Uygarlık Manifestosu'nda Sayın Öcalan, vicdan devrimini değerlendirirken, ne Avrupa'nın çığrından çıkmış bireyciliğinin ne de Ortadoğu'nun geleneksel çürütücülüğünün çözüm olmayacağını önemle vurgulamaktadır. Salt akılcılık Avrupa açısından yozlaşmanın temel nedenlerinden biri iken, Ortadoğu açısından salt maneviyatın da akılcılıktan uzak bir çözümsüzlüğü getirdiğini ve tıkattığını belirtmektedir. Sayın Öcalan duygusal akılcılıktan bahsediyor. İnsanın duygu yönüyle düşünsel yönünün harmanlanması, iki ayrı olgu olmaktan çıkarılması, bütünlüklü bir birey gerçekliğini yakalamak açısından oldukça önemlidir."

Mevcut siyaset tablosuna bakıldığında ilk göze çarpan olgulardan biri, legal Kürt siyasetinin başlangıçta hakim siyasete muhalefet etmeye dayalı bir siyaset ekseninde kurgulanması, bir tür tepki hareketi olarak doğmasıdır. Aslında Kürt hareketinin varlık koşulları, zaten hakim düşünceden ve siyasetten doğal olarak bir kopuşu getirmektedir.

Siyaset, demokratik çözümü yaratacak bir projeksiyona kavuşturulmalıdır

Egemen zihniyetin 1925'lerden sonra Kürt kimliğini ve varlığını reddi, büyük bir şiddetle bu kimliğe yönelimi, doğal olarak demokratik Kürt siyasetinin egemen düşünceye karşı en etkin muhalefet gücü olarak doğmasını getirmiştir. Fakat bununla sınırlı bir işlev üzerinde gündelik siyaset dışında farklı bir aktivite yaratılamayacağı da açıktır.

Bu anlamda esas olarak devlet kurumlarından kaynaklı inkar ve Kürt kimliği ile Kürtler üzerindeki baskılara karşı demokratik mücadele yürütmeyle sınırlı olan bir siyaset tarzı, zaman içinde hakim öğe olarak gelişir ve kurumlaşır. Zaman zaman kullanılan üsluptan argümanlarına kadar bu olgu derinden hissediliyor.

Bu da demokratik dönüşümün yaratılmamasını ve toplumun ihtiyaçlarına dönük diğer alanlara ilişkin programatik ve pratik çabaların sınırlı olmasını, kendi emeği ve çabası üzerinde kendi alanında yeni bir kültür yaratılamamasını, farklı siyasal kültürden gelen kadroların taşıdığı geleneksel ideolojik ve siyasal etkilenmeleri tolere edememesini, parçalı bir duruş içinde olmasını, geriliklere karşı eğitici bir mis-

www.kurdiskurtar.org

yon yüklenememesini, oldukça kozmopolit ve birbirinin zıddı siyasal kültürel algılanmaların harmanlanamamasını, hantal, dönüşüme kapalı, eklektik bir siyasal yapıyı yaratmıştır. Bu açıdan bakıldığında tüm çaba ve emeğe karşın neden Türkiye siyaseti içinde etkin olunamadığı da açığa çıkacaktır.

Alternatif siyaseti devletin reflekslerine bağlı olarak geliştirmek, devlete dayalı sisteme bağlı düşünmekten kaynaklanmaktadır. Bin yıldır devletin yarattığı kul mantığı, çözümü bile devlette aramaktadır. Bu nedenle *"devlet adım atmıyor, bu iş çözülmez"* mantığından ziyade, devleti değişime zorlayan bir siyasal perspektif esas alınarak program ve pratik çaba yürütülmelidir.

Hakikat, Adalet ve Af Komitesi siyasetin temizlenmesinde tarihi önemdedir

Derin politikaların pratik sonuçlarıyla uğraşma, gerçek anlamda siyasete giriş yapılmasını da engellemektedir. Bunları ifade ederken elbette ahlaken devletin muazzam yönelimlerini de eklemek gerekir. Bu açıdan Türkiye'deki siyasetin düalist yapısı analiz edilerek alternatif bir siyasal projenin sahibi olmak gerekiyor.

Derin devlet siyasetinin iyice analiz edilmesine, sadece sonuçları üzerinden değil içerik açısından da

Derin politikaların pratik sonuçlarıyla uğraşma, gerçek anlamda siyasete giriş yapılmasını da engellemektedir. Derin devlet siyasetinin iyice analiz edilmesine, devleti ve siyaseti demokratik bir zemine çekecek mücadele yöntemlerine, program ve ittifak politikalarına ihtiyaç vardır. Bu açıdan önemli olan Hakikat, Adalet ve Af Komitesi'nin mantık ve işlevini anlayacak bir siyasal projeksiyonun yaratılması önemlidir.

devleti ve siyaseti demokratik bir zemine çekecek mücadele yöntemlerine, program ve ittifak politikalarına ihtiyaç vardır. Özellikle **Sayın Öcalan**'ın uzun zamandır üzerinde durduğu çeteleşen devlet ve siyasal uzantılarının son elli yıllık tahribatları ve yarattıkları dev organizasyonun deşifre edilmesi, açığa çıkarılması, devletin ve siyasetin temizlenmesi açısından önemli bir tarihi dönemeç olan **Hakikat, Adalet ve Af Komitesi**'nin mantık ve işlevini anlayacak ve oluşturacak bir siyasal projeksiyonun yaratılması önemli gözüküyor.

Devleti değişime zorlayan bir siyasal perspektif esas alınarak çaba yürütülmelidir

Bu komite, toplumsal ve siyasal sorunların çözümünde bir katalizör görevi yapacak ve tıkanmayı çözecek bir rol oynayabilir. Siyaseti daha açık, aleni ve temiz bir çizgiye çekmek açısından elzem olarak görülmelidir. Bugüne kadar böylesi bir proje konusunda adım atılamaması, legal alanda yürütülen siyasetin demokrasi mücadelesinin özüyle ne kadar ilgilendiği ve kendi siyasal projesini yaratamamasıyla ilgili olduğunu düşünüyorum.

Alternatif siyaseti devletin reflekslerine bağlı olarak geliştirmek, devlete dayalı sisteme bağlı düşünmekten kaynaklanmaktadır. Bin yıldır devletin yarattığı kul mantığı, çözümü bile devlette aramaktadır. Bu nedenle *"devlet değişmez"*, *"devlet adım atmıyor, bu iş çözülmez"* mantığından ziyade, devleti değişime zorlayan bir siyasal perspektif esas alınarak program ve pratik çaba yürütülmelidir.

Yeni siyasal kültür, güçlü bir sivil toplum mantığına ve politikasına dayanmalıdır

Yeni paradigma içinde sivil toplum mantığı, en geniş anlamıyla merkezde yer almaktadır.

Bireyin tüm yaşam alanlarında kendini inisiyatif ve irade haline getirmesi, kendini örgütlemesiyle bağlantılıdır.

Sayın Öcalan'ın ***üçüncü alan teorisi*** bu yeni yaklaşım üzerinde kurgulanmaktadır. Oysa legal alan

www.arsivakurdi.org

kültürüne bakıldığında, sivil toplumu ve örgütlenmesini neredeyse tali ve gereksiz gören, işlevsiz bir alan olarak değerlendiren, bizzat içinde yer alanların dahi küçümsediği, kendilerini kızağa alınmış hissettikleri oluşumlar olarak görülmektedir.

O yüzden yanlış güç olma anlayışının da etkisiyle bu kurumların ve içinde yer alan bireylerin tıpkı pervanenin ışığa yürümesi gibi güç odağı olarak görülen siyasal parti organizasyonlarına yönelmeleri, ilgi ve dikkatlerini bu kurumlar üzerinde odaklaştırmaları, giderek gelişen bir kültür olmaktadır.

Kendilerini siyasal partiye karşı doğal denetmen olarak gören bu yaklaşımların özünde, yeni paradigmayı algılayamama ve geleneksel siyaset mantığı içinde yaklaşma hakimdir. Aynı şekilde siyasal partide de sivil örgütleri kendi yan örgütleri olarak görme, kendi siyasetinin etrafında dizayn etme eğilimi de sürmektedir.

Oysa bugün siyasal partilerle birlikte belki de daha çok önemli olan sivil toplum alanıdır, düşünsel ve kültürel yaratıcılığın boy vereceği alanlardır. Geleceğin örgütlenme ve yaratılma alanlarıdır. Yeni toplumun kozalarıdır, yeni birey, toplum anlayışı burada filizlenecektir.

Siyasetin ilkesel karakteri geliştirilmelidir

Temel bir sorun da siyasetimizde pragmatist yaklaşımın her geçen gün kendine daha fazla yer açmasıdır. Siyasetin taktik yanı önemli ama stratejik amaçlara hizmet ediyorsa anlamlıdır.

Tehlikeli olan, stratejiden yoksun bir taktik yaklaşım ve pragmatizm anlayışıdır. Çünkü pragmatizm, siyasetin içindeki özneleri güç yapacaktır, siyasetin kendisini değil.

Bu olguyu çok özlü bir ifadeyle **Sayın Öcalan, "Özgürlük, amaçları kadar araçlarının da temiz olmasını gerektirir"** diyerek formüle etmiştir. Ve yeni paradigmanın hiyerarşik ve tüm sınıflı uygarlık araçlarını kullanmasının tehlikelerine işaret eder.

Bunun basit bir ahlaki yaklaşım olmadığı, stratejik bir tercih olduğu açıktır. Bu bir sistem tercihidir. Çünkü bu olguların arkasında tarihsel dayanaklar vardır.

Tehlikeli olan, stratejiden yoksun bir taktik yaklaşım ve pragmatizm anlayışıdır. Çünkü pragmatizm, siyasetin içindeki özneleri güç yapacaktır, siyasetin kendisini değil. Bu olguyu Sayın Öcalan, "özgürlük, amaçları kadar araçlarının da temiz olmasını gerektirir" diyerek formüle etmiştir. Yeni paradigmanın hiyerarşik ve tüm sınıflı uygarlık araçlarını kullanmasının tehlikelerine işaret eder.

"Temelinde sınıflı hiyerarşik toplum uygarlığının rol verdiği 'politika için her araç mubahtır' anlayışıyla, 'Kamusal politik alan en yücelikli değerler meydanıdır, dolayısıyla en erdemli yaklaşımları gerektirir' zihniyetini esas alan komünal toplum anlayışı yatar." **(Özgür İnsan Savunması)**

Çağdaş Kürt siyasetini yaratan erdemlerin, değerlerin bire bir ilişkilerden kurumsal ve genel siyasal ilişkilere kadar esas alınarak geliştirilmesi yeni siyaset kültürünü yaratılmasında temel ilkelerden biri olmalıdır.

Yeni paradigma, yeni siyaset kültürü vicdanı güçlü kişiliklerle hayat bulacaktır

Vicdan, insanlığın toplumsallaşma sürecinden itibaren günümüze kadar taşıdığı değerler bütününe karşı duyduğu derin sorumluluktur.

İnsanca yaşamak için idealleri doğrultusunda geleceğe doğru yürüyebilme inancıdır.

Aynı zamanda insana karşı duyulan inancın, güvenin sevgiyle yoğrulmasıdır.

Vicdan insani erdemlerle uğraşır. İnsan gerçekliğine en uygun olanın manevi arayışıdır. İnsanı salt bir politik gerçeklik değil sosyal, kültürel bir varlık olarak kendi merkezine oturtmaktır.

Vicdan manevi bir algılayıştır. Kendindeki tarihi damarları açmak kadar, o damarlardan günümüze gelen değerler bütününü içselleştirmek ve değerlere yeni değerlerle karşılık verebilme gücüdür.

Beyin ve yürek arasında ince bir çizgidir vicdan. Dokunulmaması gereken, salt akıl gücüne teslim edilmemesi gereken zengin bir değerler bütününü ifade eder.

www.arsivakurd.org

Vicdan insan olmanın, ahlaklı ve demokrat olmanın olmazsa olmaz manevi bir boyutudur. Halka bağlılığın, adil olmanın, adaleti bireysel, örgütsel ve toplumsal ilişkilerde esas almanın adıdır. Vicdan devrimci Kürt hareketinin çimentosudur. Bu yüzden siyaseti salt ideoloji, düşünce ya da zihniyet olarak algılamıyoruz. Siyaset güçlü bir vicdana dayanırsa anlamlı olur ve sonuç alır.

Dar siyasal gerçekliğe teslim edildiğinde ya da salt akıl penceresinden bakıldığında, vicdanın çoraklaştığını, insanın ruhsal gerçekliğinden uzaklaşıldığını, insan sosyalitesine ters dayatımlar içerisinde olduğumuzu göreceğiz.

Duygusal akılcılık, insanın duygu yönüyle düşünsel yönünün harmanlanmasıdır

Vicdanda kaybeden, temel değerlerinde kaybetmiş demektir. **Demokratik Uygarlık Manifestosu**'nda **Sayın Öcalan**, vicdan devrimini değerlendirirken, ne Avrupa'nın çığrından çıkmış bireyciliğinin ne de Ortadoğu'nun geleneksel çürütücülüğünün çözüm olmayacağını önemle vurgulamaktadır. Salt akılcılık Avrupa açısından yozlaşmanın temel nedenlerinden biri iken, Ortadoğu açısından salt maneviyatın da akılcılıktan uzak bir çözümsüzlüğü getirdiğini ve tıkattığını belirtmektedir.

Sayın Öcalan duygusal akılcılıktan bahsediyor. İnsanın duygu yönüyle düşünsel yönünün harmanlanması, iki ayrı olgu olmaktan çıkarılması bütünlüklü bir birey gerçekliğini yakalamak açısından oldukça önemlidir.

Vicdan, devrimci sorumluluğu temsil eder, bireysel sorumluluk duygusunu derinleştirir

Kürt demokratik hareketi, bu açıdan aynı zamanda büyük bir vicdan hareketidir. Kürt halkının ve diğer halklar karşısında tarihi sorumluluğunu yerine getirme hamlesidir. Vicdanların kurutulduğu bir alanda vicdanı yeniden yeşertmedir. Bu açıdan vicdan, devrimci sorumluluğu temsil eder, bireysel sorumluluk duygusunu derinleştirir ve zirveye çıkarır. Devrimle, halkla arasındaki en dolaysız ve derin bağın adıdır vicdan. Her türlü bireysel kaygı ve beklentinin üzerinde bir sorumluluk ve bağlılık duygusudur.

Vicdan, devrimci Kürt hareketinin çimentosudur

Vicdan insan olmanın, ahlaklı olmanın ve demokrat olmanın olmazsa olmaz manevi bir boyutudur. Halka bağlılığın, adil olmanın, adaleti bireysel, örgütsel ve toplumsal ilişkilerde esas almanın adıdır.

Vicdan devrimci, modern Kürt hareketinin çimentosudur. Vicdan olgusu, pratik, duygusal ve düşünsel boyutuyla modern hareketin 30 yıllık birikiminin yarattığı mirasın temel taşıdır. Bu yüzden siyaseti salt ideoloji, düşünce ya da zihniyet olarak algılamıyoruz. Siyaset güçlü bir vicdana dayanırsa anlamlı olur ve sonuç alır.

İnsanın iki temel yönü olan duygu ve düşünce gibi, zihniyet ve vicdan da özgürlükçü siyasetin iki temel ayağı olarak görülmelidir.

Yeni paradigma ekseninde siyasete biçim verirken, yeni siyasetin bu iki temel olgunun üzerinde şekillenmesi başarının temel koşuludur.

www.arsivakurdi.org

68 RUHUNU YENİDEN CANLANDIRMAK İSTİYORUZ

DEHAP Gençlik Kolları Genel Başkanı Zehra İPEK ile yerel yönetimlerde gençliğin rolü üzerine yaptığımız röportajdır.

Özgür Gençlik: Yerel seçimlerden sonra gençliğe yönelik ne gibi projeleriniz olacak?

Zehra İPEK: Gençlik birçok sorun yaşıyor. Özellikle siyasi iktidarı ilgilendiren işsizlik sorunu var. Hükümet gençliğe karşı çok duyarsız. Yani AKP iktidarı, gençliğin siyasal iktidar içerisinde kendi temsiliyetini bulabilme sorunlarına çözüm aramasına kadar birçok noktada gençliğe karşı oldukça duyarsız.

Türkiye'de gençliğin siyasal anlamda kendini geliştirip güçlendirebileceği alanlar oldukça az. Bu anlamda yerel yönetimler gençlik çalışmalarında çok güçlü bir destek olmadılar. Bu konuda DEHAP olarak bir özeleştiri vermemiz gerekiyor.

Zehra İPEK

Beş yıllık süreçte diğer yönetimlerle karşılaştırdığımızda farklar var tabii ki ama gençliğe yeterince önem verdiğini, gençliğin kendisini ifade ettiği sosyal alanlar yarattığını düşünmüyoruz. Bizim belediyelerimiz bölgede halka hizmet veren yerel yönetimlerdi ve birçok konuda hizmet sundular, çözüm buldular ama bu konuda hizmet verdiklerini düşünmüyoruz.

Önümüzdeki dönem bizim bu konuda farklı projelerimiz var. Belde belediyelerinden Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi'ne kadar birçok yerde gençliğin sosyal projeler yaratacağı alanlar, hem de mesleki yeteneğini geliştirebileceği alanlar yaratma konusunda projelerimiz var. Demokratik bir şekilde belirlenen başkan adayları konusunda biz de tercihimizi kullandığımızdan gençlik için proje sunmayanı biz de tercih etmedik. Belirlenen adaylarımızın ilk işi, gençler ve kadınlar için gerçekleştirecekleri projeler olacak.

- Belediyelerde gençlik neler yapabilir?

- Türkiye'deki siyasal değişim için mücadele veren bir gençliğiz. Yerel yönetime bakış açımız da böyle. Bizler yerel yönetimlere katılırken, biraz önce bahsettiğim projelerle beraber bunların oluşturacağı demokrasi ve değişimin yerel ayağını oluşturmayı hedefledik.

Bizler her mahallede sorunları çözen gençlerin olması gerektiğine inanıyoruz. Yine gençlerin yerel yönetimlerde kendisini ifade edeceği meclislerinin olması gerektiğini düşünüyoruz. Bu bizim için çok önemli. Biz bu amaçla partimizin meclis üyeliklerinde de yer aldık.

Halkın sorunlarını daha iyi yansıtabilmek için yerel yönetimlerde yer aldık. Yani biz yerel yönetimlerle halk arasında bir köprü olabileceğimize inanıyoruz.

www.kurdishstudies.org

Salt proje üretmede değil, belediyenin yaptığı projeleri halka taşırmada da etkili olabileceğimizi düşünüyoruz.

Demokratik bir sistem, yani tüm halkların eşit bir şekilde yaşayabileceği ortak alanların yaratılması bizim de hayalimiz ve siyasal çalışmalarımızı bu çerçevede yürütüyoruz. Bu nedenle gençlik olarak yerel yönetimlerde yer aldık. Ve bundan sonrada projelerimizi hayata geçirmek için elimizden gelen bütün çabayı göstereceğiz.

- Gençlik Kolları olarak kısa ve uzun vadeli hedefleriniz neler?

- Siyasal bir çalışma yürütüyoruz ve temel hedefimiz Türkiye'deki gençliği siyasallaştırabilmek.

12 Eylül rejimini ve sonrasında oluşan gençliği çokça kullanıyoruz. Biz 12 Eylül'den ziyade 2000'li yılların gençliği olduğumuzu düşünüyoruz. 2000'li yılların gençliği biraz farklı; 12 Eylül'ün etkisini yaşamakla birlikte aslında yeniye açık bir gençlik. Yani ilgili, duyarlı ama sizin onu örgütlemenizi bekliyor.

Bundan kaynaklı olarak bizim hedefimiz 2000'li yılların gençliğini örgütlemek. Bu gençliğin içinde aslında korku çok az; denilebilir ki 68'lerin ruhunu 2000'li yıllara taşıyabilecek devrimci bir ruh var. Ve biz gençlik kolları olarak bu ruhu yeniden canlandırmak istiyoruz. '68 ruhunu Türkiye'ye tekrar kazandırmak istiyoruz.

Türkiye önümüzdeki dönemde siyasi anlamda oldukça önemli dönüm noktaları ile karşı karşıya kalacak ve biz bu siyasi dönüm noktalarında güçlü bir şekilde kendi çözümlerini ortaya koyabilecek ciddi gençlik örgütlenmelerini oluşturmayı hedefliyoruz. Bu noktada ciddi mesafeler kat ettik. DEHAP Gençlik Kolları olarak her yere gittik. Diyarbakır'a, Samsun'a, İzmir'e gittik kendi çözümlerimizi ortaya koyduk.

Ve 2004 yılı içerisinde de ciddi bir gençlik kitlesini yakalayarak, aslında bir hareket oluşturarak gençliğin ne istediğini ortaya koyma hedefimiz var.

Tabi eylemsel anlamda daha önde olan bir gençlik hareketiyiz, bu boyut önemli. Biz sadece söyleyerek bazı şeylerin değişmediğine inanıyoruz. Bu nedenle de hem DEHAP hem de DEHAP Gençlik Kolları olarak farklılığımızı ortaya çıkardığımızı düşünüyorum. Çıkartmaya da devam edeceğiz. 2004 yılı içerisinde taleplerimizi meydanlarda haykıracağız. Bu bizim değişim süreci içerisinde yerimizi alabilmemiz için hedefimiz.

- DEHAP gençliği, Kürt ve Türk halklarının birlikteliği için ne gibi çalışmalarda bulunacak? Ya da Türkiye gençliğine yönelik bir çalışmanız olacak mı?

- Demokratik Güçbirliği Türk ve Kürt halkı için atılmış önemli bir adım. Gençlik kolları olarak bu ittifakın seçimden sonra da devam etmesi için elimizden gelen çabayı göstereceğiz. Bu birliktelik bizim açımızdan önemli.

Aslında çözümlerimizi Türkiye'ye anlatma sorunumuzun olduğunu düşünüyoruz. Türkiye'nin DEHAP'ı, DEHAP'lı gençleri fazla tanımadığını düşünüyoruz.

Türkiye'de yaşayan halkların birliğe ihtiyacı olduğuna, çözümlerin bu yönde olacağına inanıyoruz. Adaletli bir ülke istiyoruz. Yani tüm herkese emekçisinden memuruna, kadınından erkeğine, köylüsünden şehirlisine eşit bir yaşam kurulması gerektiğini düşünüyoruz. Bizim bunları Türkiye'ye anlatma sorunumuz var. Güçbirliğinin de kendini anlatma sorunu var. Yerel yönetimlerle bu yakalanacak.

Demokratik bir sistem, yani tüm halkların eşit bir şekilde yaşayabileceği ortak alanların yaratılması bizim de hayalimiz ve siyasal çalışmalarımızı bu çerçevede yürütüyoruz.

Biz bundan sonra bunu yapmaya çalışacağız. Her türlü etkinlikte gündemimiz bu olacak. Neticede Türkiye kamuoyunun yargılarının kırılabileceğini düşünüyoruz. Çünkü biz 1920'lerde kurulan Türkiye ile bugünkü Türkiye'nin farklı olduğunu düşünüyoruz. 1920'lerde kurulan Türkiye tüm renkleri ile farklılıkları ile gençliğe emanet edildi. Biz Türkiye'de yaşayan gençler olarak bu emanete sahip çıkmadığımızı düşünüyoruz. Türkiye'nin yaptığı değişimi sadece AB için değil kendisi için yapması için biz elimizden geleni yapacağız.

www.ozgurgenclik.org

KONGRA-GEL Halkımızın Özgür İradesidir

Röportaj: Hidar FERAT vadi13@hotmail.com

Halkımızın iradesi ve Kürt Halk Önderi Başkan APO'nun projesi olan KONGRA-GEL'in "AB Terör Örgütleri Listesi" ne alınmasına karşı tepkiler artıyor. Kürt gençleri tepkilerini eylemlilikleriyle dile getiriyor. Gerçekleşen eylemlerde Kürt gençliğinin bu karara ilişkin tepkilerini ve yapması gerekenleri sorduk.

Mehmet Doğan: 24, Rotterdam

Eyleme Avrupa'nın Türkiye'ye çıkarları dolayısıyla KONGRA-GEL'i terörist listesine almasını kınamak amacıyla geldim. Terörist listesine almasının amacı Kürt halkının yıllardan bu yana süren mücadelesini görmezden gelmek, özgürlük adına yaptığı her şeyi bastırmak, özgürlük çığlıklarını duymazlıktan gelmektir. Burada bizim özgür kimliğimizi, özgür bir insan olarak yaptıklarımızı görmezden geliyor. Bütün Kürtler bu mücadelenin yanında olmalı, seslerini Avrupa'ya duyurmalıdır.

Beritan Jiyan: Brüksel, 21

AB'nin KADEK'i, KONGRA-GEL'i ve öncesinde tüm örgütlerin mirasını devraldığı PKK'yi terörist listesine almasını kınamak amacıyla burada bulunuyorum. Türkiye, Kürdistan ve Avrupa'da

www.sivakurdi.org

birçok kınama gösterileri oldu. Bu da onlardan birisi. Özellikle AP'nin hemen karşısında eylem halindeyiz. Bu kararı bir an önce geri çekmelerini istiyoruz. Çünkü gerçekten adaletsiz, taraflı ve siyasi bir karar olduğunu düşünüyorum.

Çok ikiyüzlü bir karar. Kıbrıs görüşmelerinde de taviz koparma politikası sürdürüldü. Kürtler yine pazarlıkların mağduru halinde. Yine mağdur bir pozisyondayız. Ben de bütün Kürtler gibi kararı siyasi olarak değerlendiriyorum.

Türkiye ile girişilen bazı siyasi pazarlıklar sonucu verilmiş bir karar. Bundan dolayı Kürt halkının sesini duymalarını istiyoruz. Bu çağrıya kulak vermelerini ve içerisine girdikleri bu tarihi hatayı düzeltmelerini istiyoruz.

Özellikle KONGRA-GEL'in terörist listesine alınması, bir anlamda bütün Kürtlerin terörist listesine alınması anlamına geliyor. Olayın terörle bağlantısı yok. Önderliğin de belirttiği gibi "ikiyüzlü bir politika." Bir taraftan bazı Kürt şahsiyetlerini ön plana çıkarırken, diğer taraftan tüm Kürtleri terörist listeye alıyor.

Çok ikiyüzlü bir karar. Kıbrıs görüşmelerinde de taviz koparma politikası sürdürüldü. Kürtler yine pazarlıkların mağduru halinde. Yine mağdur bir pozisyondayız. Ben de bütün Kürtler gibi kararı siyasi olarak değerlendiriyorum. Şu anda AB sesimizi duyar mı bilmiyorum ama bir an önce hatalarını düzeltmeli ve Kürt halkından özür dilemelidir. AB Kürtleri listeden çıkarıncaya kadar Kürtler eylemlerini sürdürmeli ve gençler buna öncülük etmelidir.

Sibel İnce:

Ben bir Türküm, eşim Kürt. Ama ben buraya eşimden dolayı gelmedim. KONGRA-GEL'in terör listesine alınmasını protesto etmek için buradayım. Ben bir sosyalistim, sosyalizme inanıyorum ama Kürt ulusunun da kendi kaderini tayin hakkına inanan birisiyim. O nedenle destek olmak için geldim.

Özellikle Amerika eliyle Büyük Ortadoğu Projesi uygulanmaya çalışılıyor. Burada Kürtlere federasyon veriliyor ve Kürtlerin bakış açısıyla olumlu bir şeymiş gibi karşılanıyor ama ben çok kaygı duyuyorum. Özellikle kimlerle yapıldığına bir bakarsak; Talabani ve Barzani. Geçmişten beri kendi ulusunu satan liderler. Şimdi de Amerikan işbirlikçisi konumuyla bir federasyon kuruyorlar. Irak'taki gelişme çok önemli. Çünkü Suriye'deki, Türkiye'deki, İran'daki Kürtler için çok önemli.

Ama ben daha çok Irak'taki gelişmelerden ziyade Türkiye'deki gelişmelere bakıyorum, özellikle AKP iktidarının yaptıklarına. Aslında anlayamıyorum. Kürtler çok önemli, büyük bir adım attılar. Kendi anadilleri, TV, bir takım demokratik haklar... Bunlar büyük bir atılımdı, önemliydi. Türkiye Cumhuriyeti'nin bunu bile yapmaması, faşist bir yapıda olduğunu gösteriyor. Bunlar dünyada, Avrupa ülkelerinde olan şeyler,

kriterlerden bazıları. Aslında korkuyorlar, ben hakikaten bunu anlayamıyorum. 21. yüzyıldayız, bu tip şeylerle Kürt politikasını daha şiddetli ve ağır yapıyorlar, yapmaya çalışıyorlar. Bunun devamı olarak Abdullah Gül Belçika'da görüşmeler yaptı, Hollanda'ya Avrupa ülkelerine gitti. Aslında bu bir biçimiyle provokasyon. Kürtleri yani KONGRA-GEL'i silahlı mücadeleye zorluyor. Özellikle Kürt ulusunun silahlı mücadeleden başka alternatifi yoktur politikası yürütülüyor. Ben buna çok üzülüyorum. Yeniden Kürt ya da Türklerin, gençlerin, insanların ölmesini istemiyorum, cezaevlerine girmelerini istemiyorum. Onun için bir şemsiye altında sadece Kürtler değil Türklerin de gelmesi ve buna tepki göstermeleri gerekiyor.

Ben Türkiye'de doğru dürüst radikal bir muhalefetin olmadığını düşünüyorum. Özellikle sosyalist muhalefeti çok az buluyorum. Sol adına çıkanları da biliyorsunuz. CHP bir merkez partisi, DSP faşist bir parti zaten, diğerlerini söylemeye gerek yok. Ben geçmişte ÖDP'de görev yaptım ama biz bir arada olamıyoruz, bir arada muhalefet yapamıyoruz. Mutlaka Türk ve Kürtlerin örgütlenmesi gerekiyor. Buna çok önem veriyorum. Bizim insanlarımız tüm bunlara layık değil. Bir biçimiyle ancak muhalefet ederek güç elde edilebilir. Muhalefetin olmadığı bir Türkiye'de cirit atıyorlar. Örgütlenmemiz gerekiyor. Sosyalist bakış açısıyla olsun olmasın bir biçimiyle muhalefet yapmalıyız. Türkiye'de Türklerin örgütlenmesiyle Kürtlerin üzerindeki yük de hafifleyecektir. Savaşın biteceğine inanıyorum.

Abdullah Gül Belçika'da görüşmeler yaptı, Hollanda'ya Avrupa ülkelerine gitti. Aslında bu bir biçimiyle provokasyon. Kürtleri yani KONGRA-GEL'i silahlı mücadeleye zorluyor. Özellikle Kürt ulusunun silahlı mücadeleden başka alternatifi yoktur politikası yürütülüyor.

Kadir Yılmaz: Arnheim, 26

Bilindiği üzere 4 Nisan günü AB KONGRA-GEL'i terör listesine aldı. Bunu kabul etmediğimi göstermek için buraya geldim. Dünya menfaat çevreleriyle birleşmiş görünüyor. Bir nevi menfaat neredeyse AB de oradadır. AB Kürtlerin dostu değil, Türklerin hiç değil. Ne yazık ki yine ezilen Türk ve Kürt halkları olacaktır.

Elimden geldiğince kendi çevremdeki insanları aydınlatacağım. Gerek görsel gerek yazılı basınla bütün bu gerçekleri dünyaya yansıtmak lazım. Başkan'ın yakalanmasından belliydi ki Kürtlerin Kürtlerden başka dostu yok.

Haydar Kansu: 30, Brüksel

Kararı protesto etmek için buraya geldim. PKK savaşa başlamadan önce dost ve düşmanlarımız vardı. Şimdi ise bütün dünya bize düşman olmaya kalktı. Savaşı başlatmamızı istiyorlar. Biz savaştan yana değiliz. Terörist biz değil, bizi terörist ilan edenlerdir.

Gençlik de dünyanın bu haksız uygulamalarına karşı saflarda yerini almalıdır.

www.serxwebun.org

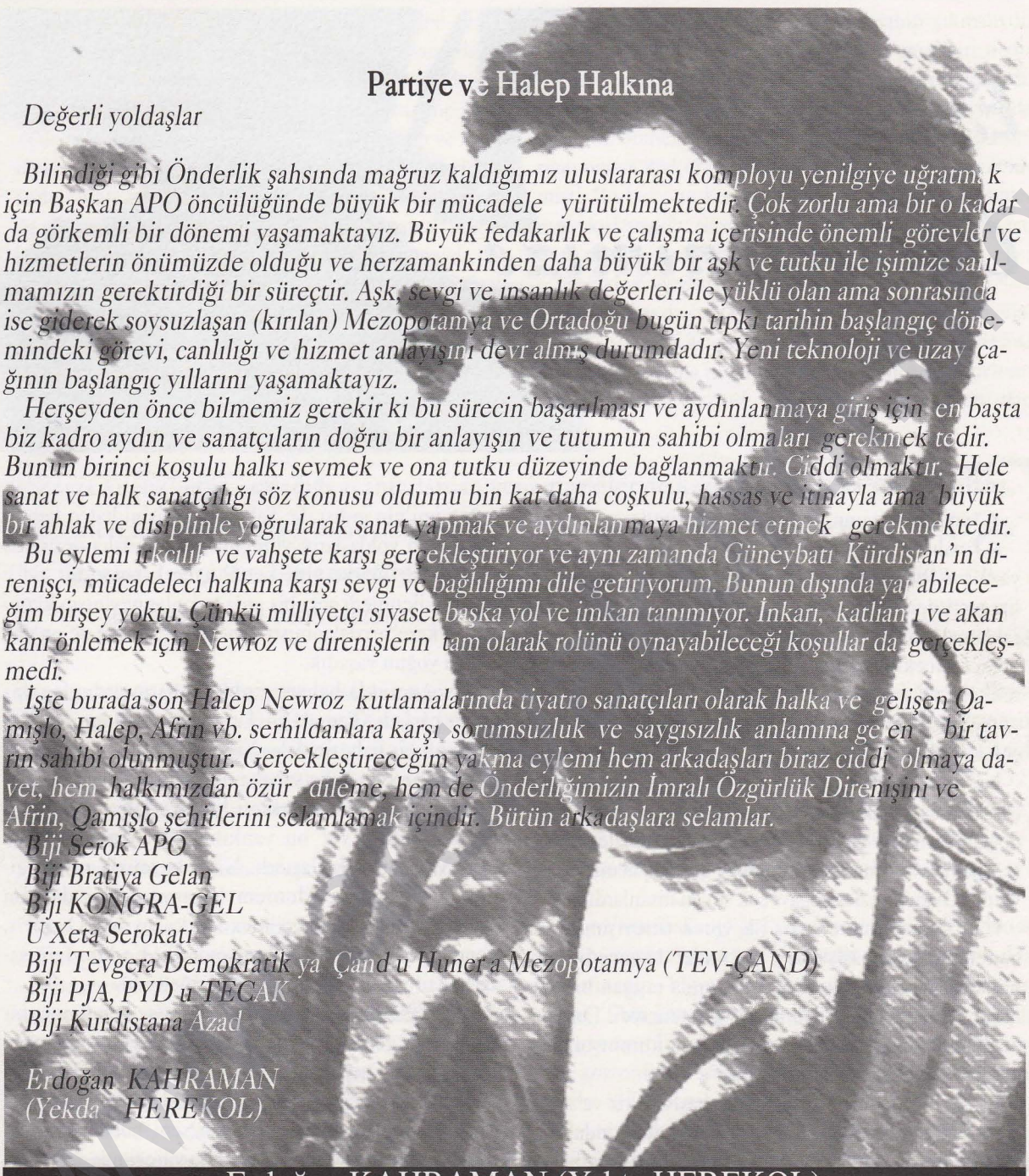

Partiye ve Halep Halkına

Değerli yoldaşlar

Bilindiği gibi Önderlik şahsında mağruz kaldığımız uluslararası komployu yenilgiye uğratmak için Başkan APO öncülüğünde büyük bir mücadele yürütülmektedir. Çok zorlu ama bir o kadar da görkemli bir dönemi yaşamaktayız. Büyük fedakarlık ve çalışma içerisinde önemli görevler ve hizmetlerin önümüzde olduğu ve herzamankinden daha büyük bir aşk ve tutku ile işimize sarılmamızın gerektirdiği bir süreçtir. Aşk, sevgi ve insanlık değerleri ile yüklü olan ama sonrasında ise giderek soysuzlaşan (kırılan) Mezopotamya ve Ortadoğu bugün tıpkı tarihin başlangıç dönemindeki görevi, canlılığı ve hizmet anlayışını devr almış durumdadır. Yeni teknoloji ve uzay çağının başlangıç yıllarını yaşamaktayız.

Herşeyden önce bilmemiz gerekir ki bu sürecin başarılması ve aydınlanmaya giriş için en başta biz kadro aydın ve sanatçıların doğru bir anlayışın ve tutumun sahibi olmaları gerekmektedir. Bunun birinci koşulu halkı sevmek ve ona tutku düzeyinde bağlanmaktır. Ciddi olmaktır. Hele sanat ve halk sanatçılığı söz konusu oldumu bin kat daha coşkulu, hassas ve itinayla ama büyük bir ahlak ve disiplinle yoğrularak sanat yapmak ve aydınlanmaya hizmet etmek gerekmektedir.

Bu eylemi ırkçılık ve vahşete karşı gerçekleştiriyor ve aynı zamanda Güneybatı Kürdistan'ın direnişçi, mücadeleci halkına karşı sevgi ve bağlılığımı dile getiriyorum. Bunun dışında yapabileceğim birşey yoktu. Çünkü milliyetçi siyaset başka yol ve imkan tanımıyor. İnkarı, katliamı ve akan kanı önlemek için Newroz ve direnişlerin tam olarak rolünü oynayabileceği koşullar da gerçekleşmedi.

İşte burada son Halep Newroz kutlamalarında tiyatro sanatçıları olarak halka ve gelişen Qamışlo, Halep, Afrin vb. serhildanlara karşı sorumsuzluk ve saygısızlık anlamına gelen bir tavrın sahibi olunmuştur. Gerçekleştireceğim yakma eylemi hem arkadaşları biraz ciddi olmaya davet, hem halkımızdan özür dileme, hem de Önderliğimizin İmralı Özgürlük Direnişini ve Afrin, Qamışlo şehitlerini selamlamak içindir. Bütün arkadaşlara selamlar.

Biji Serok APO
Biji Bratiya Gelan
Biji KONGRA-GEL
U Xeta Serokati
Biji Tevgera Demokratik ya Çand u Huner a Mezopotamya (TEV-ÇAND)
Biji PJA, PYD u TECAK
Biji Kurdistana Azad

Erdoğan KAHRAMAN
(Yekda HEREKOL)

Erdoğan KAHRAMAN (Yekta HEREKOL)
1969 Dersim/Hozat - 28 Mart 2004 Halep
(Komployu kınamak ve Küçük Güney serhildanında şehit düşenleri selamlamak amacıyla bedenini ateşe veren Erdoğan KAHRAMAN(Yekda HEREKOL) arkadaşın ardında bıraktığı mektuptur.)

Eylem Öğretmenimize

Hevidar ÖZGÜR

cilomunzur@hotmail.com

Seni anlatmanın ağırlığı var üzerimde ama anlatmalı ve yazmalıyım da. Bunun bilinci daha fazla yazmaya zorluyor beni. Bir yaşam ve eylem hocası gelip geçti denilmemeli, tarih onu en anlamlı sayfasında saklamalı düşüncesi, yazmaya ve anlatmaya zorluyor beni. Gerçekliğin karşısında tükeniyor kalemimin mürekkebi ve ayrılığın acısı zorluyor andıkça seni naçar yüreğimi. Biliyorum gerçekliğin karşısında kelimeler çok kifayetsiz kalır seni anlatabilmem için.

Ne de zorlu ağır bir kışa girmiştik. Kar ne kadar da çok yağmıştı o kış Xinere'de ve her zaman olduğu gibi doğa bu sefer de bize karşı başkaldırmıştı. Bizler doğayla yaşam savaşımını verirken doğa git gide acımasızlaşıyordu. Oysa ki bizler doğayı çok seven insanlardık.

Hatırlarsın, Xinere o kış ilk yürek titreyişimizi Şahan'ın gidişiyle başlatmıştı. Ne kadar da genç biriydi, ne kadar da tüm güzellikleri bağrında taşıyan bir yoldaştı. Fedai güçlerimizin içinde en genciydi. Duruşu, kişiliği herkesin gönlünde nasıl da taht kurmuştu, herkes ne kadar çok seviyordu Şahan'ı.

İlk ayrılığı o zorlu kışta Şahan başlatmıştı ve ayrılmıştı bizden, hem de taburların moral gecesinde. Sizler tüm fedai ve misafir güçlere moral yaparken Şahan sessiz ayrılmıştı içimizden ve yiğitler, kahramanlar kervanına katılmıştı. Ardından, biz kalanlar daha tam Şahan'ın gidişine alışamadan, Xinere'de bulunan güçlerin yaşam kaynağı, bilgi kütüphanesi, gülüşünü yoldaşlarının gülüşüne ekleyen hevalimiz Nesimi'yi doğa savaşı sonucu yitirmiştik.

Nesimi'nin gidişi de, Şahan'ın gidişini halen kabullenmeyen yoldaşların yüreğini bir kez daha derinden titretmişti. Xinere yine kendi içine kapanıp bu gidişi de kabullenmedi ama biz arda kalanlar neylersin ki onlar bir kere sevdalanmıştı Xinere'ye; Xinere de onlara. O kışı yoğun yaşadık.

O yoğunlukla bahara girdik, baharın ardından yaz ayları başladı. Tam da 14 Temmuz sıcaklığının ruhuna denk bir haberle daha Xinere gücü sarsıldı. Ve bir gidiş haberiyle daha sabaha uyandı tüm güç. Ya peki bu yankılı ve tüm yürekleri bir kez daha titreten gidiş kimindi? Evet bu yankılı gidiş Sanat hocamız olan Mordem arkadaşındı. Nasıl ki müzik ruhun gıdasıdır diyorlarsa, Mordem hocamızın sazı da tüm morallerimizin vazgeçilmez tutkusuydu. O çalar, genç koro ekibi öğrencileri söylerdi. Ve Mordem sazıyla daima yoldaşlarının moral gücüydü.

İşte böyle sürüp gitti Xinere hikayesi; her dönem bir yiğidi alıp götürdü bizden, bağrına basarak. Hem de bir daha bize geri göndermeden. Her dönem biri sevdalandı o vazgeçilmez Xinere topraklarına.

Neresinden başlayıp anlatayım seni bilemiyorum ki Hocam. O kadar derin bir yaradır ki yüreğimde açılan ayrılığın izi. Ama işte o ince noktaya geliyor ve takılı kalıyor kalemim. Seni ve senin gibi büyük insanları anlatırken.

Gidişinin ilk gününden bu yana bir bir seninle geçirdiğimiz günler gözlerimin önünde gidip geliyor. O çocuk masumluğunda olan temiz yüreğini düşünüyorum, o sıcak güleç yüzünü, o derin ve anlamlı

www.arsivakurdi.org

bakışlarını ve eğitirken öğrencilerini gösterdiğin titizliği, resmiyetini ve hassaslığını.

Evet Yekda yoldaş!.. "Anlaşmayı bozdu" diyor Rotinda, kaleminde anlatırken seni. Hani sen onlarla birlikte Çarçela'yı gezecek ve öyle ayrılacaktın Zagroslardan? Hani onunla uzun metrajlı filmin çekimini bitirecektin? Peki ya özge canlara vereceğin derslerini nasıl tamamlayacaktın? Ve bir şey daha vardı ki sen hiç hesaplamadın da; belki gidişinle düğümleyecektin özge canların boğazını ve gözlerini yaşlı bırakacaktın. Büyümüş müydüler ki onları öyle bırakıp gittin. Oysa özge canlar bahara hocalarının güleç yüzünün sıcaklığıyla başlayacaklardı. Seni düşünür iken ardında yüreklerini titrettiğin özge canları düşünmeden de edemiyorum.

Ya giderken Hevi'yi de mi hiç düşünmedin; o yalnız tiyatrolarda nasıl çıkar insanların karşısına, senden sonra nasıl bir ekiple oynayacaklardı tiyatroları, nasıl güldürecekti arkadaşlarını, nasıl düşündürecekti senin ciddiyetinden uzak arkadaşlarını?

Şimdi Xinere'de bahar her taraf yemyeşil, o zorlu kış günleri bitmiştir artık, karlar erimiştir her tarafta. Özge canlardan kimler var şimdi oralarda? Hevi orada mıdır acaba? Awat nasıl aldı gidiş haberini? Xinere senden sonra nasıl karşıladı bu ağır haberi, nasıl bir güçle karşıladı gidişinin acısını?

Yeni boy vermiş olan yeşillikler soldu mu, kırmızı lalelerin boyunları nasıl da eğrildi, boynu bükük kaldılar mı? Biliyorum hocam gidişin çok ağır gelmiştir onlara, kabullenmemişlerdir ama sen seçtiğin için de ses çıkarmamışlardır sadece. Asırlar boyu gömeceklerdi acını yüreklerine ve bir gün mutlaka cevap olma iddiası yaşatacaktır onları.

Evet Hocam, bütün bunlar günlerdir aklımdan çıkmıyor. İlk değil bu tür haberleri aldığımız, böyle vedasız gidişleri karşılamamız, bedenlere verilen ateşin sıcaklığında ilk değil yüreğimizin böyle ısınması. Kaldıracağımızı düşünerek yaptın biliyorum, biliyorum şunu hesapladın giderken, 'nasıl olsa ateşin çocuklarıdırlar, her şeyi kaldırabilirler.' Ama şu vardı ki hesaplanılmamıştı belki, hazırlıksızdık gerçekten böylesi bir ayrılığa.

Evet sanat okulumuz olan Şehit Sefkan Okulu hazırlıksızdı senin gidişine. Çünkü senin daha sanat dalında yapman gereken çok şey vardı, daha başrolünü oynayacağın o kadar çok gerilla anıları vardı ki, o kadar çok tiyatrolaştırıp tarihe bırakacağın konular vardı ki, ama sen hepsinden çok oynanılması gereken filmi oynadın ateşe verirken bedenini.

Ve ardında kalanlardan biri olarak diyorum anlatılmalı bu kahramanlık yolunda giden bedenin. Newroz ateşiyle dans ederken Mazlumlarla buluşmanın mutluluğu, yeni oyunun ateşle dansın sevinci unutturmuştu sana arda kalanları, sevinerek giriştin ateş dansına ve ateş ritimleri bedeninde başladı.

Büyük bir edayla izleyenlere bu oyunun nasıl olduğunu gösterme heyecanı vardı üzerinde biliyorum. Çünkü seni o an Mazlumlar, Zekiyeler, Semalar bekliyordu. Gitmeliydin ateşle oynaya oynaya.

Onlar da öyle buluşmamış mıydı özgürlükle ve erişilmesi gereken görkemlilikle kahramanlık kervanında? Sen de bunu seçtin, onların seçtiği yolu seçtin, onun için mutluydun, onun için giderken bile ardında kalanları aynı biçimde bir ciddiyete çağırarak gidiyordun.

Güle güle hocam güle güle! Ardında kalan ve eğitimlerinden geçen öğrencilerin olarak özge canlar tamamlar yarım bıraktıklarını. Gerçi sen hiçbir şeyi yarım bırakmamışsın ama olsun sana ve senin gibilere ulaşmanın yolunda yapılması gereken şeyler her zaman yoğunlukta kalırlar.

Güle güle hocam güle güle! Ardında kalan ve eğitimlerinden geçen öğrencilerin olarak özge canlar tamamlar yarım bıraktıklarını. Gerçi sen hiçbir şeyi yarım bırakmamışsın ama olsun sana ve senin gibilere ulaşmanın yolunda yapılması gereken şeyler her zaman yoğunlukta kalırlar.

Ve benim de yüreğim gidişinde titrese de senin gibi bir hocanın eğitiminden geçen özge canlardan umutluyum; cevap olacaklardır öğretmenlerine, onlardan biri olmanın ağır bilinciyle bundan sonra yapmam gerekenlere büyük bir ciddiyetle yaklaşacağımı belirtebilirim. Çünkü hocamız bizden ciddi yaklaşmamızı bekliyor. Belki sancısı ve zorlanması olur ama günü gelir onlar da 'biz bu öğretmenlerin öğretisinden geçtik. Onlara yaraşır bir duruş ve kişilik sahibi olup, başarılı bir pratik sergilemeliyiz' diyecekler. Çünkü sizlerden yine başarı notları bekleyecekler daima.

Eylemin ve kişiliğinin büyüklüğü ve derinliği karşısında bir kez daha saygıyla eğiliyor, size cevap olma iddiamı yineliyorum.

www.arsivakurdi.org

Star'ın Çocuklarına Doğan GÜNEŞ

Nurhak DOĞAN

nurhaksimegi@hotmail.com

Ya Star! Tanrıça anamız Star'dan bize uzanan bir serzeniş... Bir umut, bir yakarış, bir yardım bekleme... Binlerce yıllık hasretimiz bitiyor. Toros Zagros dağ silsilesinin bereket ve aşk tanrıçası Star yeniden buluşuyor Mezopotamyanın yanık tenli çocuklarıyla... Bu görkemli buluşma, büyük bir doğuşun, kavimler kapısından doğan güneşin eseri...

Verimli hilalin kalbinde, Amara'da doğan Tanrıça anamızın oğlunun mucizesi. Yüzyılların vicdanının sembolü, bağrında binlerce yeni doğumu barındıran, bire bin veren başakları olgunlaştıran Mezopotamya Güneşinin eseri.

İlk doğuşun yaratımıyla bizler üçüncü doğuşumuzu yaşıyoruz. Barışın doğuşunu... Barışın doğumu, savaşın doğumundan çok daha sancılı gelişiyor. Çünkü barış yavaş ama özde gelişen bir çocuk.

4 Nisan, kaybettiğimiz tüm değerlerle bizi buluşturan, peygambersel doğuşa tanıklık eden gün. Kavimler kapısı Urfa'nın kutlu günü. Lanetlenmiş bir halkı, ölüm uykusundan uyandıran, tarih sahnesine çıkaran neolitik çocuğun doğuş günü. Acılarımızı bilgelikle yoğurup güce dönüştüren eşsiz insan Başkan APO'nun dünyaya gözlerini açtığı gün. Öz arayışına sürüklendiğimiz, kendimize doğru yolculuğa çıktığımız, halk olarak yeniden doğuşu yaşadığımız gün.

"Yeniden doğuş" diğer adıyla Rönesans, toplumsal zihniyet ve vicdanda büyük alt üst oluşları ifade ediyor. İnsanlık birikimlerini imbikten geçirmeyi, İbrahim misali binlerce yılın putlarına, dogmalarına meydan okumayı, Sokrates gibi "kendini bil" meyi, Mevlana gibi yanmayı ve tanrıça gibi yaratmayı gerektiriyor. Tüm bu özelliklerin sentezi olan Başkan Apo'nun doğumu, Kürdistan ve Ortadoğu tarihinde bir milad.

Amara'da doğan neolitik çocuk, çocukluk hayallerine hiç ihanet etmedi ve derviş misali yaşamayı öğretti hepimize... Yani bir lokma, bir hırka misali yaşamayı... Mani'nin ışık bahçelerine dost, Şeyh Bedrettin'in çilehanesine konuk, Maria Magdalena'nın aşkına ortak yaşamayı... Kendisini daha çok ilk çağlara yakın hisseden Başkan Apo, kadın eksenli yaşamın devrimsel gelişmeleri yarattığı Tel Khalaf kültürünü yeniden canlandırmak istedi... Başaktaki buğday tanesini kutsamayı, emeği taçlandırmayı, insanlığın ilk anlam damlasını yudumlamayı...

Bir bilgeye yoldaş olmak, öğretilerini yaşamsallaştırmak elbette zor. Onun inancında yanmak, yandıkça arınmak kolay değil. Ne çağımızın bilim softalığı, ne de dinsel ya da reel sosyalist dogmatizm yetmiyor, yoldaş olmaya... Bazen çarmıha gerilirken İsa'yı yalnız bırakan havarilerine benziyoruz, bazen de Brütüs'e...

Oysa O, kendisine yakınlaşan herşeyi ve herkesi insanlık iksirine dönüştüren bir derya, bir in-

sanlık üniversitesi. O, tek renk haline getirilmiş insanımızı, yedi renge dönüştüren bir prizma...

Bu nedenle her 4 Nisan'da tüm yürekler Amara'ya, ilk doğuşa akıyor...

İlk doğuşun yaratımıyla bizler üçüncü doğuşumuzu yaşıyoruz. Barışın doğuşunu... Barışın doğumu, savaşın doğumundan çok daha sancılı gelişiyor. Çünkü barış yavaş ama özde gelişen bir çocuk. Önderliğin asıl doğuşum dediği III. Doğuşu gerçekleştirmek, halkımızın doğuşunu gerçekleştirmekle özdeş. Bunun yolu da efsaneleri gerçeğe dönüştürmekten geçiyor. Çağımızın modern tapınakları olacak sosyal bilim merkezlerini oluşturmaktan, kadın vakıflarını çoğaltmaktan, sevgi aşılama merkezi olacak özgür kadın parkları açmaktan, özgür belediyeler yaratmaktan, kadın ve gençlik meclisleri oluşturmaktan, demokrasi okulları açmaktan geçiyor. Demokratik bir uygarlığın mayası olmak için birey olmaktan, ön yargıları yıkmak için kültür sanat köprüleri oluşturmaktan geçiyor. Neolitik çocuk, tanrıça anamızın elinden tutmuş, ayağa kaldırıyor. Bizler Star'ı ilk çağların canlılığına kavuşturmak için bire bin veren doğurganlıkta üretmek zorundayız. Özgürlük inancı büyük, yaşam iddiası büyük nice insanın yüreğini ektiği Mezopotamya topraklarında, başarmak dışında bir alternatifimiz yok. 4 Nisan, başarıya kilitlendiğimiz, vicdan muhasebesinde derinleştiğimiz ve kaşarlanmış zihniyetimizi aştığımız bir gün olmalı.

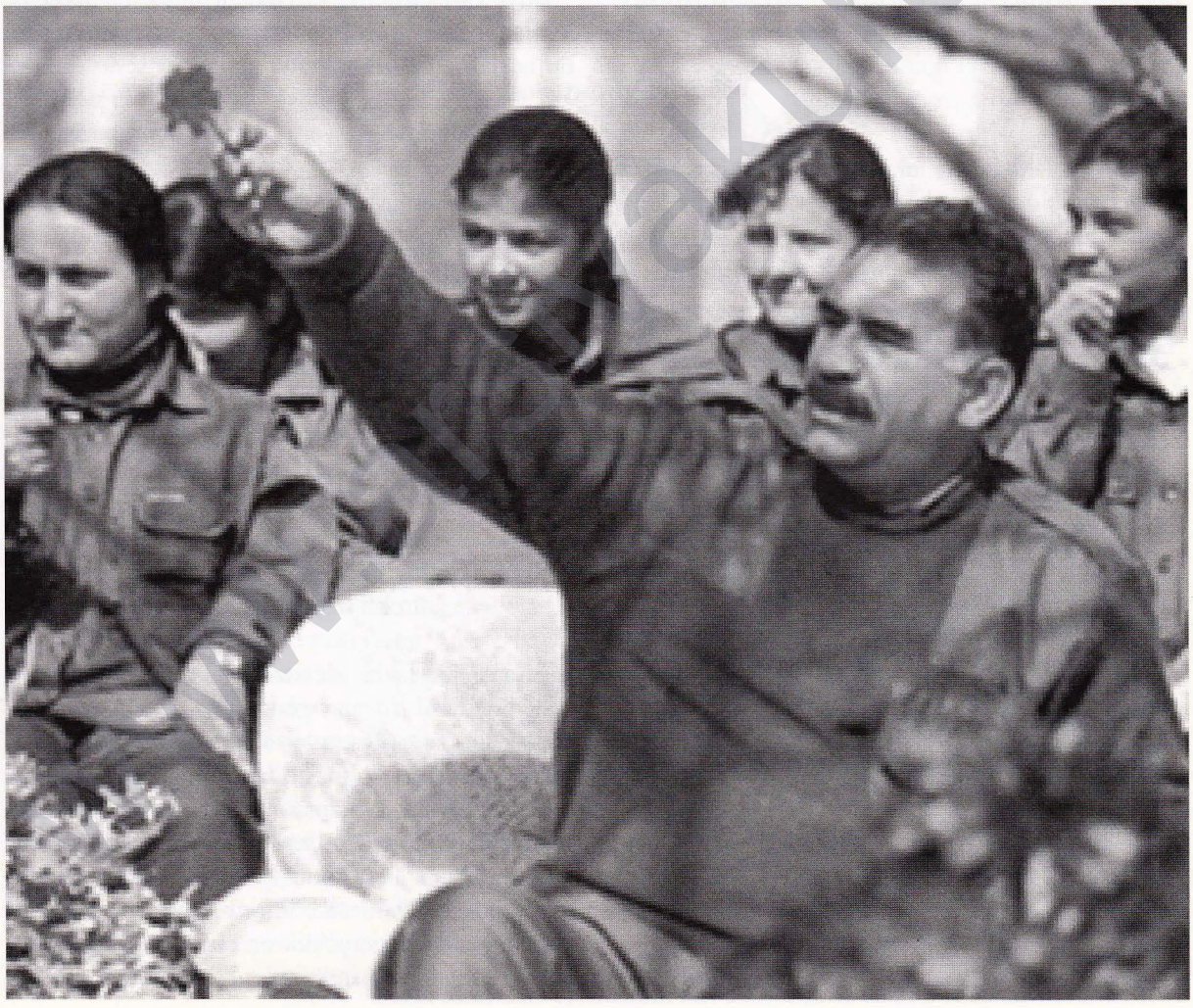

Özgür Gençlik Manifestosu

IV. Bölüm: Gençliğin Sistem ve Mücadele Karşısındaki Konumu

"Sistemin gençliğe yaptığı yatırımın amacı, kendi çarklarını döndürecek insan tipini yaratmaktır. Bu anlamda gençliğe yönelik çok korkunç erozyon politikaları uygulamaktadır. Ama denetleyemediği, kendi eğitim sistemi, basın yayın araçları ve kültürel kurumları yoluyla kendi içinde eritemediği gençlik yığınlarını da lümpenizme, fuhuşa, uyuşturucu bağımlılığına, çetecilik vb. alanlara kanalize etmektedir."

***

Doğadaki bütün olgular gibi insan da belli gelişim aşamalarından geçmektedir. Doğuş ve gelişim, olgunlaşma ve daha sonra yaşlanıp ölüme doğru gitme ya da nitelik dönüşümüne uğrayarak farklı bir biçime dönüşme bütün olgular için olduğu gibi insan içinde geçerlidir.

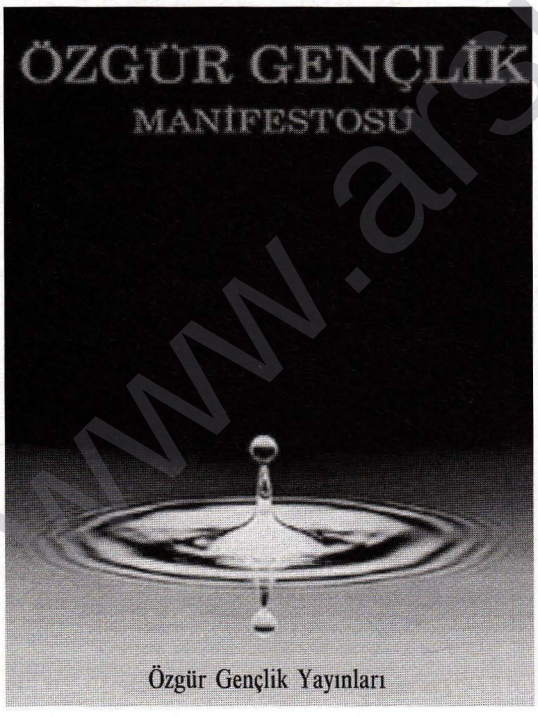

İnsanın gençlik süreci yaşam içerisinde onun en hızlı gelişim gösterdiği dönem olmaktadır.

Gençlik, insanın en canlı, en hareketli ve en fırtınalı dönemidir. Gençliğin coşkusu ve heyecanı zirvede seyreder. Rahatlıkla insanın en coşkun olduğu yaşam kesiti olduğu belirtilebilir.

Büyük özlemlerle, büyük bir hayal gücüyle ve kabına sığmayan ruh haliyle, yaşama yeni ve taze bir başlangıç yapılmaktadır.

Genç insan yeni fikirlere açıktır

Genç insan, yaşamın en aktif hareketi ve eylemi içinde bulunan, yaşamla dopdolu olan insan demektir. Genç insan, zamanın ritmine hızıyla ayak uydurmayı başaran insandır.

Gençlik, yeni fikirleri benimsemeye en açık kesimdir. Çünkü kaygılı ve hesapçı bir tarzda yaşama yaklaşmaz, temiz duygularıyla yaklaşır. Mevcut yaşam gerçekliği içinde yaşamaktan ziyade hayallerle ve ütopyalarla yaşar. Dolayısıyla gençlik idealisttir.

Gençliğin ütopyaları insanlığın kaderine damgasını vuran çıkışlara sürekli kaynaklık etmiştir

Yaşamı en fazla idealize eden, ütopyacı olan gençliktir. Bu durum, gençliğin mevcut toplumsal yaşam gerçekliğinden daha farklı bir yaşam arayışı içerisinde olmasından kaynağını almaktadır. Yani tatmin olmamakta, varolana kolay kolay alışmak istememektedir.

Ütopyacılığı, kaynağını buradan alır. Ancak bu ütopyacılık, sağlam ve bilimsel temellere dayandırılmadığı zaman, gerçeklikten kopmak gibi bir tehlikeyi de içinde barındırmaktadır. Ama insanlık ta-

www.arsivakurum.org

rihi boyunca gençliğin büyük ütopyaları ve hayalleri insanlığın kaderine damgasını vuran çıkışlara da sürekli kaynaklık etmiştir.

Gençlik demokrattır

Gençlik özü itibariyle demokrattır. Dar sınıfsal bölünmeler gençlik içinde belli bazı bölünmelere neden olduysa da, gençlik özünde diğer bütün sınıf ve katmanlardan daha fazla kapsayıcıdır. Çok dar ekonomik çıkarlar temelinde köklü bölünmeler yaşayan toplumun diğer katmanlarına oranla bütün sınıfların gençliği ortak bir noktada buluşur; o da genç olmaktır, toplumsal gerçekliğe alışmamış olmaktır. Bu anlamıyla demokrasi mücadelesi açısından bütün toplumun da buluşma noktası olabilecek en güçlü zemin yine gençliktir.

Kısaca özetlenen gençlik özelliklerine daha birçok husus eklemek mümkündür. Gençliğin toplum içindeki konumuna ilişkin çok daha kapsamlı değerlendirmeler yapmak da gereklidir.

Toplumsal hareketlerin yürütücü gücü olan gençlik, çağımızda muazzam bir saldırı altındadır. Egemen sistem, gençliği tükenişin merkezi haline getirmeye çalışmaktadır. Bunu da tarih bilincini yok ederek, onu köklerinden koparark teslim almaya çalışmaktadır. Böylece güçten düşürülen gençlik, bireyciliği, bencilliği ve güdüleri kışkırtılarak gelecek karşısında ilgisiz ve korku içinde bırakılmaktadır.

Gençliğin zayıf yönleri

Gençliğin vurgulanan olumlu özelliklerinin yanı sıra birçok zayıf yönü de bulunmaktadır.

Her şeyden önce gençliğin yaşam tecrübesi zayıftır. Dolayısıyla yönlendirilmeye açıktır. Gençliğin arayışları doğru bir yöne kanalize edilmezse, sistemde erimeyi yaşaması kaçınılmazdır.

Toplumsal hareketlerin yaratıcı ve yürütücü gücü olan gençlik, çağımızda muazzam bir saldırı altındadır. Egemen sistem, gençliği tükenişin merkezi haline getirmeye çalışmaktadır. Bunu yaparken de en çok tarih bilincini yok ederek, onu köklerinden koparark teslim almaya çalışmaktadır. **Köksüz bırakılan gençlik, güçten düşürülen gençliktir.** Gençliğin bireyciliği, bencilliği ve güdüleri kışkırtılarak gelecek karşısında ilgisiz ve korku içinde bırakılmaktadır. Böylece bireysel kurtuluşa ve rahat yaşam özlemlerine yönlendirilmektedir.

Gençlik üzerindeki toplumsal baskının kaynağı

Egemen toplum ve sistem, gençlik çağında olan insanı kendi gerçeğine dahil etmek için uysallaştırma, eğitme, sınırlama ve koşullandırma temelinde kendi kural ve yaşam tarzını egemen kılmaya çalışmaktadır. Toplumsal baskı buradan kaynağını alır.

Gençliğin en büyük acısı, toplumun bu gerçekliğine karşı zayıf kalması ya da yenilgisidir. Yani gençlik, mevcut düzenin de hedef kitlesi durumundadır. Yeniliğe zemin teşkil eden yanlarının üzerine sistemin yönelimleri de eklenince, yeni ve eski arasında bir *"savaş alanı"* olmaktadır.

www.anarsi.org

Gençlikte toplumsal çürümenin derinleştirilmesi

Egemen sistem, eskiyi olduğu gibi koruyamayacağını ve gelişme karşısında duramayacağını bilir. Ancak yaşanacak çözülüşü veya değişimi kendi inisiyatifine alarak yönlendirmek ister.

Bu amaçla gençliğin potansiyelini, enerjisini kullanmayı esas alır. Bunun dışında kalan gençlik kesimlerinin enerji ve arayışlarını da suni yaşam alanlarına kanalize ederek, gençlik dinamiğini parçalamak ister. Bu ise toplumsal çürümenin gençlikte derinleştirilmesidir.

Sistemin en büyük çabası, gençliği kendi içinde eritmektir. Varlığını sürdürmek için topluma yönelik politikalarını en fazla gençlik kesimi üzerinde sistematik bir şekilde yoğunlaştırır. Mevcut düzen, her alanda gençliği uçurumlarla yüz yüze bırakmaktadır. En fazla yatırım yaptığı kesim gençlik kesimidir, ama en fazla parçaladığı, dağıttığı, etkisiz kıldığı dinamik de gençlik dinamiğidir.

Gençlik üzerinde uygulanan erozyon politikaları

Sistemin gençliğe yaptığı yatırımın amacı, kendi çarklarını döndürecek insan tipini yaratmaktır. Bu anlamda gençliğe yönelik çok korkunç erozyon politikaları uygulamaktadır.

Ama denetleyemediği, kendi eğitim sistemi, basın yayın araçları ve kültürel kurumları yoluyla kendi içinde eritemediği gençlik yığınlarını da lümpenizme, fuhuşa, uyuşturucu bağımlılığına, çetecilik vb. alanlara kanalize etmektedir.

Bunun dışında kalan gençliğin bir kesimi de aşırı uçların -milliyetçi, dinci vb. örgütlerin- kullanacağı bir malzeme olmakta ve büyük bir savrulmayı yaşamaktadır. Dolayısıyla gençliğin ağır sorunlar yaşadığı ve gençliğin temel özelliklerinin büyük tahribatlara uğratıldığı da bir gerçektir.

Sürekli yenilenen bir olgu olarak gençlik

Bütün dejenerasyon, yozlaştırma ve hakimiyet kurma politikalarına rağmen sistem, gençliği tümden eritememiş ve kendi karakterini gençliğe kalıcı bir biçimde hakim kılamamıştır. Zaten hiçbir toplumsal sistem, gençlik dinamiğini tümden yok edememiştir. Keza gençlik üzerinde kurulan tahakküm de geçici ve dönemseldir. Çünkü gençlik sürekli yenilenen bir sosyal olgudur.

Gençlik, devrimci mücadelenin ulaşmak istediği temel özelliklerin toplamıdır

Uygulanan bütün özel politikalara rağmen geçmişte olduğu gibi günümüzde de gençlik, mücadelenin potansiyel merkezi ve temel dinamiğidir. Bu dinamiğin harekete geçirilmesi için sorunlarının doğru bir bakış açısıyla tespit edilmesi kadar çağın sunduğu avantajların da tespit edilmesi bir zorunluluktur. Bu da en temel sorun olarak devrimci gençlik hareketinin önünde durmaktadır.

Gençlik, bu sorunlarını aşmadıkça, toplum ve gelecek karşısında en ağır sorumluluk taşıyan bir kesim olarak tarihsel sorumluluğunu yerine getiremez. İnsanlığın, bölge halklarının, özelde de Kürt halkının yaşadığı ağır sorunları giderecek bir mücadele hareketinin öncülüğünü yapabilmesi için öncelikle gençliğin kendisini yeniden şekillendirmeye ihtiyacı vardır. Mevcut düzeni, statükoyu zorlayacak düzeyde ruhta, duyguda, düşünce ve davranışta yenilenmeyi, canlanmayı ve hareketlenmeyi yaşamak durumundadır.

Toplumsal gerçeklik karşısında sürekli bir yenilenme mücadelesi içinde olmayan bir kesim, gençlik olarak değerlendirilemez. Çünkü genç demek, yeniyi yaratmanın arayışı ve kavgasında olan ve varolanı aşma cesaretini gösteren insan demektir.

Dolayısıyla özgürlük ve demokrasi mücadelesi, eskiyi aşma kavgası olan devrimcilik, gençliğin özellikleriyle özdeştir. Gençlik bu özünün örgütsel ifadesini yaratmak durumundadır.

Gençlik, devrimci mücadelenin ulaşmak istediği temel özelliklerin toplamıdır. Daha doğrusu mücadele, gençliğin temel değerlerini koruma savaşıdır. İnsanlığı gençleştirme ya da gençliğin temel özelliklerini yaşatma savaşıdır. Öz olarak gençlik özelliklerinin ifadeye kavuşturulmasıdır.

Diğer açıdan devrimci mücadelenin hem düşünsel hem de bedensel anlamda ihtiyaç duyduğu güç ve enerji gençlikte bulunmaktadır. Bu yüzden demokrasi ve özgürlük mücadelesi hem gençliğin özelliklerine ulaşmayı amaçlayacak, hem de toplu-

www.alsiyaknet.org

mun en dinamik gücü olan gençliğe dayanacaktır.

Dolayısıyla gençlik, potansiyel olarak mücadelenin temel öncü gücüdür. Ancak temel sorun, bu potansiyelin örgütlendirilip harekete geçirilmesidir. Bu yerine getirilmesi gereken zorunlu bir görevdir.

Tarih, toplumsal durum ve çağımızın karakteriyle birlikte ülkemizin ve bölgemizin yaşadığı ağır sorunlar doğru çözümlendiğinde günümüz açısından bunun çok daha geçerli bir zorunluluk olduğu ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla tarihsel bir misyon ortadadır.

Böylesi bir misyonu üstlenebilecek bir gençlik hareketinin yaratılması için en başta gençlik, güçlü bir tarih bilincine ulaşmak durumundadır. Tecrübesizliğin yol açtığı güçsüzlüğü ancak bu şekilde güce dönüştürebilir.

Yine üretim karşısındaki konumundan kaynaklanan zayıflığını, bilgi ve bilimle aşacaktır. Çağımızın en büyük üretim kaynağı bilgi, bilim ve tekniktir. Objektif olarak bilimle en ilgili olan kesim gençliktir. Dolayısıyla çağın yarattığı gelişmeler, gençliğe büyük avantajlar sunmaktadır. Bu temel üzerinden çağdaş gelişmeleri kavrayan gençlik, kendi siyasal örgütünü yaratabilecektir.

Üretim içindeki konumu itibariyle sosyal bir sınıf olmadığı için gençliğin siyasal amaçları ve iktidar perspektifi olan bir siyasal örgüt kuramayacağı yargısı, çağımızda geçerliliğini yitirmektedir. Bu yaklaşımın dayandığı 19. ve 20. yüzyılın ilk yarısında varolan ekonomik, toplumsal koşullar, bilimsel teknik temel, büyük değişimler geçirmektedir. Gençlik zaten karakteri itibariyle de klasik tarzda bir devlet iktidarını ele geçirmeyi amaçlayan bir güç olamaz. Fakat bu, gençliğin siyasal bir akım veya hareket geliştirmeyeceği anlamına gelmez.

Klasik sınıf tahlillerine dayalı geliştirilen keskin mücadele teorileriyle gençliği yedek, tali bir güç olarak ele alan yaklaşımda ısrar etmek, devrimcilikle, yenilikle bağdaşmaz.

Çağımızın değişen karakterinin mücadele yöntemlerinde kendisiyle birlikte getirdiği farklılaşma, gençliğin rolünü çok daha belirgin hale getirmiştir.

İnsanlığın gelişme tarihinde evrimsel gelişme yasalarının yanı sıra, devrimsel gelişmede bir kuraldır. Toplumsal gelişmede sıçrama yapma gereği doğduğunda devrimsel gelişme bir ihtiyaç haline gelir. Bu tür dönemlerde gençliğin dinamiğine büyük bir ihtiyaç belirir. Çoğu kez gençlik bu dönemlerde sahneye çıkar.

Evrimsel gelişme süreçlerinde ise gençlik işlevsizliğe itilir. Bu durum toplumsal gelişmenin giderek tıkanmasına yol açar.

Bu yüzden devrimsel süreçlerde olduğu gibi, evrimsel süreçlerde de gençliğin rolü bir ihtiyaç olarak öne çıkmak durumundadır. Toplumsal gelişmenin sürekliliği bakımından bunun tartışma götürmez önemi ortaya çıkmaktadır.

Gençliğin öncülük işlevini devrimsel süreçlerle sınırlamak aşılması gereken bir yaklaşımdır. Gençlik her dönemde toplumsal gelişmede öncülük işlevini yerine getirdiği oranda yenilenme ve gelişme ortaya çıkabilir. Bunun dışında gençliği klasik yaklaşımlarla ele almak son derece yetersiz bir yaklaşımdır. Gençlik, özünde taşıdığı özellikler nedeniyle emekçilerden tutalım diğer bütün toplum kesimlerine kadar herkesi, en geniş kitleleri insanca ve adil bir düzeni kurma mücadelesine çekebilecek niteliklere sahiptir.

Dolayısıyla gençliğin siyasal hareketi, demokratik kuruluşu sağlayarak demokratik toplumu kurma, özgür birey ve toplumu yaratma gibi büyük hedefleri, kendi siyasal amaçları olarak esas alacaktır.

Sonuç olarak; demokratik kuruluş mücadelesinin öncülüğünü yapmada en uygun karaktere sahip olan güç, kadınla birlikte gençliktir.

Bütün toplumsal kesimlerin gençliği, önemli oranda ortak sorunlar yaşamaktadır. Gençliğin sorunları gibi, olumlu özellikleri de -özgünlükler olmakla birlikte- ortaktır. Bütün sınıfların ve toplum kesimlerinin gençliği, sistem karşısında benzer durumdadır. Gençlik keskin sınıfsal ayrımlar da yaşamamaktadır. Bu nedenle özü itibariyle demokrasiye ve özgürlük gerçeğine yakındır.

Kısaca özetlenen bu nedenlerden dolayı gençlik, toplumun tüm kesimlerini mücadeleye sevk eden, sadece kendisine değil, tüm toplum kesimlerine dayanan öncü örgütünü yaratmak zorundadır. Çağın karakteri, bilimsel teknik düzey ve toplumsal gerçeklik, bunun maddi temeli olan objektif koşullarını yaratmıştır. Çağdaş sosyal yapı incelendiğinde bu gerçeklik daha çarpıcı bir biçimde anlaşılacaktır.

www.serivakfi.org

OYUNCAKSIZ ÜLKEM

ben sizin oyunlarınızın adlarını
bilmem
şaşırmayın ve gülmeyin
benim ülkemde oyun zamanı
değildir
bunu bilin
ben tophane'de su satarım
zengin züppelerine
azar işitirim burjuva
kadınlarından
bazen çaycıyım terminal büfelerinde
bazen bir boyacı
boğaz köprüsünde aç
evim sokaklardır
emeğimin ifadesi
boyalı suratıma bakıp gülebilirsiniz
ama ben utanmam
yırtık giysilerimden
emeğimden
elektirikli oyuncaklar görmedim
hayatımda

***

ama tanırım yaşamı
tanırım mayınlarda parçalanan
kardeş yüreğini
kahpe bir kurşunla umudu çalınan
cane'nin çığlığını
oyuncak silahım olmadı hiç
ama sahicisini gördüm
devrimci zulalarda
ölümden korkmam
çünkü alışmışım
yaşamla ölümün
ince çizgisinde varolmaya
boyum küçük ama
yüreğim büyüktür evvelallah
sürgün gecelerde

doğum günü hediyeleri değil
özgür gelecektir oyuncaklarım

***

özel bir sevgi görmedim kimseden
ama büyük sevgilerim var
dağ başlarında
selam gönderirler bana
her doğan günle bütün sevdalılarım
okul türküleri değil
devrim türküleri ezberlerim
gizlice köprü altlarında
bir resim var ki
hep gözümün üzerinde taşırım
çalmasınlar diye
ve anlar mısınız bilmem
Apo'nun özgürlük uçurtmasını
uçururum hayallerimde
dolu dizgin koşarken
oyuncaksız ülkeme

Koçerê Deniz

Zwischen den Welten leben

Zînê ZÊDAN

gulanviyan@hotmail.com

Eine verbotene Identität, eine verbotene Sprache, verbotene Vornamen, verbotene Lieder machten das Leben in Kurdistan nicht leicht. Ein Umfeld, das niemandem erlaubt, seine Kindheit, seine Jugend zu leben.

***

Ich glaube fast jeder von uns hat diese Situation schon einmal erlebt: Man lernt jemanden kennen und wird gefragt, wo man groß geworden ist. Ihr antwortet dann, dass ihr in Europa aufgewachsen seid und die Person gegenüber sagt lächelnd, dass man dadurch einen großen Vorteil gegenüber anderer kurdischer Jugendlicher hättet. Ihr fragt euch, worin denn der Vorteil bestehen soll und euer Gegenüber sagt, dass das Schul- und Bildungssystem, die Möglichkeiten hier viel besser seien als in der Heimat. Mir wurde dies schon öfters gesagt und irgendwann fing ich an, ernsthaft darüber nachzudenken. Ist es für einen ausländischen, in unserem Fall kurdischen Jugendlichen von Vorteil oder von Nachteil in einem anderen Land groß zu werden?

Ohne Zweifel sind soziale, politische, kulturelle und wirtschaftliche Hintergründe für einen Menschen, vor allem für einen Heranwachsenden sehr wichtig. Die Situation in der Familie, die finanzielle Lage sind oft bestimmend. Aber auch die nationale Identität spielt eine große Rolle. Vor allem in unserer Heimat haben dies Jugendliche in Kurdistan schon in frühen Kinderzeiten zu spüren bekommen. Viele hatten nicht die Möglichkeit die Schule zu besuchen, einen Abschluss zu machen oder einen Beruf zu erlernen. Denn das wirtschaftliche Embargo, wodurch keine große Entwicklung stattfinden konnte, die der dortigen Bevölkerung ein sicheres Einkommen gebracht hätte, zwang viele Eltern dazu, ihre Kinder aus nicht reichenden finanziellen Möglichkeiten von der Schule abzumelden. Auf der anderen Seite gibt es da natürlich auch noch die Familien, die einer Ausbildung keinen Wert beimaßen und ihre Kinder, vor allem Töchter, bewusst nicht zur Schule geschickt haben. Dies ist die andere Seite der Medaille.

Kindheit zwischen Taschentüchern und Krieg

Aus diesem Grund machten viele Jugendliche schon im sehr früher Alter die Bekanntschaft mit schwerer Knochenarbeit auf den Feldern, zu Hause oder auf der Straße beim Schuhe Putzen oder Taschentücher verkaufen. In den Teilen Kurdistans, in denen der Krieg zwischen der Guerilla und den Armeen der Staaten, in denen Kurdistan aufgeteilt worden ist, oder kurdischen Peschmergas stattfand, bestimmte der bewaffnete Kampf den Alltag der Menschen. Tausende von zerstörten Dörfern, Zehntausende Kinder, deren Eltern getötet oder verhaftet worden sind oder sich der Guerilla angeschlossen haben. In der Schule wurde ihnen verboten, sich auf ihrer Muttersprache zu unterhalten. Sie mussten jeden Morgen die Hymne der türkischen Republik singen. Wenn sie dies nicht konnten oder nicht wollten, mussten sie ihre Hände ausstrecken und Schläge

www.arsivakurdi.org

mit dem Stock ertragen. Eine verbotene Identität, eine verbotene Sprache, verbotene Vornamen, verbotene Lieder machten das Leben in Kurdistan nicht leicht. Ein Umfeld, das niemandem erlaubt, seine Kindheit, seine Jugend zu leben.

Man kann diese Liste jetzt noch grenzenlos weiterführen. Es gibt so viele Punkte, die das Leben der Jugendlichen in der Heimat beeinflussten. Aber dazu würde kein Papier ausreichen. Deshalb belassen wir es bei dieser kurzen Zusammenfassung. Wenden wir uns jetzt unserer eigenen Wirklichkeit zu. Wir haben den Krieg nicht so stark miterlebt. Wir mussten nicht ständig fliehen, Flucht vor Tod, vor Armut, vor Terror gehörte nicht zu unserem Alltag. Aber das Leben an sich ist schwer, egal an welchem Ort der Erde. Sei es nun in einem kleinen Dorf in Batman, an einem Vorort von Paris, in Afrika oder auch in Amerika. Wichtig ist doch immer, diese Probleme zu bewältigen und das Leben lebenswerter zu machen, für uns selbst und für die Menschen Tausende von Kilometern von uns entfernt.

Hin- und hergerissen zwischen den Welten

Wie ist nun also das Leben für einen Jugendlichen, entfernt von seiner eigenen Heimat, die er vielleicht auch noch nie in seinem Leben gesehen hat? Wie ist es, wenn man ein Leben zwischen den Kulturen führt? Oft fühlt man sich hin und her gerissen zwischen den Welten. Zuhause herrscht eine andere Kultur und andere Traditionen, wird eine andere Sprache gesprochen. Wir werden von unseren Eltern, unseren Familien mit östlichen Werten erzogen, denn wir stammen aus der mittelöstlichen Welt. Im Kindergarten, in der Schule, auf der Straße treffen wir jedoch auf westliche Werte. Aber welche Werte sind für uns bestimmend?

Hinzu kommt, dass wir Kurden sind. Uns Kurde zu sein bedeutet auch immer gleichzeitig zu kämpfen. Denn mit der Hilfe verschiedener Medien, Zeitungen und Zeitschriften wurde in vielen Ländern Europas, vor allem in Deutschland in den Köpfen der Bevölkerung ein negatives Kurden-Bild hergestellt. Viele Menschen sind derart von den Medien gelenkt, dass sie an Terror denken, wenn sie das Wort Kurden hören. Und vor allem dieses negative Bild beeinflusst die Jugendlichen in diesen Ländern. Denn man bekommt in vielen Bereichen des Lebens zu spüren, dass Kurdentum eine Sache sei, über die lieber nicht viel gesprochen werden sollte. Als sei es eine Sache, für die man sich schämen sollte. Viele von uns verlieren durch diese Annäherungen des Umfeldes an Selbstwertgefühl. Man glaubt sich immer verteidigen zu müssen.

Freiheit im Kopf, im Denken erreichen

Andererseits sind viele Menschen aus unserem Freundeskreis nicht Kurden und nicht aus einer ähnlichen Kultur. Nicht jeder Mensch wird gleich erzogen. Uns so führt es bei uns auch zu Widersprüchen, wenn unser Freund oder unsere Freundin mit einem festen Partner nach Hause gehen kann, unsere Familie dies jedoch verbietet. Wenn unsere Freunde sich kleiden können, wie sie wollen, wir aber nicht. Wenn sie bis spät nachts in Discos oder Bars feiern und trinken, wir aber bis zu einer bestimmten Uhrzeit zu Hause sein müssen. In solchen Momenten wollen wir oft sein, wie unsere Freunde. Wir möchten genauso sein, wie sie. Wir trauen uns nicht, unseren Freunden zu sagen, dass unsere Eltern nicht erlauben, dass wir mit in die Disco fahren. Wir schämen uns dafür. Uns dies führt dazu, dass unser Selbstbewusstsein noch tiefer sinkt. Einerseits liegt die Welt, zu der man dazu gehören möchte, andererseits die eigene Welt, der wir selbst angehören. Wir möchten Teil der Gesellschaft sein, in der wir leben,

Aber das Leben an sich ist schwer, egal an welchem Ort der Erde. Sei es nun in einem kleinen Dorf in Batman, an einem Vorort von Paris, in Afrika oder auch in Amerika. Wichtig ist doch immer, diese Probleme zu bewältigen und das Leben lebenswerter zu machen, für uns selbst und für die Menschen Tausende von Kilometern von uns entfernt.

www.arsivakurdi.org

aber merken, dass dies oft sehr schwierig ist. Wir merken, dass wir oft nicht s akzeptiert werden, wie wir sind. Wir erkennen, dass wir uns nur allzu oft verstellen müssen, um Teil der Gruppe sein zu können; dass wir uns anpassen müssen.

Aber was ist nun der richtige Weg? Kann es wirklich sein, dass wir all unsere eigenen Werte abwerfen und unsere Identität leugnen müssen, um in der Gesellschaft, in der wir leben, Akzeptanz zu finden? Oder muss man sich nur seinen eigenen Traditionen hingeben und sich selbst isolieren? Irgendwie kann beides nicht der Fall sein. Es muss einen Mittelweg geben. Vor allem wenn man zwischen zwei Kulturen, zwei Welten lebt, ist es doch umso wichtiger die schönen und positiven Seiten und Werte auf beiden Seiten zu erkennen und zu synthetisieren. Denn keine von beiden Seiten muss absolut perfekt sein. Auf beiden Seiten gibt es Rückständigkeiten. Viel wertvoller ist es doch, selbst zu entscheiden, welche Werte für einen wichtig sind und diesen eigenen Prinzipien nach ein Leben zu führen. So kann auch ein ganz neues Selbstbewusstsein aufgebaut werden. Denn genauso, wie es mir unfrei erscheint, zuhause ständig auf Verbote zu stoßen, kann ich nicht von Freiheit sprechen, wenn ich tu und lass, was ich will. Wenn ich beispielsweise abends mit meinen Freunden ausgehe, sollte ich dies tun, weil ich es will und nicht, weil meine Freunde wollen, dass ich mitkommen. Ich meine, dass Freiheit zunächst einmal im Kopf, im Denken erreicht werden sollte. Wir können nicht von Freiheit sprechen, wenn wir Dinge tun, weil sie von uns erwartet werden. Ist es nicht eher Abhängigkeit, wenn wir uns zu etwas gezwungen fühlen, nur weil unsere Freunde auch tun?

Entwicklung eines freien Werteverständnisses

Es gibt so viele Schwierigkeiten, auf die wir treffen, weil wir zwischen den Kulturen leben. Auch diese Liste kann unendlich lang fortgesetzt werden. Aber kommen wir noch einmal zum Ausgangspunkt dieses Artikels. Neben der Probleme haben wir auch ganz klar Vorteile, weil wir hier leben. Zwar ist es für uns umso schwieriger ein Identitätsbewusstsein zu entwickeln, weil wir oft meinen, eine andere Identität aufnehmen zu müssen, um akzeptiert zu werden. In einem fremden Land werden wir uns selbst gegenüber nur allzu häufig entfremdet. Demgegenüber gibt es jedoch viele Möglichkeiten; angefangen bei der Bildung, einer Schul- oder Berufsausbildung bis hin zur Entwicklung eines neuen und freien Werteverständnisses. In der Heimat müssen die Jugendlichen gegen viele Dinge ankämpfen, was wir oben auch versucht haben zu erklären. Aber sie haben nicht so sehr das Gefühl, fremd zu sein. Sie stoßen nicht so extrem auf verschiedene Wertevorstellungen, wie wir.

Wir besitzen als Volk eine Geschichte, die sehr alt ist. Wir kommen von der Erde, auf der die erste Zivilisation der Menschheit stattgefunden hat. Neben einer Reihe von rückständigen Seiten kommen wir aus einer Tradition, die stets ums überleben kämpfen musste. Entgegen aller Vernichtungs- und Verleugnungspolitiken verschiedener Staaten und Mächte musste unser Volk immer Widerstand leisten. In keiner Weise entstammen wir einem Volk, für das wir uns schämen müssten. Ganz im Gegenteil! Aber um uns darüber bewusst zu werden, müssen wir unser Volk, unsere Herkunft und dadurch auch uns selbst besser kennen lernen. Je mehr wir uns unserer Existent bewusst werden, desto einfacher wird es sein, mit der eigenen Identität auch in einem fremden Land zu leben. Und je mehr wir erkennen, wer wir sind, umso bedeutungsvoller wird auch unser Leben; solange wir uns dafür entscheiden, ‚Wir selbst' zu sein und nicht die Kopie von jemand anderem.

www.alevikultur.org

Kendini Kurtarmanın Tek Yolu

Mücadeleci Başarı Yoludur

Bu yazı, Kürt Halk Önderi Başkan APO'nun 5 Eylül 1996 tarihli çözümlemelerinden derlenmiştir.

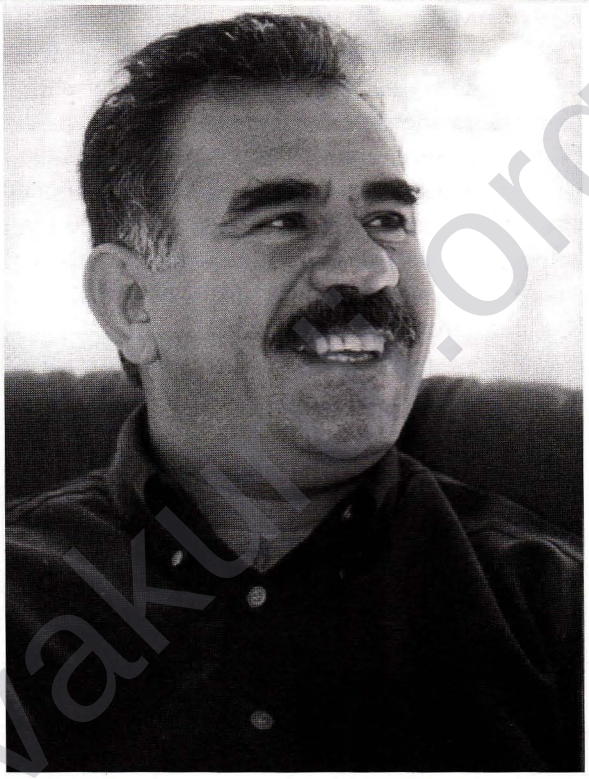

Devrim bir sanattır, siyaset bir sanattır. Sizin için bırakalım devrimin, siyasetin bir sanat olmasını; bir zanaat, yani bir köylü işi, aşiret işi kadar bile değer vermiyorsunuz. Eğitimi ihmal ediyorsunuz. Eskiden egemenlerin bir terbiye sistemi vardı. Çocuklarını yedi yaşından itibaren alırlar, eğitirler. Bu dönemin eğitimine bakın, inanılmaz bir incelikle yürütürler. Çin'e bakın, Ortadoğu'ya bakın, Avrupa'ya bakın; müthiş bir terbiye sistemleri var. Şimdi de burjuvazinin terbiye sistemleri var. Maalesef biz ne ilkçağda, ne ortaçağda, ne de yakınçağda kendi terbiyemizi kuramadık.

***

Birileri çalışmadan milyonların emeği üzerinde yaşamak istiyor, birileri oldukça çalışıyor, fakat bu sefer milyonların emeği üzerine kendi egemenliğini kurma hakkını kendine görüyor ve çoğunuz da buna ya seyircisiniz, ya alet oluyorsunuz. Parti kadrosu böyle olursa, o partide hiç düşmanın darbesine gerek kalmadan çözülüşün zemini sağlanmış olur. Ben kendinizi böyle katın, siz kattınız. Sizin için çizgi endişesi fazla önemli değil; "büyüklerimizdir, varsın böyle çalışsınlar" veya "ben de çalışıyorum, elimden geleni yapıyorum, ne gereği var ince eleyip sıkı dokumaya" diyorsunuz. Yine "alelusul geleneklerimize, atadan kalan usullerimize göre geçinir gideriz" diyorsunuz. Politika bunu affetmez. Bunu yoğunca yaşıyorsunuz.

Size göre normal olan, benim için dehşet vericidir. Bütün davranışların yüzde doksanı benim için kusurludur. Bizim için kusurlu olmayı da sıradan ele almamalısınız. Çünkü bizim ölçülerimiz son derece siyasal ve siyasi terbiye ölçülerine göredir. Biz sizin baktığınız gibi olaylara, ilişkilere, süreçlere bakmayız. Kanıtlanmış, doğruluğu ve başarısı ortaya çıkmış tarzımız var. Bununla sizi yargıladığımızda bunları rahatlıkla söyleyebiliyorum, millet bayağı dalmış bu işe.

Devrim ve siyaset bir sanattır

Biz ulusal kurtuluş mücadelesinin boyutlarını yaydık, genişlettik. Bugün milyonlar kendisini bu mücadeleye katmış bulunuyor ve bu normaldir de. Başlangıç itibariyle herkesten iyi bir bilinç beklemek, neden kendini iyi eğitmedin, devlet adamı gibi hareket etmiyorsun demek gerçekçi değil, ama süreç içinde bu geri halinizle devam edersenız, felaket o zaman başlar işte. Biz şimdi onu yaşıyoruz. Başlangıç için son derece doğal olan bu durum, olgunluk aşaması için en büyük tehlike oluyor. Farkında olmadığınız husus bu.

Size göre başlangıçtaki genel doğrularla hareket etmek ve o etki altında yürümek normaldir. "Nasıl

www.arsivakurd.org

olsa böyle başladık" şeklinde, genellemeci, dogmatik arkadaşların esasta ileri sürdükleri ve sarıldıkları husus budur. Ama şu çok açık; gelişmeler o kadar hızlı ki, bu tip genellemeci yaklaşımlara bırakalım başarı fırsatını, ciddi bir engel olmaktan öteye şans vermiyoruz.

Devrim bir sanattır, siyaset bir sanattır. Sizin için bırakalım devrimin, siyasetin bir sanat olmasını; bir zanaat, yani bir köylü işi, aşiret işi kadar bile değer vermiyorsunuz. Eğitimi ihmal ediyorsunuz. Eskiden egemenlerin bir terbiye sistemi vardı. Çocuklarını yedi yaşından itibaren alırlar, eğitirler. Bu dönemin eğitimine bakın, inanılmaz bir incelikle yürütürler. Çin'e bakın, Ortadoğu'ya bakın, Avrupa'ya bakın; müthiş bir terbiye sistemleri var. Şimdi de burjuvazinin terbiye sistemleri var. Maalesef biz ne ilkçağda, ne ortaçağda, ne de yakınçağda kendi terbiyemizi kuramadık. Terbiye şurada kalsın, müthiş bir siyasi terbiyesizliği, siyasi yoksunluğu iliklerimize kadar yaşadık. Dikkat edin her gün düşmanlarımız bunun propagandasını yapıyor, onlara hiç de siyasi terbiyeye gerek yok, onların yüzyıllardan beri devlet deneyimleri var.

İç eğitim aslında nefs savaşıdır

Devlet sınıfı başlı başına beşikten kendini eğitimle karşı karşıya bulur. Onların bizim gibi eğitime ihtiyaçları yok, çünkü gerçeği yaşıyorlar. Ama yine de okullarındaki eğitim hayret vericidir. Bizim elimizde böyle bir okul çıktı, onun da gereklerine siz uymuyorsunuz. Buradaki sınırlı terbiye olma işini bile savsaklıyorsunuz. Peki sorarım; acaba gerçekten iddianızda ciddi misiniz? Devlet kurmayı bırakalım, bir çadır bile kurabilir misiniz?

İç eğitim aslında nefs savaşıdır. Ama onun da gücünü gösteremiyorsunuz. Sanki gereksizmiş, zorakiymiş gibi... Öyle değil. Kürt neden dünyanın en geri insan tipidir? Bakın bugün kendini terbiye edemediği için dünyanın ağzına dolanmış.

Ciddiye alınma savaşımı verilmeli

Ben açık söyleyeyim; Kürt insanını, başta da Kürt erkeğini dünyanın en zavallı tipi olarak görüyorum. Kendini bir çocuk gibi bırakmış. Çağdaş ölçülerle kıyasladığımızda bir bebekten farkı yok. Ama kendini çok olgun sayar, çok erkek gibi sayar. Halbuki bebektir, bir 'karıdan' daha acınacak durumdadır. Erkeklik veya yiğitliğin tanımı, dikkat edilirse er meydanlarında başarıyla boy göstermektir. Bizde siyasi meydanlarda, askeri meydanlarda en değme olanlarımız da dahil böyle başarıyla boy gösteren var mı?

Benim gerçekliğimde en temel özellik yalın olmaktır, kendimi müthiş kandırtan özelliklere göre kandırtmamaktır. En önemli bir özelliğimiz bu. Sizdeki tam tersidir. Çok ayıptır söylemesi, bazı horozların gösteri yapması, tüylerini kabartması gibi bir gösteri halindesiniz. Sizin gösteriniz bunu aşmıyor. Laf düzeyiniz, yaklaşım düzeyiniz bir abartma! Onun için derinleşmekten korkuyoruz' diyorsunuz, çünkü derinleşirseniz kendinizi göreceksiniz. Kendinizi gördünüz mü, dehşet verici zaaflarınız, zayıflıklarınız olacak. Şu anda Kürt insanı kendine bakmaktan en çok korkan insandır.

Bu büyük bir sorundur. İçinizde 'benim gelişme iddiam var, ben kolay yaşamayacağım' diyenler varsa, ben onlara söylüyorum; tutarlıysanız, kendi kendinize karşı varsa bir yiğitlik iddianız, her zaman söylediğim gibi kendimi öyle ahım şahım görmüyorum, sadece yaptığım kendimi insan olarak biraz kurtarmak. Alay edilmekten, zavallı, acınası bir insan olmaktan kendimi kurtarmak için bu çabayı sergiliyorum.

İnsanlığa karşı bir iddiam; ben de ciddiye alınabilmeliyim, benim de ciddiye alınacak bazı yanlarım olmalı, onun savaşını veriyorum, baştan beri kırk yıldır böyledir. Kendinize bakın; ben sizin yerinizde olsam kendimden müthiş korkarım, bu canavara bak derim. Bu bir abartma değil, bu bir gerçek! Çağın ötesinden gelen bir canavar, bazıları "nesli tüken-

www.arsivakurdi.org

miş" der, bir yönünüz böyledir! Bütün yönleriniz böyledir demiyorum, ama ısrar ederseniz, siz de nesli tükenmiş bazı tarihi kalıntılar var, onunla bir halk nasıl anlaşılırsa, öyle değerlendirileceksiniz.

Kürt insanı kendine bakmaktan en çok korkan insandır

"Ben çağ insanı gibiyim" diyemezsiniz, çünkü öyle bir durumunuz yok. Bu büyük bir yanılgı, bir tuzak! Bunu bir defa başından itibaren reddedelim. Ayıp değil reddetmek. Adam değilken adam gibi kendini göstermek ayıptır. Benim gerçekliğimde en temel özellik yalın olmaktır, kendimi müthiş kandırtan özelliklere göre kandırtmamaktır. En önemli bir özelliğimiz bu. Sizdeki tam tersidir.

Çok ayıptır söylemesi, bazı horozların gösteri yapması, tüylerini kabartması gibi bir gösteri halindesiniz. Sizin gösteriniz bunu aşmıyor. Laf düzeyiniz, yaklaşım düzeyiniz bir abartma! Onun için 'derinleşmekten korkuyoruz' diyorsunuz, çünkü derinleşirseniz kendinizi göreceksiniz. Kendinizi gördünüz mü, dehşet verici zaaflarınız, zayıflıklarınız olacak. Şu anda Kürt insanı kendine bakmaktan en çok korkan insandır.

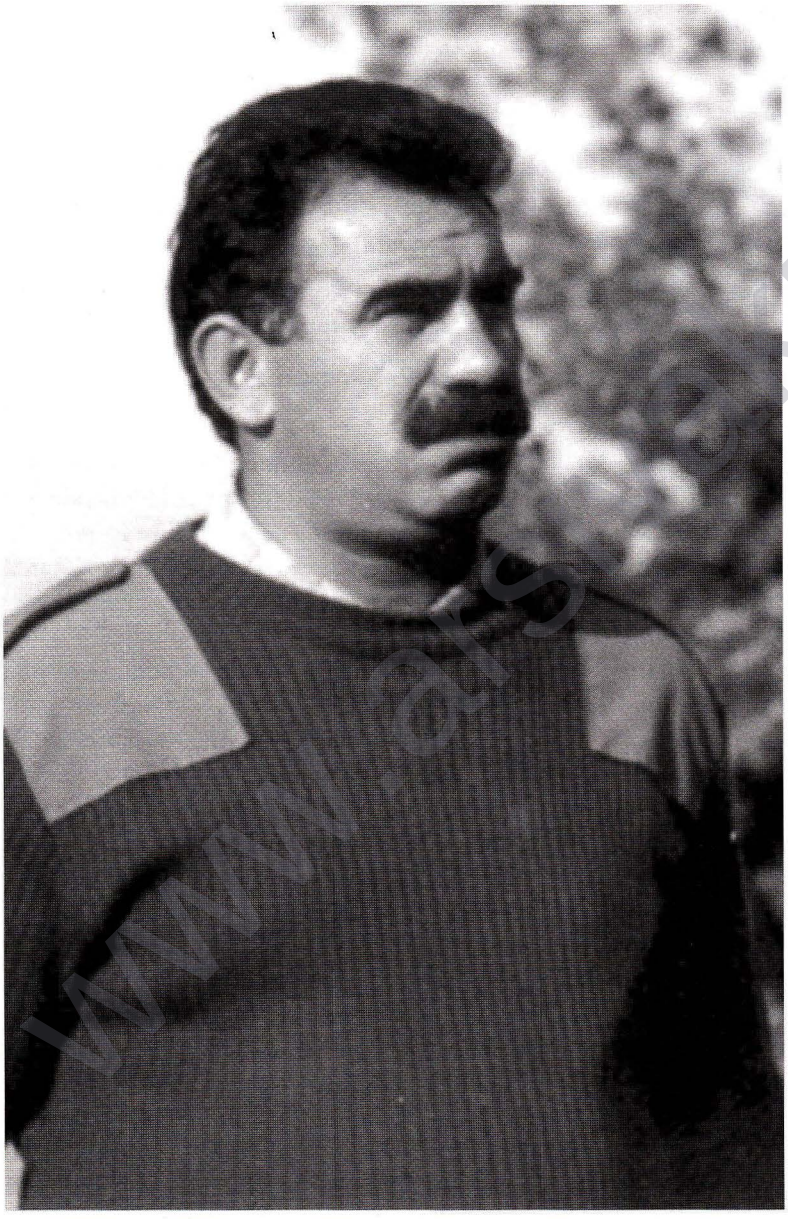

Kendini kandırarak yaşamak da bir sanattır! Kendi kendini kandırmak başlı başına bir yaşam direncidir. Geri halkların mitlere sığınması, mitolojiye, bazı modası geçmiş inançlara aşırı sığınması neyin kanıtıdır? Bu, gerçeklere yönelmekten korktuklarını gösterir. Siyasi gerçeklik, toplumlar açısından artık en kendini kandıramaz ve kandırılırsa feci sonuçları olan savaş alanıdır. Bu gerçeği kabul etmeniz gerekir.

'Dokunma bize, yüzyıllardan beri biz böyleyiz, hamurumuz böyle yoğrulmuş' diyorsunuz. Müsaade edin, bu hamuru bir de biz karıştıralım veya yeni bir hamurla sizi yoğuralım. Adam olduğunuza, yaşayabileceğinize inanıyorsanız bu yalana artık bir son verelim.

Eğer bu yalana son verirseniz, adam gibi olmaya başlarsınız. Kafanız iyi çalışır, iradeniz gittikçe çelikleşir. Böyle kendini görevler karşısında kandırma, yetersiz kalma olmaz, olmaması gerekiyor. Ayıptır artık. Bu utanılası durumdan niye çıkmıyorsunuz?

Size açık söyleyeyim; "alem niye

www.ozgurgenclik.org

bizi ciddiye almıyor, niye bizimle dalga geçiyor" demeyin. Senin mantaliten, gerçekliğin öyle. Bugün dünya bunu açık söylüyor; "Kürt kendi kendini aşağılık duruma getirmiştir, bencil, çirkin hesap, kötü hesapların konusu yapmıştır" diyor. Doğru! Niye alemi sorumlu tutalım? Sen asgari kendi kendini doğru yola sokmazsan, tabi ki dövülmelisin, yerle bir edilmelisin. "Ben ağlarım" diyor, ağla! Allah belanı versin!

Özgürlük kolektif olmaktan geçer

Ben bir özelliğimi daha söyleyeyim; benim kadar keyfi, özgür veya özerk yaşama ilgisi yüksek olan kişi yoktu diyebilirim. Herkes az çok anasının babasının kucağında olmaya özenirken, kendi sıcak yerlerinde yer aramaya çalışırken, ben tam tersi yola koyuldum. Bu çok özerk olmadır, çok keyfi yaşama yol açmadır. Sizin bu keyfi, bireyci yaklaşımlarınıza anlam vermek için söylüyorum; benim kadar bunu deneyen, benim kadar gözü pek olan yoktur. Ama görüyorsunuz, şu anda benim getirdiğim müthiş bir sistem. Sadece bir ulusal düzeyi değil, uluslararası düzeyde etkileyen bir sistem haline gelebildim. Keyfiyet yok, özerklik yok, müthiş bir sistem var diyorum. İçinde kolektivizm yürüyor. Neden? Çünkü şunu gördüm ki, özgürlük biraz böyle olmaktan geçer.

Sürekli mücadeleciliği kişiliğime egemen kıldım

Beni ben yapan, mücadeleci olmayı ve onun başarı ifadesini yakalamayı bilmemdir. Benim tüm marifetim budur. Sürekli mücadeleciliği kişiliğime egemen kıldım ve tarzımı da çok duyarlı, çok amansız, inatçı ve doğruları kendine mal edeni yarattım. Bu temelde karşımıza aldığımız her insanı, her ilişkiyi binde bir ihtimal dahilinde bile olsa, lehimize kullanmayı bildiğimiz için, işte bu gelişmeyi ortaya çıkarabildik. Bunu öğrenebilirsiniz. Bu da en büyük öğrenmedir.

Ben büyük bir heyecanla hala bu öğrenme işi içindeyim. Benim için öğrenme, mücadeleciliği biraz daha geliştirme, inanılmaz bir tutku ve heyecan kaynağıdır. Durursa bende de yaşam durur.

Mesela dikkat edin, şu anda en büyük heyecan konusuyuz. Mücadele her an herkesin yüreğini hoplatıyor. Ama ben halen yetersiz buluyorum. Daha büyük mücadelecilik, daha fazla hareketlilik, daha fazla koparıcılık, daha fazla başarı diyorum ve yerimde duramıyorum. Sizin bazı küçük başarınız bile yok, kendinizi bile kazanmamışsınız, nasıl yerinizde duruyor, bu yaşamı kabul ediyorsunuz? Ben bunu her zaman hayretle soruyorum, bu insanlar neden böyle durabiliyor? Büyük başarı olmadığı halde, yaşamı neden böyle götürmeye cesaret ediyorlar. Bu kadar da desteğimiz var size.

Sizin bu keyfi, bireyci yaklaşımlarınıza anlam vermek için söylüyorum; benim kadar bunu deneyen, benim kadar gözü pek olan yoktur. Ama görüyorsunuz, şu anda benim getirdiğim müthiş bir sistem. Sadece bir ulusal düzeyi değil, uluslararası düzeyde etkileyen bir sistem haline gelebildim. Keyfiyet yok, özerklik yok, müthiş bir sistem var diyorum. İçinde kolektivizm yürüyor. Neden? Çünkü şunu gördüm ki, özgürlük biraz böyle olmaktan geçer.

Bizim mücadeleye sunduğumuz hep destektir. Almıyoruz, hep veriyoruz. Hiç olmazsa almasını bilin, kendinizi hiç olmazsa güçlendirin. Bunu da yapmazsanız, sizin ne bu dünyada, ne de öte dünyada yeriniz vardır.Her yerde hakaret, her yerde tokat sizin en doğal göreceğiniz, yaşamınızın bir karşılığıdır. Nereye giderseniz bir iki tokat yersiniz. Çünkü siz bunu hak etmişsiniz. Maddi tokat, manevi tokat, tokadın bin bir biçimi vardır, hepsini de yiyeceksiniz. Suçu da başkasında aramayın, kendinizde arayın. Kendini kurtarmanın tek yolu mücadeleci başarı yoludur.

Eskiden yaşayamaz durumdaydım, ama günümüze dek nasıl yaşamayı becerebildim? Bunun hikayesi çok ilginç, mutlaka öğrenmelisiniz.

www.serxwakurdi.org

SORUN İNSAN ÇÖZÜM

Piling WELAT

pilingwelat@hotmail.com

Adalet şudur; herkesin, her canlının bu dünyada yaşama, yaşayabilme hakkıdır. Olgulara böyle bakarsak tarihteki olaylara da rahatlıkla anlam verebiliriz. Bir insanın, başkasının sömürüsü, acısı ve mutsuzluğu üzerindeki mutluluğu ne kadar adaletlidir ya da kabul edilebilirdir?

***

Dünyamızda kavramlar değişiyor. İnsanlığın gelişiminde damgasını vuran 'savaş, mücadele' kavramlarından habersiz değiliz. Mücadeleyi, canlının varolma biçimi olarak tanıyoruz ya da böyle kabul ettik.

Canlı, öznel biyolojik varlığı dışında, doğaya karşı mücadele ederek varolur. İnsanlık tarihi açısından da bu gerçeklik pek farklı değildir. İnsan da doğaya karşı mücadele vermiştir, veriyor ve verecektir. Ama diyebiliriz ki, insan bunu büyük oranda başardı.

İnsan, insan olmaya başlarken, karanlık çağ dediğimiz çağlarda doğayla olan mücadelenin yanı sıra, kendi türüne karşı da mücadele etmiştir. Ancak bu mücadele şimdiki gibi bir mücadele değil, çok barbarcaydı. Bu çağda insanlar birbirlerini yiyordu ve biz buna 'yabanıl çağ' diyoruz. Ortaçağlarda insan artık birbirini çiğ çiğ yemese de yine çok vahşi yöntemlerle birbirini öldürüyordu.

Doğadaki egemenlik savaşı hiçbir zaman sona ermemiştir. Dolayısıyla insanın doğayla mücadelesindeki başarısı, yerini yeni bir egemenliğin varlığına bırakmıştır. Eski engeller aşıldıkça, yeni engeller ortaya çıkmıştır.

İnsanın en büyük düşmanı insandır

Eskiden insanın düşmanı, vahşi hayvanlar, soğuk ve doğayken; daha sonra, yani insanın doğa üzerinde hakim olmaya başlamasıyla beraber, insanın yeni bir düşmanı ortaya çıkıyor, artık bin yıllarca baş edemeyeceği bir düşman. Bu düşman kendisinden fazla uzak değildir. Diyalektiğin boşluk tanınmaz yasası en güzel örneğini burada gösterir.

İnsanın en büyük düşmanı insandır. Yani bundan böyle insan, insanla savaşacaktır. Adeta sınırsızca gelişmeye doğru giden bu canlıyı (insan) ondan başkası durduramaz ve ondan başkası da durduramayacaktır.

İnsandaki egemenlik savaşı, toplumsallığın belli bir sürecinden sonra başlar. Ancak mademki yaşam boyunca mücadele devam ede-

www.sinakurdi.org

cekse, bu mücadelenin bir nedeni de olacaktır. Ya da mücadeleyi doğuran sebep oldukça mücadele de varolacaktır.

Mücadelede haklılığın ölçütü açlık değil yaşamdır

Hemen şunu hatırlatmak gerekiyor; mücadelenin iki türlüsü vardır: Haklı ve haksız. Haklılığın ölçütü açlık değil yaşamdır.

Bir canlının aç olduğu için bir başka canlıyı yemesi gerekebilir. Ama yiyen ve yiyilenin mücadelesinde haklı ve haksızı birbirinden ayırt edebiliriz herhalde. Biri yaşamı için mücadele verirken, bir diğeri aç olduğu için yok etmeye başvurur.

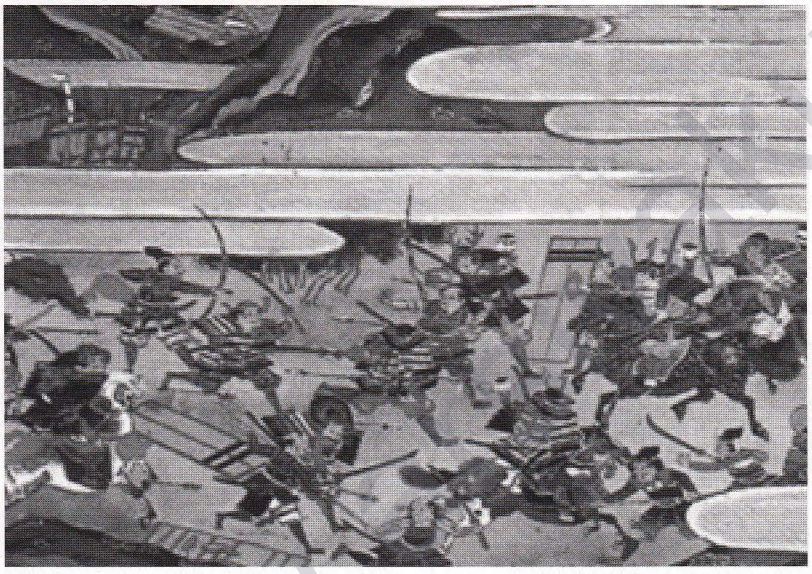

Adalet şudur; herkesin, her canlının bu dünyada yaşama, yaşayabilme hakkıdır. Olgulara böyle bakarsak tarihteki olaylara da rahatlıkla anlam verebiliriz. Bir insanın, başkasının sömürüsü, acısı ve mutsuzluğu üzerindeki mutluluğu ne kadar adaletlidir ya da kabul edilebilirdir?

Yaşam nedir? Yaşam acı çekmek değildir. İnsan yaşamda acı çekebilir, ama bu acı çekmenin bir nedeni vardır. İnsan neredeyse koskoca doğa engelini (egemenlik) kaldırmış. Kendi içindeki engelleri mi kaldıramayacak?

İşte bu düşüncenin kendisi bile bilinçli yaygınlaştırılan bir düşüncedir. Ve egemenlerin kendi egemenlik sistemlerini devam ettirme isteğinden başka bir şey değildir. Evet, yaşam acı çekmek değildir. Peki yaşam nedir?

İnsanın mutlu yaşam arayışını en güzel yine yaşamın kendisi öğretir

Yaşam, mutlu olabilmektir. Peki bütün canlılar mutlu olmak için mücadele etmiyor mu? Bütün canlılar mutlu olmak için mücadele etse de, başkasının mutsuzluğu üzerinde oluşan bir mutluluk, mutluluk değildir. Nasıl ki bir başka canlının öldürülmesi üzerinde kurulan bir yaşam, yaşam değilse... Burada birinin yaşamı, bir diğerinin açlığı söz konusudur. Mutlulukta ise biri acı çekmekten kurtulmak ister, ama diğeri kendi zevkinin azalmaması için buna izin vermez. Kendi zevki için insanları mutsuz eden bir insan zaten vicdanen rahat olamaz. Hakeza kendi lüks ihtiyaçları için, yani ona gerekli olanından fazla bir ihtiyaç için insanın neredeyse başkasının yaşam koşullarını sınırlayan bir anlayışla hareket etmesi adaletli değildir. Zaten sömürünün temeli buradan gelir; artı ürünün ortaya çıkmasıyla.

İnsan her zaman yaşamak için mücadele etmemiştir. Doğadaki doğa seleksiyonuna benzer bir sistem, insanlık tarihinde devrim olarak geçer. Doğa yine burada da kendi dengesini tutturma çabasına girer.

Ancak bu olay yani devrim, bu korkunç haksızlığı frenler ya da durdurur. İnsanın mutlu yaşam arayışını en güzel yine yaşamın kendisi öğretir. Tabi ki tarihin tepkisi de her zaman düşük olmamıştır. Yani yaşamda gerçek anlamda adaletlice mutlu olmasını bilmeyen yine yaşam içinde bunun bedelini vermiştir ve veriyor.

SIRA DIŞI DİYALOGLAR

Sidar ÖZGÜR

senkimsin_1@hotmail.com

"Sorgulanmayan bir hayat yaşanmaya değmez." **Sokrates**

Belirsiz bir zaman dilimidir çoğu kez ömrümüz. Ama ömrümüz bize ait mi? Ya zaman kavramına ne demeli?

Zaman, sessiz bir testere midir? Kim bilir... Keser, alır götürür bilinmezliklere. İnsanlar hep der; "zaman hızla akıp gidiyor." Doğru mudur? Akıp giden biz insanlar değil miyiz? Neyi niçin yaşıyoruz? Hani yaşamak en ciddi akademik faaliyetti?

Ve sen, kim olduğunu bilmeden yaşayan(x)! Niçin yaşıyorsun, yaşamın anlamı ne? Peki özgür müsün? (Tartışmaya açık bir konu)

Özgürlük kavramını neye göre belirlemek lazım. Sokrates niçin baldıran zehrini içti? Sokrates'e göre özgürlük, doğru olanın savunuculuğunu yapmaktı. Özgürlük fikir üretmek midir, yoksa üretilen fikirleri çürütmek midir?

Peki neden Sokrates'e göre, ***en bilge kişi bilmediğini bilen kişidir?*** Bu mütevazı fikir değil miydi Sokrates'i Sokrates yapan?

Öyle!

Her şeyin başı insan...

Ve özgürlük; doğru davranmaktı aynı zamanda. Çünkü doğruyu bilen doğru davranır. Eğer Sokrates baldıran zehrini içmeseydi Sokrates olmazdı. Çünkü doğru bilgi doğru eylemi gerçekleştirir. Antik çağ felsefesinde yalnızca doğru davranan kişi "doğru kişidir." Belki de birçok tarihi kişilik neyin doğru ve neyin yanlış olduğu gerçekliğini aradığı için idam edildi ya da toplumdan izole edilmeye çalışıldı.

İnsan doğru olmayan şeyleri yapmakla mutlu olabilir mi? Yoksa hakikatin peşinde olup, fel-

Sokratesin baldıran zehiri içtiği anı tasvir eden bir resim

özgürdi.org

sefeyi yani gerçekleri gökyüzünden yeryüzüne indirmek mi özgürlük?

Hangisi?

Düşün, oturmuş televizyon seyrediyorsun. Yarınından bezmiş, belki de yarını olmayan. Umudun yok yüreğinde. Ne inandıkların senin, ne geleceğin. Düşün ki geleceği olmayan bir insan... Yapacak hiçbir şeyin yok yeryüzünde, boşa zaman harcamaktan başka. Çocukluğun bile silinmiş hayallerinden. Hayallerin bile senin değil.

Artık hiçbir şeyi sorgulamıyorsun.

Kendini aramak, kişiliğini bulmak bir zaman kaybı senin için.

Kim bilir belki de "bir fahişenin varlığına şükredecek" kadar yalnızsın, ama bunu kendine bile itiraf etmekten korkuyorsun.

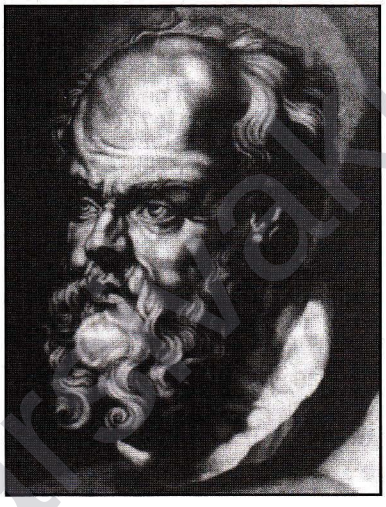

Kaç yaşındasın? Ve ne yaptın onca yıl?

Ve en önemlisi de özgür düşünmeye cesaret edemiyorsun. Oysa düşünmek güzel bir şey. Ve insan her şeyden önce niçin yaşadığını bilmeli. Yaşamak bir bilinç olayıdır.

Varolmak yaşamak için yeterli midir?

Biliyorum, soru sormak kolay, ya bu sorulara yanıtlar bulmak?

"Güzel, Yaşamdır" demişti ünlü Rus yazarı Çernişevski. Peki yaşamın ölçütü, ölçüsüz yaşamak mıdır? Ama unutmayalım; varolmak, yaşamak için yeterli bir sebep olmuyor çoğu kez.

Çünkü çağ insanı daha çok yemek için yaşıyor. Bunun için olsa gerek ki filozoflar insan için "düşündüğü gibi yaşar, yaşadığı gibi düşünür" demişler. Göreceli olarak doğru bir tespit.

Ölüm mü? O hep var zaten. Yaşamak da ama bir kez.

İnsanı anlamak neden zor? Çünkü kendi kendimizi bile tam anlamıyoruz da ondan. Ne yaşar ne yaşamaz olarak hayatta ayak bağı olmak bir görev sanki.

Zor olanı başarmak bir özgürleşme biçimi midir? Felsefede niçin özgürlüğün tanımı "zoru bilince çıkarmak ya da zorunluluğun bilincine varmak" olarak tanımlanıyor? Düşünmek zor mudur? Her insan doğası gereği zaten düşünmüyor mu?

Peki ya düşünmekten aciz olan insanlar? Ya zorla düşünmeye sevk edilenler? Her şeyin merkezinde insan olgusu olduğuna inanan biriyim. Ama "her insanın doğal olarak anlaşılma sorunu vardır." Çünkü her varlık doğal olarak bilmek ve anlaşılmak ister.

Felsefe, aynı zamanda doğru düşünmenin adıdır. Ya da özgür, bağımsız düşünmenin adıdır. Diğer bir tanımla, anlamanın adı felsefik görüştür. Bütün insanlar için geçerli ve genel bir doğruluk vardır: Düşüncelerimiz, duygularımız, fiziksel görünümlerimiz, mesleğimiz ve yaşantımızla farklıyız belki. Ama hepimizin ortak olduğu bir konu var ki; İNSAN olmamız. Ama insanlık kavramını da yeniden sorgulamak gerekiyor.

"İnsan sosyal bir varlıktır" deyip işin içinden sıyrılmak olmaz. Benim memleketimde sosyoloji de, felsefe de farklı işler. Ne demişti Afrikalı Rahip; "lejyonerler buraya geldiklerinde onların İncil'i vardı, bizim de topraklarımız. Bize 'hadi dua edelim' dediler ve gözlerimizi kapatıp dua etmeye başladık.

Gözümüzü açtığımızda onların toprakları vardı, bizim de İncil'imiz. Memleketimizde bize ait acılarımızdan başka bir şey bırakmadılar."

Tekrar soruyorum, sen kimsin? Hayatın anlamı ne? İnsan bir kere kaybetmeye görsün, kazanmak için ömür yetmez. Kaybettiğini kaybettiğin yerde aramak...

Ama sen ne aradığını bilmezsen, bulduğundan da bir şey anlayamazsın. Onun için insan önce kendini bulmalı.

Ne demişti büyük yazar Gorki; "dünyada en büyük başarı, insanın kendi kişiliğine karşı kazandığı başarıdır."

www.alevvakfi.org

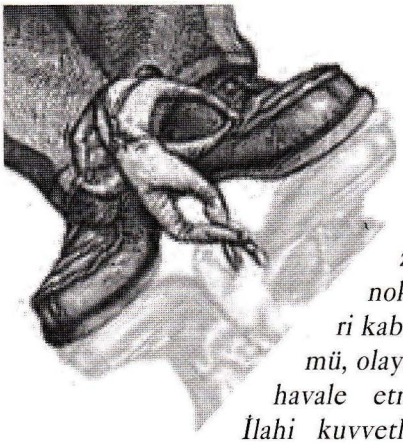

İnsan zorlandığı yerde, çözümleyemediği noktada bazı şeyleri kabul ediyor. Çözümü, olayları bilinmezliğe havale etmekte buluyor. İlahi kuvvetlere ve tanrıya bağlıyor. Bununla da çözüm üretemiyor. Olayları, maddi yaşamı anlayamıyor. Maddi yaşamı anlama yönündeki mücadele onun bakış açısında ve çözüm yönteminde yeni düşünceleri ortaya çıkarıyor. Diyalektik yöntem ve materyalist felsefe böyle gelişiyor.

***

İnsanın bilemediği, anlayamadığı, yaratamadığı birçok olgu var. Çözümlenmesi gereken çok şey var. Örneğin bir yaşam-ölüm çelişkisi. Bunu çözmek için de çabalar var. Tıp çok ilerlemiş ve tıbbi araştırmalar çok ileri düzeyde sürdürülüyor. En azından organ nakliyle bazı ölümlere engel olunabiliyor. Fakat tümüyle ortadan kaldırılamadı. Yaşamı aynı biçimiyle sürer hale getiremedi. Yaşamın kanunları var ve evrenin işleyişini sağlayan kanunlar da var. İnsanlık bunları bilir ve kendi yararına kullanır hale geliyor. Ama onları durdurma, değiştirme özelliği taşıyamıyor. Maddeyi insan yararına kullanabilmek, doğal yasaları, evrenin işleyiş yasalarını öğrenerek bunları insanın ve toplumun gelişimi yönünde kullanabilmek doğru yaklaşımdır. İnsan doğayı kendi yararına kullanma düzeyini kavradıkça ve geliştirdikçe ileri gidiyor. Yaşam üzerindeki hakimiyeti artıyor. Toplumu, insanı ve doğayı daha iyi tanır hale geliyor. Bilinç açıklığı oluşuyor, bilgi ve kavrayış düzeyi ilerliyor. Şimdi böyle önemli ve ileri bir düzey var.

Felsefe

İdealizm ve Materyalizm

Materyalizmin yarattığı arayışçılık ile diyalektik yöntemin yarattığı çözümleyicilik

Herkes her yerde aynı şeyleri bilmese ve dünyada ortaya çıkartılmış bilgi düzeyi herkes tarafından aynı oranda bilinemese de evrenin, doğal işleyişin, toplumsal gelişmenin ve insan yaşamının çok değişik yönleri bilinir haldedir. Bütün bu alanlardaki bilimler önemli çözümler üretecek, bunları önemli ölçüde bilinir hale getirecek kadar ilerlemiş durumda. Bütün bunlar materyalist bakış açısıyla gelişti. Materyalizmin yarattığı arayışçılık ile diyalektik yöntemin yarattığı çözümleyicilik birleşti. Diyalektik materyalizmin düşünce, yaşama yaklaşım ve yaşamı çözümleme tarzı, insanlığı büyük bir mücadeleye sevk etti. Bu mücadele doğada olduğu gibi toplumda da yürütülüyor. Son iki yüzyıl böyle çok büyük mücadelelere sahne olmuş durumda. Bilimsel arayışlar, icatlar, keşifler ve siyasal, toplumsal devrimler, mücadeleler ortaya çıktı.

Düşünme ve çözümleme yöntemi düşünce düzeyindeki mücadeleyi ifade eder

Geçtiğimiz süreç büyük devrimsel gelişmelerin, köklü değişiklikler içeren değişimlerin yaşandığı bir süreç oldu. İnsan, bunlar temelinde güçlendi. Geçmişe göre yaşam ve doğa karşısında çok güçlenmiş durumda. Bunun için de tarihte insanın doğa ve yaşam karşısındaki zayıflıklarını inceleyip görmemiz gerekiyor.

Bütün bu gelişmeye rağmen yine de öyle doğal

www.arsivonline.org

olaylar çıkıyor ki, günümüzde insan bir karınca kadar zavallı kalıyor. Hala işin gerçek yanı budur. Bunu gidermek için insanlığın kat etmesi gereken daha çok mesafe var.

Diyalektik yöntem ve materyalist felsefenin gelişimi

Düşünce tarzı, bakış açısı, düşünme ve çözümleme yöntemi, düşünce düzeyindeki mücadeleyi ifade ediyor. Materyalizm-idealizm mücadelesi ve metafizik-diyalektik yöntem mücadelesi, insanın düşünce tarzının ve düşünce gücünün gelişmesini sağlıyor. Daha çok insanlık gelişim sağladıkça, maddi yaşam koşullarını geliştirdikçe yaşamı anlama, dolayısıyla doğayı anlama, doğa üzerinde etkinlik kurma güçleri geliştikçe diyalektik yöntem ve materyalizm ortaya çıkıyor. Başlangıçta daha çok yaşam ve doğa olayları karşısında zorlanma, bakış açısında idealizmi, yöntemde metafiziği öne çıkarıyor.

İdealizm zayıf insanın bakış açısıdır

İnsan zorlandığı yerde, çözümleyemediği noktada bazı şeyleri kabul ediyor. Çözümü, olayları bilinmezliğe havale etmekte buluyor. İlahi kuvvetlere ve tanrıya bağlıyor. Bununla da çözüm üretemiyor. Olayları, maddi yaşamı anlayamıyor. Maddi yaşamı anlama yönündeki mücadele onun bakış açısında ve çözüm yönteminde yeni düşünceleri ortaya çıkarıyor. Diyalektik yöntem ve materyalist felsefe böyle gelişiyor. Başlangıçta ağırlıklı ve insanlığa hakim olan bakış açısı idealizmdir. Bu da doğal bir durumdur.

İdealizm zayıf insanın bakış açısıdır. Güçsüz insanın zorlandığı, olayları çözemediği yerde bulduğu çözümdür. Her şeyin nedenini idari kuvvete bağlamak. İnsanlık, başlangıçta daha zayıf ve güçsüzdü. Maddi ve bilinçsel gelişme insanı doğa ve yaşam karşısında güçlendirdi. Dolayısıyla şimdi materyalist bakış açısı insanlık içerisinde daha etkili ve hakimdir. İdealizm, yaşamdaki mevcut bilinmezliklere karşı insanı tatmin etmek için kullanılıyor. Diğer yandan ise daha çok başkalarını aldatmada kullanılıyor. Yoksa idealist bakış açısı çok etkili değil.

Diyalektiğin düşünce yöntemi olarak gelişimi

Bilim ve teknik gelişmenin dünyada yarattığı bilinç düzeyi ve ekonomik alanda yarattığı gelişmeler insanların çok kaba bir biçimde görünmez kuvvetlere bağlanma, maddi gerçekliği reddetme yönündeki düşünce sistemini değiştirdi. Diyalektik de düşünce yöntemi olarak böyle gelişti. İnsan düşüncesi geliştikçe, bilimsel bir çerçeve kazandıkça, doğal ve toplumsal olayları gelişen bilinçsel icatlarla değerlendirme, çözümleme gücü arttıkça diyalektik düşünce tarzı bir bilim haline geldi. Başlangıçta metafizik hakimdi. İnsanlar olayları birbirinden kopuk ele alıyorlardı. Tanrının lütfü olarak görüyorlardı. Değişim yasasını, çelişki yasasını bilemiyorlardı. Maddeyi inceleme gücüne sahip değillerdi. Dolayısıyla metafizik kabullerle hareket ediyorlardı. Bilim geliştikçe o tür kabullerle maddeyi tahlil etme, anlama imkanı olmayıp da insan bunları anlama yönünde arayışını sürdürdükçe bir düşünce yöntemini geliştirdi ve diyalektik gelişme sağladı.

İnsan doğayı kendi yararına kullanma düzeyini kavradıkça ve geliştirdikçe ileri gidiyor. Yaşam üzerindeki hakimiyeti artıyor. Toplumu, insanı ve doğayı daha iyi tanır hale geliyor. Bilinç açıklığı oluşuyor, bilgi ve kavrayış düzeyi ilerliyor. Şimdi böyle önemli ve ileri bir düzey var.

Doğu'da felsefi mücadele

Felsefi mücadele, değişik alanlarda hem yöntem bakımından hem bakış açısı bakımından sürmüştür. Örneğin Doğu felsefesi bu bakımdan incelenmeye değerdir. Doğu'da Hindistan, İran, Mezopotamya'ya kadar uzanan saha, uygarlığın beşiği olarak ilkçağda idealizmin ve materyalizmin gelişimi açısından çok şiddetli bir mücadeleye sahne olmuş ve önemli bir gelişme düzeyini ifade etmiştir. Bu çok incelenmiyor ve dünyaya egemen olan Avrupa neredeyse felsefenin, düşüncenin yaratıcısı olarak görülüyor. Hatta eğer tarihin ilk çağlarını gizleyebilseler, giderek Avrupa için uygarlığın doğuş alanı diyecekler.

www.ozgurgenclik.org

Çok fazla incelenmemiş Doğu toplumları ise maddi olarak zayıflar. Araştırma, inceleme yapma, düşünceyi geliştirme gücüne sahip değiller. O açıdan bilinmiyor. Oysa ki Doğu'nun felsefi gelişimi yoğun ve fazladır. Bunlar sadece düşünce düzeyinde kalmamış, toplumsal olaylara da yol açmıştır. Çok değişik toplumsal hareketler, felsefe ve düşünce tarzındaki gelişmeyle, farklı bakış açılarının mücadelesiyle bağlantılı olarak ortaya çıkmış ve gelişmişlerdir. Bu konuda İran'da, Mezopotamya'da ve Hindistan'da birçok gelişme yaşanmış. Doğu'nun doğayı ve insanı anlama yönünde çok ileri düzeye giden, idealizm bakımından sapkınlık olarak ele alınıp yok edilen, derileri yüzülen düşünürleri var.

Marks ve Engels'in diyalektik yöntemdeki yeri

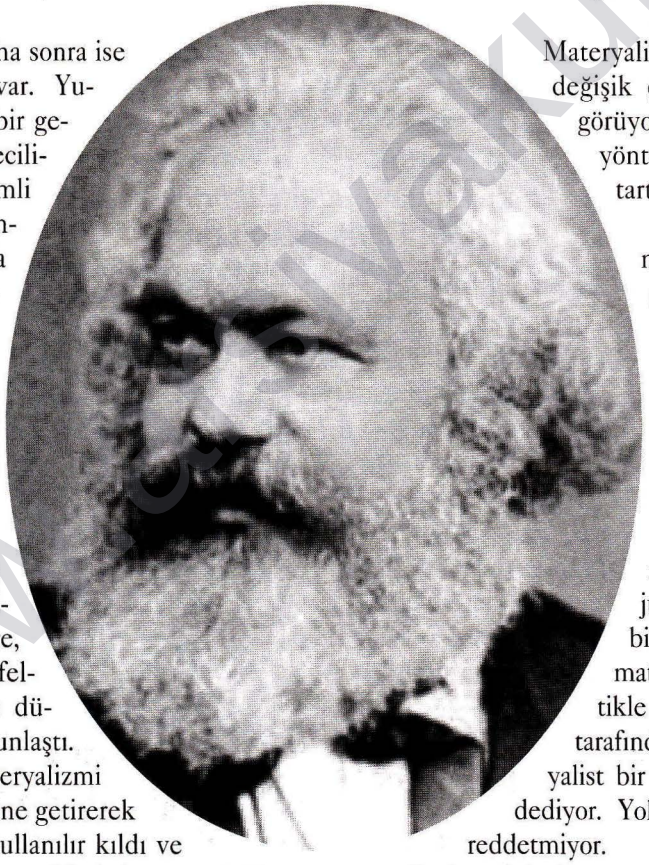

Batı'da, Yunan ve daha sonra ise Roma'da gelişmeler var. Yunan'da felsefe önemli bir gelişme kaydediyor. Köleciliğin, uygarlığın önemli gelişme düzeyi, düşünceye ve bakış açısına da yansıyor. Materyalizme yakın, onun ölçü ve temel özelliklerini ortaya çıkaran Yunan filozofları var. İdealist olanları da var. Yunan uygarlığında felsefi mücadele çok yoğun gelişiyor. Daha sonra yakın çağda merkezi Almanya'da olmak üzere, İngiltere ve Fransa'da felsefi akımlar gelişti ve düşünce mücadelesi yoğunlaştı. **Marks,** diyalektik materyalizmi birleştirip bir bilim haline getirerek emekçiler tarafından kullanılır kıldı ve herkesin kullanımına açtı. Marks'ın bu yönlü düşüncenin gelişiminde çok önemli bir yeri var.

Dolayısıyla sosyalizmin bu kadar reddedildiği bir ortamda bile Marks'ın felsefesini, düşüncesini kimse reddetmiyor, karşı çıkmıyor. Herkes ondan yararlanıyor. İdealizmi öldüren, materyalizmi bütün yönleriyle yaşamı, evreni ifade eder bir düzeye getiren ve diyalektik yöntemi sistemleştiren **Marks ile Engels** oldu.

Diyalektik materyalizm bir felsefe olarak bakış açısı ve yöntemiyle bir bilim haline geldi. Kuşkusuz Marks ve Engels durup dururken kendiliğinden ortaya çıkmadı. Tarihte varolan ve 18.-19. yüzyıllarda sürdürülen yoğun mücadelelerin, arayışların bir sonucu oldular. Onları en ilerici düzeye çıkartan, bilimsel sistemli bir ifadeye kavuşturan gelişmenin yaratıcısı oldular.

Burjuvazi toplumsal olayları değerlendirmede diyalektik yöntemi emekçilerden daha fazla kullanıyor

Materyalizm genel kural olarak çok değişik çevreler tarafından kabul görüyor. Yaşamda diyalektik yöntemi çok değişik çevreler tartışıyorlar.

Her ne kadar diyalektik materyalizmi Marks ve Engels bilim haline getirdi, emekçilerin felsefesi oldu desek de sadece onlara özgü değil, materyalist felsefeyi burjuvazi ve egemenler de kullanıyor. Hatta materyalizm burjuvazinin gelişme çağının felsefesi olduğundan burjuvazi tarafından reddedilen bir felsefe değil. Burjuvazi, materyalist felsefenin diyalektikle birleşmesini ve emekçiler tarafından kullanılarak oradan sosyalist bir ideolojinin çıkmasını reddediyor. Yoksa dünyaya bakış açısını reddetmiyor.

Burjuvazinin kendisi doğa olaylarını ve toplumsal olayları değerlendirmede diyalektik yöntemi emekçilerden daha fazla kullanıyor. Bu açık bir gerçek.

www.devrimcidevrimci.org

Reel sosyalizmin yıkılışına yol açan en temel olgu aşırı maddi yaklaşımdır

Sosyalist hareket içerisinde de bu felsefe esas alınıyor. Sosyalizmi var eden, bir ideoloji olarak yaratan felsefe, materyalizmin Marksist ifadesi ve onun diyalektik yöntemle birleştirilmesi oluyor.

Sosyalizm bu temelde büyük bir siyasal hareket haline geldi ve toplum yaşamına yön veren büyük bir akım oldu.

Reel sosyalizm ve Avrupa'da gelişen sosyalist hareketlerde kaba materyalist bir yaklaşım esas alındı. Maddi güç, maddenin birinci veri olması kabul edilerek evrene, dünyaya böyle bakıldı, yaşam böyle algılandı ama maddiliğe çok fazla kaçıldı. Reel sosyalizmin yıkılışına yol açan temel olgu budur. Sosyal demokrasinin felsefesi bu aslında. Bu noktada son tahlilde idealizmi de okşuyor biraz.

Maddi gerçekliği çok öne çıkarma ve esas alma, düşüncenin önemini küçümseme, azaltma, dolayısıyla toplum yaşamında ekonominin rolünü çok fazla öne çıkartma yaşanırken, insan ve toplum yaşamında ideoloji ve maneviyatın rolünü, önemini küçümseme gibi bir durumu ifade ediyor.

Sovyet sisteminin çözülmesinde kaba materyalizmi aşamamanın rolü vardır

Sosyal demokrasinin esas olan çok kaba bir yaklaşımı var. Maddi gerçekliği çok öne çıkarma ve esas alma, düşüncenin önemini küçümseme, azaltma, dolayısıyla toplum yaşamında ekonominin rolünü çok fazla öne çıkartma yaşanırken, insan ve toplum yaşamında ideoloji ve maneviyatın rolünü, önemini küçümseme gibi bir durumu ifade ediyor. Sosyal demokrasi bunu geliştirdi. Marksizm adına hareket eden akım, 20. yüzyılın başında ikiye bölündü. Onun bir kanadı olan sosyal demokrasi, felsefede böyle bir yöne kaydı. Avrupa'nın bakış açısı, günümüz Avrupalı'sının felsefesi tamamen böyle. Onu biraz aşmaya çalışan Sovyet sistemi bununla kuşatıldı ve yıkıldı. Sovyet sisteminin bunu aşmasına izin verilmedi. Orada da çok kalıpçı, dogmatik bir yaklaşım hakim oldu.

Dolayısıyla felsefede kaba materyalizmi aşamadı. Tekrar ona dönen, onunla birleşen bir sonuca gitti, çözülüp yıkıldı. Sovyet sistemin çözülmesinde kaba materyalizmi aşamamanın rolü var. Bunun toplumsal temelleri de var. Bu biraz toplumsal kesim itibariyle orta sınıf yaklaşımı oluyor. Orta sınıfın yaşamı derinlikli değil, tek yanlı ele alan, dar ve yüzeysel yaklaşımıyla bağlantılı. Dolayısıyla yaşamda böyle çok maddileşmiş bir bakış açısı ortaya çıktı.

Kaba materyalizm yaşamın zenginliğini öldürüyor

Kaba materyalizm çok tehlikeli ve insanı çok basitleştiriyor. Düşüncede yüzeyselleştiriyor, yaşamda çok maddi kılıyor. Yaşamın zenginliğini, derinliğini öldürüyor. İnsanlık bu kadar bilimsel teknik gelişmeye rağmen yaşam zenginliğinde çok ilerlemedi. Aslında geçmiş yüzyıllarda yaşam ve düşünce zenginliği daha fazlaydı. Çünkü düşünce derinliği vardı. Materyalizm-idealizm mücadelesi böyle bir derinliği ortaya çıkarttı. Günümüzdeki yüzeyselleşmeyi eleştirmek gerekiyor. Bunun da nedenini yaklaşım ve bakış açısında felsefi sapma olarak görmek gerekiyor.

Materyalizm ve diyalektik adına hareket edilirken onu tek yanlı ele alma, maddi olguyu her şeye kadir olarak görme veya her şeyi onunla izah etme, dolayısıyla insanı da maddi olarak doyurmayı her şeyi çözecek güç olarak ele alma var. Onun için maddi üretim bu kadar öne çıkartıldı ve bilimsel teknik gelişme üzerinde çok duruldu. Onun da yarattığı bir bolluk var. Buna da dayanarak düşüncede bir gerileme, yüzeysellik ve sığlık yaşanıyor.

Günümüz insanı yaşadığı ekonomik, bilimsel, teknik ve araç gelişimine uygun bir düşünce zenginliğine, derinliğine sahip değil. Çok ileride olması gerekiyor. Düşüneni azdır, düşüncesi güçlü değil. Dolayısıyla yaşam çerçevesi sınırlı; derinlikli ve zengin değil. Bu durumu eleştirmemiz gerekiyor. Maddi yaşam ölçüleriyle çerçevelenmiş ama manevi yaşamın derinliği, zenginliği çok geliştirilmemiş, hatta bazı yönleriyle öldürülmüş durumdadır. Biz bunu daha çok kendi mücadelemizle görüyor, ortaya çıkartıyoruz.

www.arsivsolu.org

SEN DE Mİ? KISKANÇSIN?

Timur FİDAN

Peşra'da kıskançlığının doğurduğu dinmez öfke sonradan. Peyra doğduktan sonra öğrenmişti. Aslında öğrenme denilemez. Tek başınalığındakendisine tanınmış toleranslar, ilgiler ve yeknesaklığının daraltılması paylaşıma uğramasındandı. Bilinçli bir tercih denilemezdi. Elde ettiklerini koruma ve kaybetmeme çabasıydı; yalnız ve tek olmanın avantajlarına sahip ve alıştırılmamıştı bir kere. Vazgeçemeyişi buydu.Kıskançlığına nedendi bu; yaptıklarının kıskançlık olduğunun farkında ve bilincinde değildi bile.

***

Peyra oyuncak çağına yeni girmiş. Ondan büyük olan Peşra eski oyuncaklarından henüz tümüyle bağlarını koparamamıştı ama yenleri de alınmaya başlanmış. Oda da yine baş başalar.

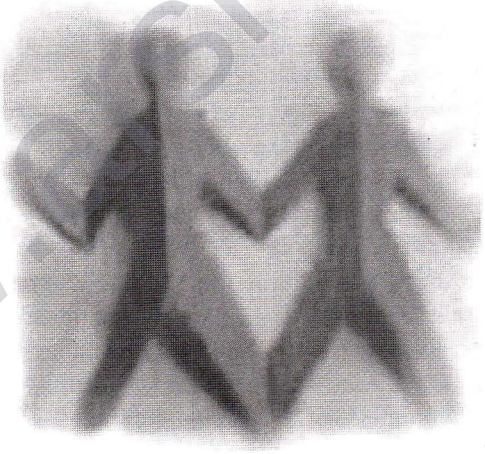

Az sonra didişme yine başlayacak. Başladı bile. Peyra ile Peşra yine kapıştılar. Ellerindeki oyuncağı birbirlerinden çekiştirip duruyorlar. Peşra yaşça büyüklüğü ve fiziksel ağırlığını kullanmada. Peyra'dan biraz daha deneyimli oluşundan, türlü oyunlarla oyuncağı kapma uğraşında. Dişlerini sıkmış. Öfkeden yüzü kızarmış. Kıskançlığı harekete geçirmişti onu.Zaten ebeveyni kendisi iken ona ayırdıkları sevgi zamanlarını Peyra paylaşmıştı. Elindeki sevgi yarı yarıya uçmuştu. Hem de iradesi ve istemi dışında. Bunun farkındadır. Bunu kabullenmekte hayli zorlamaktadır.

Oysa önceleri kendisi evde tek ve biricikti. Ellerinden ve kucaklardan inmeyendi. Neredense bir dediği iki edilmezdi. Tüm gözler sadece üzerindeydi. Sevgi gösterileri, oynaşlar kendisineydi. Çağrılan tek isimdi. Aranılan isimdi. Ne kadar da mağrur ve gururluydu. Paylaşımsız ve her şey ona olandı. Evdeki çocukluğun tek mirası. İlk göz ağrısıydı annesinin. Anında yanıt verilirdi ağlamalarına. Nazlanmayı da öğrenmişti. Nazlı ağlamaları da. Ebeveynlerinden istek isteyen başkaları yoktu kendisinden başka.

Ne olduysa Peyra doğduktan sonra oldu. Peyra dünyaya gözlerini açar açmaz tüm bu biricikliklerini yavaş yavaş yitirmekteydi. O günleri arar durur olmuştu. Olan bitenleri anlamaya çalışıyordu. Evdeki statüsünün değişime uğraması onda sarsıntı yapmıştı. Peyra ile didiştiği oyuncak ve diğer oyuncakların çoğunluğu önceleri kendisine alınmış olanlardı. O da "bunlar benimdir" diyordu. Asla paylaşmak istemiyordu. Paylaştıklarını Peyra sahiplenmişti.

Paylaşılma. Paylaşma. Paylar üzerinde erkenden bir kavga başlamıştı. Peşra'yı asıl kahreden hatta çıldırtan, Peyra'nın korkusuz direnç göstermesiydi. Ebeveynler her fırsatta Peyra'yı kolluyor ve koruyordu. Buna tahammülü yoktu, öfkesini kışkırtan da buydu. Kıskançlığını hem körükleyen hem de sınırlandıran da buydu. Öldürmenin ne olduğunu daha bilmediği bu zamanda elinden boğası bir kaza çıkabilirdi. Sonuçlarını da bilmezdi henüz.

Sadece oyuncaklar üzerine miydi kavgaları ve kıskançlıkları? Her şeyde vardı, varoluyordu. Dahası, varolması onun kaybetmekte olduğunu sandığı statüsü için mutlaka varolmalıydı.

Peşra'da kıskançlığının doğurduğu dinmez öfke sonradan. Peyra doğduktan sonra öğrenmişti. Aslında öğ-

www.sivaksolidarite.org

renme denilemez. Tek başınalığındakendisine tanınmış toleranslar, ilgiler ve yeknesaklığının daraltılması paylaşıma uğramasındandı. Bilinçli bir tercih denilemezdi. Elde ettiklerini koruma ve kaybetmeme çabasıydı; yalnız ve tek olmanın avantajlarına sahip ve alıştırılmamıştı bir kere. Vazgeçemeyişi buydu.Kıskançlığına nedendi bu; yaptıklarının kıskançlık olduğunun farkında ve bilincinde değildi bile. Zaman zaman ona "bak ne kıskançmış" demelere deanlam veremez yaştaydı. Sadece bu sözcük söylendiğinde, söyleyenlerin mimik ve ses tonu veya parmak işaretlerinde beliren "benimsenmeyen" bir şey olduğunu sezmesiydi. Boş gösteren kıskançlıkları ebeveynler tarafından biliniyor, izleniyordu. Onu rahatlatma girişimleri pek yeterli olamıyordu. Pek samimi de gelmiyordu ona. "Bak bu senin küçük kardeşindir, onu sev" demeler de aldırmazlığını geliştirmişti. Alışkanlıkların hayat bulmamasının sıkıntıları onda yanar söner bir moral-ruh halini kişiliğine yazıyordu. Ani parlamalar, öfkelenmelerle sakinlikler arasında istikrar kaybolmuştu.

Önceyi aradıkça yenisine ulaşmakta da geri kalıyor
ve gecikiyordu.
Eskisi gibi kalamıyordu hiçbir şey
Her şey aynı kalmıyordu.

Ebeveynler Peyra ile aralarındaki yaş farkını benimsetmeye çalıştıkça kıskançlığı artmaktaydı. Sadece bir fark aralarındaki ilişkiye ayrıcalık tanıyordu. Ebeveynler büyük oluşundan "saygı" konumda onu tutmak çabasındaydı. Bu yaklaşımı yeni fark etmişti. Yeni bir şeydi. Sadece ona aitti. Kendisine gösterilen sevgilerin yanında Peyra'ya dayatılan saygılı olma ısrarlarıydı. Anlamakta gecikse de yeni statü kazandıran "saygı" işi pek hoşuna gitmişti.

Bir kez daha ayrıcalıklı ve tek olan bir kazanım elde etmişti Peşra. Kendisinin olan ve sadece kendisine ait. "Benimdir" diyebileceği bir şeye daha sahipolmuştu yine. Tek ve rakipsiz sahip. Yepyeni bir alan açılmıştı. Hiç olmazsa bari bu yeni statüsüne sahip çıkmalıydı. Gereklerini yerine getirmeliydi. Zaten gerekleri nedir bilmese de ebeveynler ona ve Peyra'ya öğretiyorlardı. Bir ast ve üst ilişkisine evriliyorlardı. Zaten bunun da anlamını bilmelerine imkan yoktu. Böylesi bir ilişki sistemi onlara makul bulunmuş ve tatlılıkla benimsettirilmişti. Bu kez onu koruma sıkıntıları başlamış, bir hiyerarşi kıskançlığı türemişti. Peyra'yı mutlaka bundan uzak tutmalıydı. Hiç olmasa bu ona kalmalıydı.

Hem de öncesiz ve sonrasız olarak.

Artık bunu da paylaşmaya hiç tahammülü yoktu, olamazdı. Edindiği acı deneyimler onun bunu ne pahasına olursa korumasına itiyordu, itilmişti çünkü. Sistem kendi tedbirlerini yaratırdı. Peyra'nın kendisine ait olan saygınlığına karşı en ufacık bir yetersizliğine, tavizsiz, hoşgörüsüz ve sert biçimleri de gerektiğinde kullanarak karşılık verişi kendisine bahşedilmiş bir "hak" olarak görüyordu.

Eline geçen bu egemenliği sürdürecekti.
Hiç kimseyle statüsünü paylaşmayacaktı.
Kimse kendisine ortak koşamayacaktı.

Peyra'nın kıskançlığı Peşra'dan geri değildi. Sımsıkı yapışmıştı oyuncağa, "benimdir vermem" diye. Dişini tırnağına katmış, bütün gücü küçük ellerine kaymıştı. Tam kaptıracağı zorlanma anlarında tiz çığlığı koyuveriyordu. Peşra'nın kıskançlığından doğmuş güç gösterilerini sindirememişti daha. Sinmek istemiyordu. Sinecek gibi de değildi.

Peyra kardeşiyle aralarına konan farka alışmıştı. Ona ilgi daha fazlaydı. İstekleri çoklukla karşılanıyordu. Peşra'nın yaşadığı süreçlerden yeni yeni geçiyordu. Bire bir muhatabı ebeveynlerdi. Gerçekte Peşra'ya karşı aldırmazlığı buradan çıkış alıyordu. Gösterilen sevgi ve ilgiler ona apayrı sunuluyordu. Peşra'dan kalan oyuncakları da öncesinden habersiz sadece kendisininmiş biliyordu. En azında bir başkasının elinde almasını kabullenemi-

Peyra küçüklüğün sağladığı avantajlardan yeni mevziler de kazanmıştı. Daha sınır tanımaz, istekleri fazlaydı. Peşra için büyüklüğünü ima eden fark ettirici sözlere ve davranışlara pek ilgi göstermiyordu. İlgilendirmiyordu onu. Kendinden ve halinden pek memnundu. Bu statüsünü iyice benimsemişti. Ebeveynden aldığı destekler de güç kaynağıydı.

www.arsivakurdi.org

yordu.Kendisine verilmişti, kendisine aitti. Kendisinin olmaya devam etmeliydi. Peşra'nın kıskançlıklarına henüz anlam verecek değildi. Kendisinde oluşan bu düşüncelerin de nasıllığını bilmezdi. Sonuçta neler getireceğini tahmin bile edemezdi. Anladığı, elindekinin ona ait olanın ya da ona ait olduğuna inandığının zorla elde edilmeye çalışılmasıydı. Peşra'nın "bu oyuncakları önce bana almışlardı, benimdi" demelerine hiç kafa yoracak değildi. Peşra ne dese inanmayacaktı. Belki ebeveynler onaylarsa inanırdı. Peşra kendisini bin parçaya da bölse boşunaydı. İnandığı, gördüğüydü.

İnandığı, ona bu oyuncakların verildiğiydi.

İşin öncesini sorgulamaya gerek duymuyordu. Sorgulama gücünde de değildi zaten. Bu düşünceler onda kendine göre duyguları, öfke biçimlerini, tepkileri oluşturmuştu. Sevinç duygularını, sevgisi kendisine verilenlerle kendisine aitlerin kendisinde kalışının güvencesini hissettikçe dışa vuruyordu. Sevinçli anlarıydı bu. Tabi sezgileri de küçük küçük boy veriyordu. Peşra'nın her davranışını ve sonrasında yaptıklarını ezberliyordu. Artık o da "perşembenin gelişi çarşambadan bellidir" misali ön sezilerini geliştirmişti. Ona ne zaman ne yapacağını kestirmeyi de öğreniyordu. Peşra'nın yeni davranışlarında pek çözücü olamıyordu. Ama bir kez öğrendikten sonra alışıyordu buna. Bazen de ezberleri ona yapılacak bir "iyiliği" de ret etmeye götürüyordu. Çünkü önceleri onda bir şey kapmak için yapılan aldatmalar onda güvensizlik doğurmuştu. Gerçek bir davranışla karşılaşsa da niyetini kötü yorumlayıp aldanmamak için ona gösterilecek ilgiyi düşünmeden hemencecik ret ediyordu.

Aldanmalar ön sezilerini en çok geliştirendi.

Önünde tek engel vardı gördüğü: Peşra'nın fiziksel güçlülüğü. Çünkü bu ona bir an bile olsa güçsüzlüğü hissettiriyordu. Duyduğu bu his, öfkesini keskinleştiriyordu. Peşra'nın geçtiği yollardan henüz geçiyordu. Sonrasını da kestiremeden. Aklına takılmıştı bir kere. Nasılsa öğrenmişti bir kere. Onun olan onundu. Alamazdılar elinden. Başka isteklere alışlara tahammülsüzdü. Hele biraz da şımarıksa, kolay mı elinden bir şey çıkarmak. Karşı koyacak gücü vardı. Karşı koymak ya da ele geçirmek için güç gerekse vardı. Bulmuştu, farkına varmıştı dayanacağı gücün. Arkasında ebeveynleri vardı güç olarak. Her didişmede yanlarına gelip müdahale ederlerdi. Peyra küçük olduğundan ağırlıklı onun lehinde davranış sergileyeceklerdi. Bunu iyice öğrenmişti. Sonuçlarını da. Bir avantajdan öte bir kazanımdı. Kendisinindi. Haksız da olsa bu güç ona hizmet etmeliydi. Onun korumasını yapmalıydı. Bir kez olsun ona haksızlığı hissettirilse, kıyametler kopardı. Kabullenmezdi. Nasıl yaparlardı. Bilincinde olmasa da ihanet gibi gelmekteydi ona. Sonradan kendisine karşı oluşları ihanet olarak damgalamayı da böylece öğrenmişti.

Peyra küçüklüğün sağladığı avantajlardan yeni mevziler de kazanmıştı. Daha sınır tanımaz, istekleri fazlaydı. Peşra için büyüklüğünü ima eden fark ettirici sözlere ve davranışlara pek ilgi göstermiyordu. İlgilendirmiyordu onu. Kendinden ve halinden pek memnundu. Bu statüsünü iyice benimsemişti. Ebeveynden aldığı destekler de güç kaynağıydı. Dayandığı/ güvendiği yegane güç bu destekti. Tabi sadece ve sadece ona aitti. Asla Peşra'ya bu biçimde bir destek verilmemeliydi. Öyle ki, Peşra'ya karşı dışlamacı oluyordu. Çoğu kez. Peşra'nın zaman zaman gördüğü kıskançlıkların ebeveynce bastırılması ya da engelleyicilikleri Peyra'yı kendini daha çok güçlü görmeye yarıyordu.

Ebeveyn de onun ve ona aitti.

Gösterdiği sevgiler de onundu. Sakın alınmasındı.

En küçük oluşun avantajını gün geçtikçe daha da fark eder oluyordu. Böylece sahip çıkması, koruması, kaptırmaması ya da paylaşmaması gereken sermayesi giderek artıyordu. Nasılsa koruyacak, savunacak gücü de vardı. Ebeveynin desteğini tam alamasa da elinde bir yetki, bir yaptırım gücü gibi işliyordu. İşletiyordu. Peşra'nın "dağdan gelmiş bağdakini kovuyor" derce-

www.arsiv.ozgur.org

sine Peyra'ya yüklenişi, onda egemenlik davranışlarını öğrenmeye ezberlemeye, taktik etmeye yarıyordu.

Ne görüyorsa onu taklitleniyordu. Nasılsa gücü vardı ya... Taklitleme, farkında olmadan Peyra'yı kendisi olmaya fırsat verdirmiyordu. Fırsatı kalmıyordu. Kalamazdı da. Ötekilerden taklitlediği ne varsa, onun gelişim seyri ve gücü olmaktaydı. Gözünün çarptığı her şeyi elde etmek istiyordu. Edemeyince de huysuz, kırılgan, ani tepkiler gösteren mizaç alıyordu. Varlığının temel gerekçesi ve dayanağı, taklitlerle ezberdi. Daha güçlü ve etkin görünmek için çevresini gözleyişi de yetkinleşiyordu. Gözlem gücü elde etme isteminin histerik dalgalarda seyretmesine bile bulaşmıştı.

Keyfince ve kendince yaşama anları çoklukla sıkıntılarla onu aşmakta zorlandığı darboğazlara sokuyordu. Böylesi zamanlar bir yol ayrımının eşiğine gelişin sinyallerini veriyordu. Ya silik ve pasif olacak ya da güç kaynağına dayanarak ötekiyi tanımamaya devam edecekti. İki durum da bir refleks gibi kendisini hissettiriyordu. Peşra'ya karşı kimi aşırılıklarının ebeveynlerce onaylamama halleri onu "süt dökmüş kediye" benzer suskunluğa geçiriyordu. Yalvarıcı bir suskunluğu belli ediyordu. Kaybetmek istemiyordu. Zaten bu yalvarıcılığının sonradan işine yaradığını da öğrenmişti.

Küçük oluşu, bir ayrıcalık, bir mülk bellemişti.

Verilen destekler de mülktü

Destekçiler de öyle.

Peşra ile Peyra bir kere mülk sahibi olmanın girdabına girmişti. Sahip oldukları oyuncaklar, gösterilen ilgi ve sevgiler, artık onların yaşamına yön veren kıskançlığa kaynaklık etmişti. Kıskançlıkla tanışmışlardı bir kere. Kıskançlığın köpürüşü öfkeye ve onun ezici gücüne de sahip olmuşlardı. Ele geçirme, elde edileni paylaşmama hırsı mizaçlarına kazınmıştı. Eldekini korumanın sıkışık anlarındaki telaş ve panik anlarda yalancılığı da peydahlamıştı. Ebeveynlerin "Yalan söylemeyin" öğüt ve uyarıları, en inceltilmiş usta yalanları yapma yeteneğine yaramıştı.

En kötüsü ve onları çatlatanı da kıskançlığın bir yüzü olan kuşkuculuğu da yeşertmişti. Birbirine güvenleri oyuncakların doğurduğu mülk hırsının büyüklüğü kadar. Elde edilen arttıkça aralarındaki çıkarlar çelişkisi ve güven derecesi de artıyordu.

Birbirinden uzak kaldıklarında kuşkuları canlanırdı.

Kardeşlik sevgisi kıskançlığın budamasına uğruyordu.

Henüz ciddi nefret duyguları oluşmamıştı. Ta ki birinin diğerini bir biçimde bastırıp üstünlüğü sağlayana dek. Nefret kıskançlığın yenilgisiyle boy verendi. Ya da kıskançlıkların bir türlü üstünlük sağlayamadığı denge zamanlarında nefret duymaktan öte elden bir şey gelmemesiydi. Nefret kısa zamanda öfkeyle taşkınlık kazanacaktı. Dizginlenmez kin bu zeminde boy verecekti. Belki debir zaman veya biçimde kan dökümüne yol aşacaktı.

Kıskançlığın gemlemez gidişatı aralarında ebeveynleri de paylaştırabilecekti. Ya da suni bir denge ile bu ilişkilenmeyi sürdüreceklerdi. Uyum bulabilmeleri zayıf olasılığa kayacaktı. Bir adım ötesinde ise yaşamın geneline yayılacak bir suni dengeyi kurup belirsizliğin girintilerinde bir çıkıp bir batarak ömür dolduracaklardı. Kendisi olmanın bilincinde olsa ya da olmasa da bir zaman sonra sırf diğerine karşıtlığı ifadelendirmek için aralarında kutup kuracaklardı. Akrabalığı bir tampon gibi kullanacak, uzaktan birbirleriyle tanışıklığını sürdüreceklerdi.

Bütün mesele çocuğa "al bu senindir" demeydi.

"Bu senin oldu" denmişti bir kere.

"Bu benimdir", "ben ve benimdir" uyarılmıştı bir kere.

Oyuncaklarla sevginin paylaşılmaması kıskançlığı yaşam damarlarına akıtmıştı bir kere. Fark edip de kaybettikleri yerde bulabilecekler miydi bilinmez. Büyüdüklerinde karşı cinslerine kıskançlıklarını gösterecekler miydi? Kimi kıskançlık oyunlarıyla sevdiklerini kendilerine bağlamanın canice zevkine kendilerini kaptıracaklar mıydı? Kıskançlığın bir yerlerinden ısırdığı ya da zehirlediği aşkları yaşayacaklar mıydı?

Aralarındaki mesafe hep artacak mıydı?

Uzaklık en sağlam, güvenlikle ve kuşkulardan uzak mekan olmaya mı gidecekti?

Yakın veya birlikte olmak çatışmanın, kıskançlığın ateş hattı olarak bilinmeyi kanıksatmaya hep gidecek miydi?

Ve çok sonraları...

Geriye solmuş sevgiler çöplüğü ve buruşuk umutları mı kalacaktı?

Birikmiş nefretler yığınıyla bir yaşam alışkanlığı, gerginlikler, huzursuzluklar, kaygılar ve histeriyle boğuşulan bir ömür tüketme mi geriye kalacaktı?

Ve en sonunda;

Böyle bir ömrü yaşamaya değer mi değmez mi sorusuyla kim bilir ne zaman sonra karşılaşacaklardı. Belki de böyle bir soruya dudak büküp göçüp gitmeyi yeğleyeceklerdi.

www.arsivakurdi.org

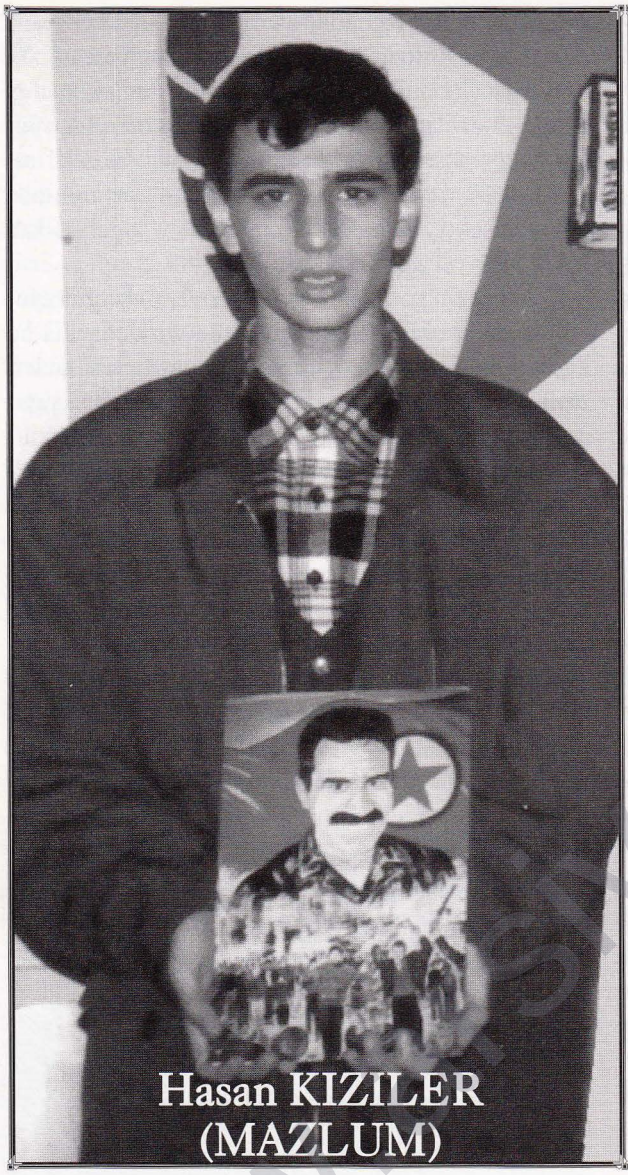

Hasan KIZILER
(MAZLUM)

Enver POLAT
(SELÇUK ŞAHAN)

GÖZLERİNDE YAŞAM

şiir dolu sözlerinde değil
ter damlası gözlerinde bul beni
uzak uzak bakışlarında
sessiz sessiz dalışlarında
türkü türkü yanışlarımda bul
bir gölün suskunluğuna
bir selin coşkunluğuna sor
sor da bul beni
gör beni
yıllar yaşları kucaklar
yaşlar yaşamı çizgiler
insanda
oysa yirmi yaş bizde bir damla
gözyaşı
bir ayrılıktır başlı başına
aç toprakların kuşları
karanlıklara vururken kanatlarını
aşkı ve umudu doldurup
torbalara
türkü söyler gibi düştük
yollara
o en coşkulu en çocukluk
çağlarımızda
merhaba dedik yaşama

Sizleri saygıyla anıyor ve bize miras devrettiğiniz mücadele bayrağını bıraktığınız yerden zafere ulaştırmanın sözünü yineliyoruz. Sizlerin şahsında tüm Özgürlük Şehitlerini bir kez daha saygıyla anıyoruz.

ÖZGÜR GENÇLİK - SERXWEBUN - JİNA SERBİLİND

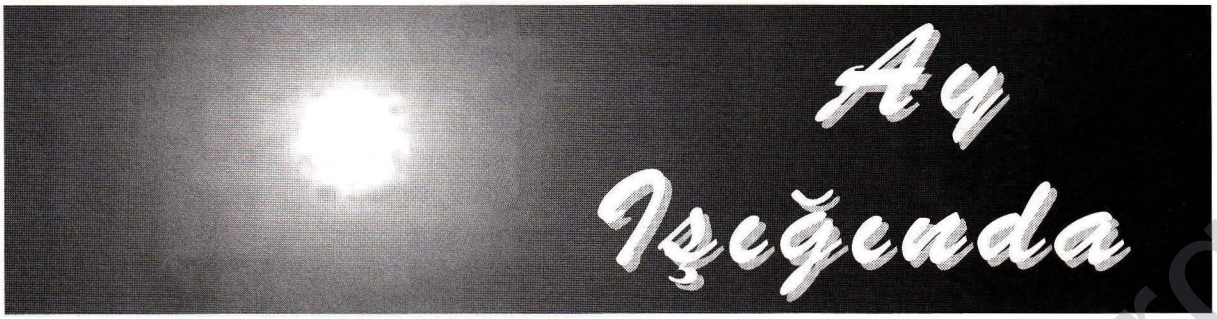

Ay Işığında

Mesut AZGAN

Bölüğümüz Kurê Jahro zirvesinde konumlanalı iki ay olmuştu. Burası operasyonlarda alan savunması için öngörülen hat boyunca yer alan önemli mevzilerimizden biriydi. Gece nöbeti için seçilen mevzi, hem Deraluk hem de Şoreş tepesi yönüne hakim, uzun süreli bir çatışmaya elverişli yüksek kayaların ortasındaydı.

Kurê Jahro tepesinin batıdaki yükseltisinde, sinsice çömelmiş bir grup vahşi hayvanı andıran kayalıkların arasında, turuncu ürkek bir ışıkla ağır ağır tırmanıyormuş gibi yükselen dolunay, kendinden memnun, ipeksi gülümseyişiyle tam arkamızdan bizi izliyordu. En yüksekteki iki kayanın karşılıklı uzanan sivri uçları arasında sıkışmış gibi, bir süre hareketsiz kaldı. Nereye gideceğine karar verememiş bir gece yolcusunun ürkek sessizliği içinde tepeyi kolaçan ediyor gibiydi. Derken doğuya doğru tepenin birden bire alçaldığı boğaza kadar, simden ışıltılı bir halı yayarak yoluna devam etti.

- Her tarafımız soğuktan uyuştu, dedi Canda, zor duyabildiğim bir fısıltıyla.

O sırada ay biraz daha yükselmiş, boğazın tam üstünde bir kapı gibi daralan kayalıkların arasındaki nöbet yerimizi aydınlatıyordu. Canda bir çözüm bulabilirmişim gibi:

- Keşke bir battaniyemiz olsaydı, deyince dayanamadım:

- İyi ki yok. Battaniyenin altında rehavete kapılır, uyurduk.

Ona güç vermek için böyle söylerken, dişlerimin takırtısını güçlükle engelleyebiliyor, üşüdüğümü gizlemeye çalışıyordum. Canda'nın gerillada yaşadığı ilk kıştı bu. Gerçi sonu gelmez görünen fırtınalı günleri, dev bir çuvaldan dökülüyormuş gibi soluk aldırmayan yoğun karlı haftaları artık geride bırakmıştık.

Mayıs ayının ilk günleriydi. Zap çevresindeki vadiler baharın ilk müjdelerini çoktan karşılamıştı. Oysa tepede hala kışın soğuk elleri geziniyordu. Karların eridiği yerlerde güneşe yüzünü gösteren toprak, gecenin ayazında katılaşıp donuyordu.

Canda, üşüyen ayaklarını sık sık yere vurunca, katır kutur sesler geliyordu topraktan. O, sıcak diyarlarda büyümüş bir Türkmen kızıydı. Dikiş tutmaz hale gelmiş yırtılmış naylon çoraplar ve lastik ayakkabılar içinde, ne yapsak ısıtamazdık ayaklarımızı. O da bunu biliyor; uysal, bilinçli bir kabullenmeyle alışmaya çalışıyordu. Yerimizde kıpırdadıkça omuzlarımız birbirine değiyor, sık sık göz atıyordum ona. Omuzlarına attığı kefiyenin altında soğuktan büzülen ince gövdesini izliyor, bir serçeye benzetiyordum onu.

Şiddetli sesler dışında, beş altı metreden sonra ses alamıyordum. Bu yüzden tüm enerjimi gözlerime vermiş; en ufak kıpırtıyı, arazideki herhangi bir hareketi kolluyordum.

Altmış yetmiş metre aşağılarda belli belirsiz bir ışık fark ettim. Bakması için işaret ettim. İkimizde anlam verememiştik. '97 operasyonunun ilk günlerindeydik. Bütün güçler alarm durumunda, hepimiz tedbirliydik. Neyin nesiydi bu tuhaf ışık? Kim cesaret edebilirdi bu saatte buraya gelmeye?

Bu gece bir grup arkadaş eyleme gitmişti. Deraluk'a bakan KDP makarı vurulacaktı. Şimdiye kadar bir ses gelmemişti. Çeşitli aksilikleri düşünerek zaten yeterince tedirgin oluyorduk, böyle bir gecede ışık kullanan ya delirmiş ya da hain olmalıydı.

www.ozgurkurdistan.org

Gözlerimizi kırpıştırıp kırpıştırıp tekrar bakıyorduk.

- İkimiz de gördüğümüze göre, bu bir göz aldanması değil, diyen Canda' ya hak verdim.

Silahlarımızı omuzdan indirmiş, her an bir yerlerden ateş edileceği beklentisiyle kayaların arasına mevzilenmiştik. Arkadaşlara haber vermemiz gerektiğini söyledim. Canda'nın fısıltılı cevaplarını duyamamam, onu kızdırıyordu. Birimizin gidip yönetime haber vermesi gerekiyordu. Onun mevzide yalnız kalmasını doğru bulmuyordum.

- Ateş edilirse, zaten duyar ve karşılık veririm. En iyisi sen git. Hiç olmazsa ani bir durumda herkes hazır olsun, dedim.

Kah işaretlerle kah sıkıntılı boğuk fısıltılarla bir süre çekiştikten sonra Canda'yı güçlükle ikna edip gönderdim. Kulaklarım ağır işittiği için, beni yalnız bırakmak istemiyordu. Eh, sağır da olsam, yine de deneyimli bir gerillaydım.

Canda ayaklarının ucuna ne kadar hafif basmaya çalışsa da, bir bisküvi yığınının üzerinde yürüyormuş gibi takırtılı sesler çıkara çıkara uzaklaştı. Şiddetli sesler dışında, beş altı metreden sonra ses alamıyordum. Bu yüzden tüm enerjimi gözlerime vermiş; en ufak kıpırtıyı, arazideki herhangi bir hareketi kolluyordum.

Başımıza musallat olan o esrarengiz ışık, bir iki metre kadar sola kaydı. Gözümü hiç kırpmadan bakmama rağmen, ışığın nasıl yer değiştirdiğini anlayamamıştım. Olduğu yerde bir anlık sönmüş, sağ tarafta tekrar yanmıştı sanki. Çakmak ya da fener ışığına benzemediği gibi, sigara ateşi de olamazdı. Kafamda onlarca olasılığı geçiriyor, hiçbirisini makul bulmuyordum. Düşman şaşırtma mı yapmaya çalışıyordu? Belki de bu gece yapılacak eylem için hedef alınan mevzileri boşaltmış, tam ters yönden içimize sızma yapacaklardı. İyi ama, ne diye, hangi mantıkla böyle bir şaşırtma yapsınlardı ki?

Bu arada Canda arkadaş yaklaşık yüz metre uzaklaşmış ki, karşıdan gelen karartıyı görünce hemen önündeki dikenli gunilerin arkasına geçerek çömelmiş. İyice yaklaşan karaltının bir ayı olduğundan emin olunca, korkudan bir titreme almış arkadaşı. Bağırıp imdat isteyemez, böyle kritik bir gecede silah da kullanamazdı. Kaçmaya kalksa, ayının onu iki adımda yakalayacağını, duyduğu onlarca ayı hikayesinden öğrenmişti. Hantal görünümüne rağmen çok hızlı koşabilen bir hayvan olduğunu duymuştu.

Tesadüf bu ya, tam da o günlerde, son iki yıldır Cudi ve Şoreş tepesi civarında dolaşan bir çift kaplan hikayesi anlatılıp duruyordu. Peşine düşüp avlamaya niyetlenen bile olmuştu. Doğa bilimcilerine göre, Ortadoğu kaplanının nesli çoktan tükenmişti. Bu konuda çeşitli varsayımlar, şakalar üretiliyordu. Bir kısım "yeşil" gerilla ise; bu konuda bir yönerge çıkartılmasını, kaplanların ulusal bir zenginlik olarak koruma altına alınmasını önermişlerdi.

Tüm bunları hatırlamak Canda'nın korkusunu büsbütün arttırıyor, karaltı yaklaştıkça kalp atışları hızlanıyor, silahına daha sıkı sarılıyordu. Kaplan iki ayağı üstünde yürüyemeyeceğine göre, bunun bir ayı olduğu kesindi. Ay ışığı bu tarafa vurmadığı için net göremiyordu. Kalın kollarını iki yana doğru tuhaf bir biçimde sallayarak geliyordu. Kış uykusundan çıkmış, yiyecek bulamamış bir ayının, pekala insan eti yiyebileceğini düşündükçe, korkusu, paniği büyümüş Canda'nın. Aralarında sadece iki üç metre kalmışken, Canda artık bakmaya tahammül edememiş, kafasını eğmişti. Son bir umutla görmeden geçip gitmesini bekliyordu.

- Kimsin sen! Ne yapıyorsun burada?

Bu kadarı da fazlaydı artık. Konuşan bir ayı mı

www.arsivozgur.org

yoksa? Canda'nın üst üste yaşadığı şoklardan sonra, gelen karaltının Metin arkadaş olduğunu anlaması uzun sürmüştü. Sonradan Metin'in o haline bakıp yaşadığı duyguları hatırladıkça sinirli sinirli gülüyordu. Metin gece subayıydı. Omuzlarına attığı battaniyesi ve omzundan yana uzanan silahıyla, onu uzaktan kim görse vahşi bir hayvan sanabilirdi.

Metin, Canda'nın anlattıklarını sakin sakin dinlemiş, nöbet yerimize gelip bakmaya karar vermişti.

Yanıma geldiklerinde, sanki fırsatını bulursa kaçacak ya da gizlenecek bir yaratıkmış gibi, gözlerimi ışıktan hiç ayırmadan, fısıltıyla düşüncelerimi söyledim.

- Ne zaman gördünüz, ses filan var mıydı?, dedi Metin bağıra bağıra.

- Şş!.. Sessiz konuş!

Canda sık sık uyarmasına rağmen, Metin arkadaş istifini hiç bozmuyordu. Metin Haruni'nin de benim gibi işitme kaybı vardı kulaklarında. Ama ben onun gibi bağıra çağıra konuşmuyordum. Hiç değilse ses tonumu kontrol edebilmenin üstünlüğüyle:

- Heval durumu ciddiye almıyorsun galiba, dedim fısıltıyla, duyup duymayacağını fazla kestirmeden.

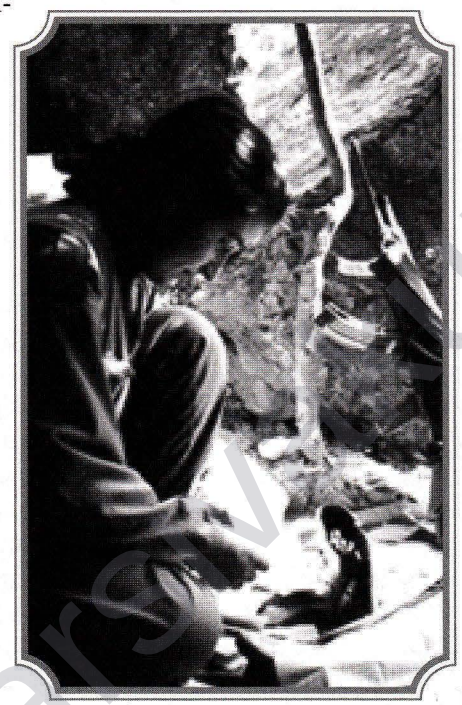

Metin Haruni elini alnına vurarak kahkaha ile gülmeye başlamıştı. Sanki bunu duyup korkmuş gibi, esrarengiz ışık da az sonra biraz daha öteye kaydı.

Ne yapacağımızı şaşırmış, Canda'yla bakışıp duruyorduk. Soğukkanlı olmak iyidir de savaş ortamında her şeye bu kadar rahat, şakavari yaklaşmak da kabul edilemezdi.

Uyarılarımızı anlamıyor düşüncesiyle, kolundan çekiştirip susturmaya çalışırken:

- Aman arkadaşlar! Anlaşılan bu gece ay ve ayı ile başınız çok derde girmiş sizin...

Sözünü tamamlayamadan yine kahkaha ile gülmeye başladı.

- Yeter artık! Sen bizimle alay mı ediyorsun, heval Metin?

İyice sinirlenen Canda, tedbiri, güvenlik kuralını bir tarafa bırakmış, bastıramadığı öfkesiyle sesini iyice yükseltmişti. Onu sakinleştirmek için kollarını oynatıp duran Metin Haruni, bu kez ciddi bir tavırla:

- Kusura bakmayın ama benim yerimde kim olsa gülerdi bu duruma, dedi. Aynen böyle bir olay Çırav kayalıklarında başımıza gelmişti. Gündüz dikkat ettiyseniz, bütün kaya oyuklarında derinliğine göre bir miktar kar suyu var. Şimdi geceleyin üstü buz tutmuştur.

Bir bilim adamı tavrıyla, bir Canda'ya bir bana bakıyor, tepkimizi anlamak, merakımızı iyice arttırmak istiyordu sanki.

- İşte ay ışığı bu buz tabakasında kırılıp bir ayna gibi yansıyor. Keyifli keyifli sürdürdü sözlerini:

- Anlayacağınız; siz bu gece ne ayı, ne de ayıyı pusuya düşürebildiniz! dedi.

İkimiz de mahçup mahçup susuyorduk. Özellikle Canda pek bozulmuş, ödevini yanlış yapmış çocuklar gibi somurtuyor; Metin arkadaşın bu gayet bilimsel açıklamasına ikna olmak istemiyordu. Öyle ya, bütün bu telaş ve heyecanımız, ortak kurgularımız birden bire sönüvermiş, diğer ayı meselesi de üstüne eklenince, iyice gülünç bir duruma düşmüştük.

- Peki ama, ışık niye hareket ediyor? dedim fazla düşünmeden, arkadaşın teorisinde bir gedik bulma umuduyla.

- Ohoo! dedi Metin Haruni o sevimli vurgusuyla, "artık onu da mı anlatayım heval, siz üniversite okumuşsunuz, ben alfabeyi dağda öğrenmişim... Neyse neyse, kızmayın yine. Işık hareket ediyor, çünkü ay hareket ediyor, farklı kayalardaki suya rastladığında aynı şey tekrarlanıyor."

Bir süre sessizce aşağı yamaçtaki ışığı izledik. Belli belirsiz titreşiyordu. Sanki bize muzip muzip göz kırpıyor; "nasıl da kandırdım sizi" diyordu.

www.arsivozgur.org

Hollywood, Dünya Sinemasından Kısaca ve Yılmaz Güney Sinemacılığı

"Hollywood, ABD sinemasının ana merkezi ve kültürel sanatsal saldırı üssüdür. Bugün Hollywood sineması, ABD emperyalizminin ideolojik çizgisi çerçevesinde icra edilmekte ve Amerikan yaşam tarzı ve kültürünü yaymayı amaçlamaktadır. Dağıtım tekellerinin ve film şirketlerinin ekonomik üstünlüğünü arkasına alıp dünya sinemasına egemen olmayı başararak ve girdiği her yeri tahrip edip çökerterek, üstlendiği görevleri layıkıyla yerine getirdiğini de belirtmek gerekir."

***

Hollywood'un, bağımsız sinema yapımcılarının büyük sinema şirketlerinden ve uyguladıkları kaba güç gösterilerinden yılarak yapım yerlerini *"New York'tan Meksika'ya kolayca kaçabilmek için sınıra yakın Los Angeles bölgesine taşımalarıyla"* oluşturulduğunu pek az kişi bilir. Çünkü herkes Hollywood'u ABD sinemasının ana merkezi ve kültürel sanatsal saldırı üssü olarak görmüş, tanımıştır. Ve bu doğrudur da. Bugün Hollywood sineması, ABD emperyalizminin ideolojik çizgisi çerçevesinde icra edilmekte ve Amerikan yaşam tarzı ve kültürünü yaymayı amaçlamaktadır.

Teknolojik üstünlüğünü, dağıtım tekellerinin ve film şirketlerinin ekonomik üstünlüğünü arkasına alıp dünya sinemasına egemen olmayı başararak ve girdiği her yeri tahrip edip çökerterek üstlendiği görevleri layıkıyla yerine getirdiğini de belirtmek gerekir. Ancak nadir de olsa Amerikan yaşam tarzını ele alıp işleyen kimi Amerikan sinema yapımcıları da çıkmıştır. Tabii ki Amerikan ölçülerini aşmamak şartıyla. Aksi takdirde para musluklarının kapatılarak kurutulma tehlikesiyle karşı karşıyadırlar.

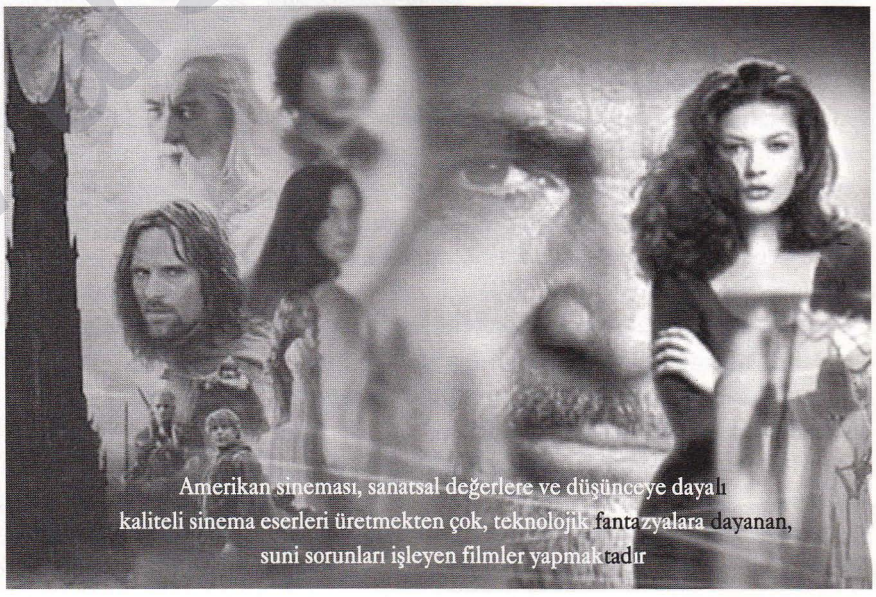

Amerikan sineması, sanatsal değerlere ve düşünceye dayalı kaliteli sinema eserleri üretmekten çok, teknolojik fantazyalara dayanan, suni sorunları işleyen filmler yapmaktadır

www.arsivKurdi.org

Günümüz Amerikan sineması, sanatsal değerlere ve düşünceye dayalı kaliteli sinema eserleri üretmekten çok, teknolojik fantazyalara dayanan, suni sorunları işleyen filmler yapmaktadır. Hollywood dünyası, görsel efektler ve teknolojik fantazyalar dünyasına dönüşmüştür. Ancak Hollywood sinemasının doğuşu *"klasik yönteme"* dayanmaktadır. Klasik yöntem, diyaloga ağırlık veren, anlatımı esas alan, seyirci ile filmi bütünleştirmeyi amaçlayan ve seyirciyi "düşünmeye" sevkeden bir anlatı tarzıdır.

Dünya sineması sadece Hollywood ve Avrupa sinemasıyla sınırlı değildir

Afrika, Asya, Uzakdoğu ve Ortadoğu sinemalarının varlığından ve sinema sanatına kazandırdıklarından da bahsetmek gerekir.

Ne var ki etki alanlarının dar olması, ülke koşullarının zorluğu ve anti demokratik yönetimlerin gerici baskıcı uygulamaları, bu sinemaların arka planda kalmalarına, tanınmamalarına neden olmaktadır.

Diğer yandan ABD'nin dünya film pazarına hakimiyeti ve yabancı filmlere tahammülsüzlüğü de bunu körüklemektedir. Bu nedenle bu sinemaların tanınmamasını, niteliksizliklerine veya kalitesizliklerine bağlamak doğru değildir. Hatta *"1970'lerin ve 1980'lerin üslup, estetik ve kimi zaman da ticari yeniliklerinin büyük bölümü, bu bilinmeyen sinemalardan kaynaklanmaktadır". (Axis Ansk. Cilt 11)*

Günümüzde bile *"sinema sanatına yeni bir canlılık ve belli bir tematik dinamizm katan filmler, Batı dışında gelen sinemaların uluslararası şenliklerde gösterime çıkan filmleri olmaktadır".* (age) Bunlar İran, Mısır, Hint, Japon ve Çin sinemalarıdır.

Örneğin dünyanın en büyük film şenliği olan

STUDIO SYSTEM

Amerikan sineması, '20'li yılların sonunda *"Studio System"* denilen bir sisteme bağlanır. Studio System, yapım, dağıtım ve işletmenin bütünleşmesini sağlayan bir sistemdir.

Bu sistemden sonra Amerikan sineması, *"Oligopolistik"* bir yapıya oturdu. Bütün güç, sekiz şirketin eline geçti.

Studio System tarzı, Amerikan sinemacılarının belli konular üzerinde uzlaşmalarını koşulladı.

Uzlaşılan film türlerinin başında, Western, polisiye, müzikal ve bilim kurgu filmleri gelmektedir. Bunlar aynı zamanda dünyanın diğer sinemalarında da yer almaktadır.

Müzikal; daha önceden kaydedilmiş müzik ile görüntünün kendine özgü beraberliğine dayanır. Müzikalin mimarı **Berkely**'dir.

Western; sinemanın ilk konulu film türüdür. İlk Western film, 1903'te çevrilen *"Büyük Tren Soygunu"*dur. Bilinen kovboy filmleridir.

Bilim kurgu filmleri, en çok ilgi çeken ve hasılat rekorları kıran filmlerdir. İlk bilim kurgu filmi, 1902 yılında Fransız yapımcı **George Melies** tarafından çekilen *"Aya Seyahat"* filmidir. **Arthur C.Clark**'ın *"2001: Bir Uzay Yolculuğu"* adlı filmiyle zirveye ulaştı.

Polisiye film; konusu çeteler dünyası ve örgütlü cinayetler ile bireysel şiddet olaylarıdır. **Sternberg**'in *"Chicago Geceleri"* ile doruğa ulaşır. Sadece Amerika'da değil, Fransa ve İngiltere'de de varlığını sürdürür. Sonra dünya sinemalarında da gösterime girer.

Bilim kurgu filmi dışında, belirttiğimiz film türlerinin birleştiği ortak bir noktayı belirtmekte fayda vardır:

Bu tür filmlerde öne çıkan temel özellik, bir Amerikan mitosu veya kahramanı yaratmaktır.

"Vahşi" Kızılderililer ile *"acımasız haydutları"* dize getiren *'Şerif'* figürü, *"terörist, çete, kaçak ve suçluları"* dize getiren *'Polis, Ajan'* betimlemesi ve onların *"hümanist, sevecen, kurtarıcı, duygulu, adaletli ama cesur yürekli, çetin ceviz, tatlı sert"* özellikleri, tamamiyle böyle bir mitosu yaratmayı amaçlar.

www.ozgurgenclik.org

Vizontele Tuuba'dan bir sahne

Bugün Türk sineması, ölü bir sinemadır. Popüler, ticari, yoz sinemaya çakılıp kalmıştır. Ciddi bir nitelik ve içerik sorunu yaşamaktadır. Bu nedenle halktan kopuktur, izleyici bulamamaktadır. Son birkaç yıllık dönemde Vizontele gibi yapımların çıkışları, bu gerçeği tümden değiştirmeye yetmemekte ve istisnai kalmaktadır.

Cannes Film Festivali'nin 50. yılında büyük ödülleri Ortadoğu filmleri topladı.

Aynı durum Cannes 2000 Film Festivali'nde de tekrarlandı. İranlı Kürt yönetmen **Bahman Ghobadi** *Altın Kamera*, **Cafer Penahi** (bir **Yılmaz Güney** hayranıdır) *Altın Aslan* ödüllerini aldılar.

Ancak bütün bu olumlu gelişmelere rağmen gerek Ortadoğu, gerek Afrika ve gerekse de Uzakdoğu sinema gerçeği, kendi tarihsel ve kültürel zenginliğini karşılayacak etkinlik ve yetkinlikten uzak bir düzeyde seyretmektedir. Bu da üretim yaratıcılığını yitiren Hollywood sinemasına el sürülmemiş yeni hazineler sunmaktadır.

Nitekim Hollywood sineması günümüzde Doğu'ya yönelmekte, Doğu'nun zengin değerleri üzerinde kendini palazlandırmak istemektedir. Bu aynı zamanda yeniden yükselen Doğu uygarlığını ve uygarlık değerlerini çarpıtma, ters yüz etme istemidir.

Bu açıdan Doğu sineması, kendi tarihsel kültürel zenginliklerine ve yükselen değerlerine denk, çarpıcı, kalıcı, etkili ve benzersiz sinema eserleri yaratmak göreviyle karşı karşıyadır. Kendi bağımsız gelişmesi de buna bağlı olacaktır.

Doğu sineması, Doğu tarihinin büyüklüğü karşısında böylesine yetersiz bir düzeyi ifade ediyor olsa da, Türk sineması karşısında daha iyi bir yerde durduğunu söylemek mümkündür.

Uzun tarihi geçmişine, geçirdiği deneysel süreçlere ve alınan tüm tecrübelere rağmen Türk sineması kendisini geliştiremedi, üretemedi.

Hollywood ve diğer Batı sinemalarının etkisinden kurtulamadı. Sonunda onların kötü bir kopyası, karikatürü durumuna düşerek halk, ülke ve kültür gerçeğine ters düşecek konuma gelmekten kendini alamayarak ucubeleşti.

Türk sinemasının geldiği nokta, ucubelikten beter bir ölüm noktasıdır

Gerçekten de Türk sinemasının geldiği nokta, ucubelikten beter bir ölüm noktasıdır. Bugün Türk sineması, ölü bir sinemadır.

- Her şeyden önce kendi öz örgütlenmesinden yoksundur.

- Bağımsız değil güdümlüdür.

- Kendine ait bir kimliği yoktur.

- Popüler, ticari, yoz sinemaya çakılıp kalmıştır.

- Sanatsal, insani ve toplumsal etik anlamında tehlikeli düzeylere varan aşınmalarla karşı karşıyadır.

- Ciddi bir nitelik ve içerik sorunu yaşamaktadır.

Tüm bu nedenlerden dolayı halktan kopuktur, izleyici bulamamaktadır. Son birkaç yıllık dönemde **Vizontele** gibi yapımların çıkışları, bu gerçeği tümden değiştirmeye yetmemekte ve istisnai kalmaktadır.

Diğer yandan dünya çapında izole olmuş, marjinalleşmiş, varlığı bile tartışılır hale gelmiştir. Bu duruma tepki olarak anlatıma dayalı sosyal film yapma adına bazı çıkışlar olmuşsa da, bunlar da güdük kalmaktan öteye gidememiştir. Genelde elitik ve entellektüel kalan bu filmler, halktan ciddi anlamda kabul görmemektedir.

Çünkü halkın gerçekliğine, ihtiyaçlarına, beklentilerine, sorunlarına cevap olmaktan uzak kaldılar. Bu kadar sıcak, sosyopolitik gelişmelerin olduğu bir ülkede 10 yıllık bir süreçte sansüre uğrayacak tek bir filmin bile çıkmamasını buna yorumlamak gerekir.

www.arsivakurdi.org

Yılmaz Güney sinemacılığı, coğrafyamızın örnek sinemasıdır

Türk sineması, mevcut durumuyla ciddi bir yol ayrımına gelip dayanmıştır: Ya mevcut haliyle devam edip tükenecek, ya da sistemden kopuş anlamında bir dönüm noktası olan **Yılmaz Güney** sinemacılığını sahiplenerek, bu içler acısı durumdan kurtulup yükselişe geçecektir. **Yılmaz Güney** sinemacılığı, devrimci sinemadır. Üreten, geliştiren, sorgulayan, yaratıcı ve alternatif sinemadır. Etkilidir, kalıcıdır, kapsayıcıdır. Dolayısıyla **Yılmaz Güney** sinemacılığı, coğrafyamızın örnek sinemasıdır. Türk sinemasının esas alması gereken bir sinemacılık olduğu gibi, Kürt sinemasının da manifestosu niteliğindedir.

Yılmaz Güney sinemacılığı Kürt sinemasının manifestosu niteliğindedir.

Yeni yeni filizlenmekte olan ve kendisini oluşturmanın deneysel sürecinden geçen Kürt sineması ise, ciddi ekonomik, teknik ve nitelikli insan eksikliğini yaşamaktadır. Nitekim hiçbir sinemanın sahip olmadığı kadar büyük bir tarihsel, sosyal, kültürel ve ideolojik malzemeye sahip olmasına karşın, oldukça alt bir gelişim düzeyinde seyretmektedir. Şimdilik daha çok kısa metraj filmlerle yetiniyor. Aslında deneysel olması açısından işe kısa metraj filmlerle başlamak en doğru olanıdır. Ancak burada çakılıp kalmak, daha büyük projelere yönelmemek de, henüz ruşeyn halindeyken ölmek gibi bir tehlikeyi taşımaktadır.

Kürt sineması, sloganist ve popülist yaklaşımlardan uzak, toplumsal ve siyasal içerikli, ama aynı zamanda estetik ve görsel düzeyi olan bir sinema anlayışıyla hareket etmeli, toplumsal ve ulusal demokratik gelişmeye hizmet etmelidir.

Diğer yandan Kürt halkıyla sınırlı kalmamalı, komşu ve kardeş halklara da seslenen kapsayıcılıkta ve estetik düzeyi yüksek ürünler sunarak halklararası kardeşleşmeye katkı sunmalıdır. Ayrıca kitlelere çeşitli mesajlar vererek onları düşünceye ve kendilerini geliştirmeye sevketmelidir. Bu yönüyle Kürt sineması politik, alternatif ve devrimci bir sinemadır. Gelişmesini köstekleyen bütün engelleri aşmayı bilecek, **Apocu** yaratımcılıkla sağlıklı gelişimini ve büyümesini sağlayacak bağımsız bir sinema olarak dünya sinemasına taze kan olacaktır.

Çok etkili bir eğitim ve bilinçlenme aracı olarak sinema, halkımızın demokratik mücadelesinde sosyal, siyasal ve kültürel yapısının yeniden yapılandırılmasında ve devrimci demokratik bir düzeyi yakalamasında oldukça önemli roller oynayacaktır. Ayrıca gerek Kürt kültürünün ayakta tutulmasında, yaşatılmasında, tanıtılmasında, gerekse de başta kardeş bölge halkları olmak üzere tüm dünya halklarının kültürleriyle buluşmasında ve kaynaşmasında da etkili olacaktır. Bu nedenle büyük ya da küçük demeden, Kürt sinemasının geliştirilmesine yönelik gerçekleştirilen her türlü çaba ve çalışmaya büyük anlam biçiyoruz. Kürt sinemasına maddi manevi katkılar sunabilecek herkesi bilgi, yetenek ve olanaklarını sunmaya davet ediyoruz.

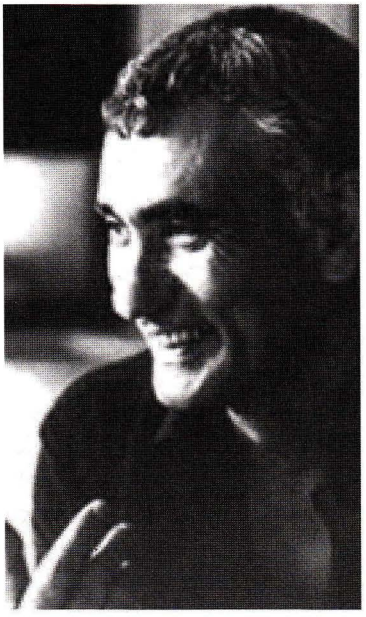

www.arsivakurd.org

Çağdaşlaşan Sanatıyla Dört Parçanın Melodisi

KOMA Çar Newa

Röportaj: Cem KÖROĞLU
pircayan@hotmail.com

*Kürt müziğinde tarzlarıyla yeni bir dönemin kapılarını aralayan **Koma Çar Newa**'nın kurucuları olan **Serhat** ve **Süleyman** ile muhabirimiz **Cem KÖROĞLU**'nun yapmış olduğu söyleşiyi yayınlıyoruz.*

- Si, Mak ve Çar Newa!.. İlginç iki albüm ismi ve ilginç bir grup ismi... Nedir Çar Newa?

Süleyman: Biz daha önce Koma Amed ismiyle müzik yaptık. Öyle tanındık, müziğimiz öyle tanındı, ancak 2000 yılından itibaren Çar Newa ismini aldık, o zaman bir isim almamız gerekiyordu ve bunun için müzisyen dostlarımıza, arkadaşlarımıza sorduk. Onlardan da yardım istedik, ama en sonunda yaptığımız müziğe denk düşen bir isim bulmaya çalıştık, bu da Kürtlerin dört parçada yaşıyor olması ve bizim Kürtlerin dört şivesinden de şarkı söylüyor olmamızı anlatan **"dört"**, **"newa"** da makam anlamına geliyor, melodi anlamına geliyor. Kürtlerin dört melodisini anlatan bir isimdir. **"Çar Newa"** ismini böyle tarif edebiliyoruz.

Serhat: Bizler o dönem ilk kez Avrupa'ya çıkmıştık. Mülteciliğin verdiği zorlukları yeni yeni kendi yaşamımızda görmeye başlıyorduk, bir gölge gibi idi üzerimizde. Ülkemizin dışında böyle bir şeyin duygularını yaşamıştık ve o dönem çıkan ürünlerin hepsi, yani ülkeye duyulan özlem, bir perde var önünde. Bunu anlatan bir şeydi **"Si"**, o yüzden seçilmişti.

"Mak" ise tamamen halk türkülerinden oluşuyordu. Bilindiği gibi bizim yaşadığımız topraklar, bir uygarlığa beşiklik etmiştir ve çok doğurgandır. O topraklardan çıkan şarkıları biz yeni bir anlayışla yorumladık. O yüzden çok araştırdık, bu konsepte uyacak bir şeyi. **"Mak"** hem kadını hem doğurganlığı hem anayı temsil ediyor; sözlükte üç dört anlamı var. Ama hepsi bütün anlamlarıyla bizim bu konseptte **"Mak"**a yüklediğimiz misyona uyan bir isimdi. Dergûş de öyle bir çalışmaydı. Onda da **"Mak"** ismini en yakışan şey olarak gördük. O yüzden de **"Mak"** koyduk.

- "Si" ve "Mak" albümlerinde Kürtlerin müziğinin geleneksel çağdaşlaşmasının harmonisini görmek mümkün. Bu albümler geleneğe bağlı dinleyici ile modernleşmeye meraklı dinleyicilerden yeterince ilgi buldu mu?

Serhat: Çar Newa deneysel müzik yapan bir müzik grubu. Onun getirdiği avantajlar ve dezavantajlar var. Avantajı şu: Bizler ilk önce Kürt müziğini öğrendik. Daha sonra Batılı normları, Batı ve dünya müziğini tanımladık.

Böyle bir sentez de ilk önce Kürt müziğine dayalı olduğu için geleneksel tutucu, daha çok klasik Kürt

www.tevgar.org

müziğini dinleyen insanlar tarafından da çok tepkiyle karşılanmadı, bazı ölçüleri kabul görüyor. Bu çağın bütün nimetlerinden yararlanan gençlik tarafından da beğenildi. Bizler Kürt'üz, Kürt müziğiyle, Kürt kültürüyle uğraşıyoruz ama bugün dünyadaki gelişmelerden de uzak değiliz. İşte bu konseptte bizimle buluşan, her geçen gün çoğalan bir dinleyici kitlesi var.

Bizim bundan önceki kasette, belki sürekli Kürt halk türkülerini dinleyen insanlara itici gelecek veya çok iddialı, riskli olan bir çalışma vardı "Mak" kasetinde: Raberi. Klasik dengbejlik tarzında şimdiye kadar hiçbir sanatçı çok fazla uğraşmamıştı, herhangi bir şekilde değiştirme değil de, bugünün tekniğiyle yeniden yorumlama oldu. Bunda da olumlu eleştiriler aldık diyebilirim, bazı beğenmeyen insanlar da olabilir. Ama en azından insanlardaki şu samimiyet bizi sevindiren bir şey, bir şeyi yapan insanların bilgisi, becerisi varsa eğer, o yaptığı, üzerinde çalıştığı şeye zarardan çok yarar veriyor. Bunu sürekli hissediyoruz. İnsanlar bize pek "Kürt kültürünü bozmuşsunuz, Kürt kültürüyle ilgisi yok, dejenerasyon var" demiyorlar. Bunda da tabii şunun etkisi çok büyük; Çar Newa bir konsept, bir grup, onun içerisinde 7-8 kişi var ve hepsi de kendi alanlarında işlerini profesyonel yapan, bu işe sahip, bilgili insanlar olduğu için iyi bir konsept de ortaya çıkıyor.

- Siz grubu kurarken, genelde etkilendiğiniz bir topluluk, bir grup var mıydı?

Serhat: Grup olarak bir şey yok, ama bizden önce gelenleri, daha iyi sanatçıları, sesleri hiç yadsımadık ve bunların ismini de zikretmek bizim için çok doğal bir şey olur. Belki bazıları "Ben falankesten etkilendim" demeye çekiniyor, ama bizim için önemli olan, ilk önce Kürt müziğiyle tanışmamızdır. Bu çalışmamızda da tabii Aram'ın, Şivan'ın, Erivan radyosunun, M.Arif Cizrewiler'in, İsa Berwariler'in etkileri, bizim o müziği tanımamızda çok büyük.

Sol düşüncelerle tanıştıktan sonra tabii ki, İntiva, İntilimani tabii ki Victor Jaralar, tabii ki dünyada bu işi yapan insanlar, en azından sol cenahtan. Müziğe bakan insanların müziklerini dinledik, onlardan etkilendik. Yine Kürt müziğinde bizden önce bu denemeleri başlatan Koma Vatan, Ciwan Haco var, bu tür denemeleri yapanların müziklerini dinledik. Diyebilirim ki hepsini dinledik, hepsinden etkilendik. Ama Çar Newa olarak bizim şu an yaptığımız profesyonel bir çalışma. Bu profesyonel çalışma da bütün hepsini barındırıyor. Şimdiye dek bütün yaşamımızdaki, üniversite yıllarımızdaki, sosyal hayatımızdaki, müzikal yaşamımızdaki bütün birikimlerimiz ve bu birikimlerin bugünkü dışa vurumudur Çar Newa.

Yine Kürt müziğinde bizden önce bu denemeleri başlatan Koma Vatan, Ciwan Haco var, bu tür denemeleri yapanların müziklerini dinledik. Diyebilirim ki hepsini dinledik, hepsinden etkilendik. Ama Çar Newa olarak bizim şu an yaptığımız profesyonel bir çalışma. Bu profesyonel çalışma da bütün hepsini barındırıyor.

- Çar Newa Koma Amed'in bir devamı mıdır yoksa bundan kopup kendi yolunu, müziğini başka bir kulvarda devam eden apayrı bir grup mudur?

Serhat: Koma Amed'de bu insanlar vardı. Devamı demek çok şey değil ama aynısıdır bence. Aynısının daha gelişen, daha öğrenen insanlarıdır. Bir müzik grubunda eğer ayrıldıktan sonra kalan insanlar o grubu besteleriyle, aranje şekliyle yaşatan insanlarsa, insan diyebilir ki, ayrılan insanlar bu grubu temsil etmiyor. Ama bizde biraz farklı, bizde Koma Amed'de de bütün o şarkıları besteleyen, aranjesini yapan, söyleyen insanlar mecburi bir şekilde isim değişikliği yaptı ve sonuçta tarih bizi haklı çıkardı demeyeyim ama sonuçta da Koma Amed bizden sonra artık müzik yapmama kararı aldı.

Süleyman: Zaten Koma Amed müzik yapmaya devam etseydi, başka bir müzik yapmak durumunda kalacaktı. Yani bugün Çar Newa'nın yaptığı müziğin ya da Koma Amed'in çizgisini temsil eden bir müziğin ortaya çıkacağını sanmıyordum, ben en azından öyle düşünüyorum, çünkü Koma Amed'i oluşturan asıl beyin, kaynak, hepsi bu grupta yer aldığı için bu mümkün değildi.

www.ahsivakurdi.org

- Çar Newa Kürt müziğinde hangi tarzın sözcülüğünü yapıyor veya Çar Newa yaptığı müzik türünde yeterince bir doygunluğa ulaşmış mıdır yoksa tarzında arayışına devam mı ediyor?

Serhat: Bizim bir arayışımız var ve bu da şundandır; müzik de yaşamın diğer dalları gibi sürekli öğrenilen bir şey. Sürekli öğrendiğin zaman bu senin sosyal yaşamına da, müziğine de yansıyor. Ama bu süreç belki bundan yedi yıl öncesine kadar çok ağır gidiyordu. Çünkü bizler belki ekonomik nedenlerden, belki Türkiye'de olmamızdan dolayı daha içine kapanık müzik yapan, yani etrafındaki Kürt insanlarla müzik yapan ve o günkü şartları zorlayan, "elimizdeki imkanlar budur, bunlarla müzik yapalım" diyen bir anlayıştan bugün tamamen profesyonel bir anlayışa geçtik.

Çar Newa'yı dinleyen insanlar şunu düşünmeliler; dünya standartlarında ben hangi müziği ve sanatçıyı dinliyorsam, onları hangi kriterlerle eleştiriyorsam, Çar Newa'yı da öyle dinleyip eleştirmeliyim. Çünkü biz de dünyadaki bütün diğer insanlar gibi bu işi en profesyonel şekilde yapıyoruz. Bu da müzikte bir değişimi getiriyor. Ama yine kökleri Kürt müziğinde olan bir değişimi gerektiriyor. Çünkü şu an bizim grubumuzda üçü yabancı profesyonel diğerleri Kürtler arasında en iyi müzisyenlerden oluşan yedi kişilik bir kadro var ve bu kadro beraber müziğe şekil veriyor.

Zaman değişiyor, öğrendiklerin değişiyor ama bizim dinleyicilerimize söyleyeceğimiz tek şey var: Kürt orijininden, uzaklaşmayacak Çar Newa! Bizler yorum olarak da kendi Kürt rengimizi sonuna kadar taşıyacağız. Ama bu Kürt renginin dünyadaki diğer renklerle bezenmesi, süslenmesi konusunda da çok açığız. Sürekli küçük değişimler yaşanacak müzik hayatımızda. Biz deneysel müzik yapıyoruz ama bu da kuralsız bir müzik değil. İlk önce Kürt müziğinin, dünya müziğinin kurallarını bilmemiz gerekiyor. O kuralları bildikten sonra, o kurallar üzerinde oynayabilirsiniz. Ama o kuralları bilmeden oynarsanız sonuçta ucube bir şey çıkar, ama biz ilk önce bu kuralları öğrendiğimize inanıyoruz.

Süleyman: Biz rock müzik yapıyoruz, jazz yapıyoruz, şu türün temsilcisiyiz diyemiyoruz. Bir arayış içerisinde, her zaman daha iyi bir Çar Newa müziğini yaratma hedefimiz olduğu için bu sonsuz bir şey. Bizim yaptığımız müzik de sonuç itibariyle Çar Newa müziği olacak ve bu yeni yeni anlaşılıyor. Vokal tekniğimizden, aranje şeklimizden, seçtiğimiz ritim şekilleri ve şarkılarından insanlar ***"evet, burada bir Çar Newa rengi var"*** diyebiliyorlar. Bu da bizi sevindiriyor.

Bazen uluslararası festivallere katılıyoruz. Bizim gibi dünya müziği normlarında kabul edilen uluslararası gruplar var. Yani kendi renginde, kendi dilinde kendi stilini yaratan çeşitli müzik grupları var ve onlarla uluslararası festivallerde yer alıyoruz. Ve burada da kendi rengimizi daha güzel görüyoruz. Temel olan, Kürt orijininin hiçbir zaman kaybolmaması, hatta onun baskın olmasıdır. Ama öğrendiğin her şeyi içine katarak geliştirdiğin bir müzik yapısı olmasıdır.

- Son dönemlerde, özellikle Newroz'da ülkeye doğru bir sanatçı akışı oldu. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz? Çar Newa ne zaman ülkede bu yönlü çalışmalarını sürdürecek? Bu ülkeye gidişlerin Kürt sanatı üzerinde ne gibi etkileri olacak?

Serhat: Gerçi biz oralarda müzik yaptık, konserler verdik, ama bu kadar profesyonelleştikten sonra yaklaşık sekiz yıl oldu gitmeyeli. Bizim de bir gün oralarda müzik yapmak, oralara geri dönmek gibi hayallerimiz var.

Giden arkadaşları da kutluyoruz. Gerçekten böyle bir çalışma, böyle bir cesaret, böyle bir emek gerekir, ama zaten yaşamın gerçekliği bu. Biz böyle top-

www.arsivnurdu.org

rakların sanatçılarıyız, bizler oralarda daha iyi anlaşılabilecek, daha iyi konumlandırılabilecek sanatçılarız. O yüzden Türkiye'ye gidişleri çok olumlu görüyoruz. Bu Kürt sanatçı üzerinde de çok büyük olumlu etkiler yaratacaktır çünkü.

İnsanlar hep televizyonlarda izledikleri sanatçılar geliyor, ilk etapta büyük bir coşku var ve onların gelişlerinden dolayı bir sevinç var, ulusal duygular kabarıyor. Bu gidiş süreklileşecek, insanlar sürekli gitmeye başlayacaklar. Bu da şu sonucu doğuracak, artık bir iki üç dört geldin ama artık yapacakların önemli. Sanatın, performansın, müziğin önemli.

Belki Avrupa için, Avrupa'daki kitle için bu kadarı yeterlidir. Bir sanatçı bazen gecelere bir bağlamayla çıkıyor, çalıyor. Avrupa'da Kürt müziği eğlencelik olarak tabir ediliyor. Diğer folklora, halaya, dansa, böyle bir şeye hizmet ediyor ve bu da zamanla eğer çok derinlikli düşünülmezse, insanın sanatını da olumsuz etkiliyor. Artık siz gecelere veya konserlere gittiğiniz zaman şunu düşünüyorsunuz, "insanlar kalkıp oynayacaklar ve ben de onları oynatmaya başlayayım." Müzik, sanat aslında bu değil. Sanat ve müzikte de belki direkt eğlence kültürüne yönelik bir şeyler olabilir, ama bizim yaptığımız sanat öyle değil. Bizim yaptığımız sanat daha fazla içerikli. Çünkü şunu her sanatçı düşünmek zorunda. Buradaki sanatçılar veya isimleri sayılan Türkiye'ye gidip gelen sanatçılar bir halkın en üste çıkardığı sanatçılardır, bir halk için en iyi sanatçılardır.

Diğer uluslara da bakmak lazım, diğer halklara, dünya müziklerine, dünya kültürüne bakmak lazım. Eğer bir sanatçıyı, bir müzisyeni halk bir yerlere bu kadar çıkarıyorsa, "bu benim için en iyidir" diyorsa, o zaman sanatçıların da o donanımda olmaları lazım.

O yüzden daha fazla okumak lazım, daha fazla sanatla haşır neşir olmak lazım. Müziğin, sanatın o kadar basit olmadığını hepimiz çok söylüyoruz ama bunu müzikal yaşantıda da sürdürmek lazım. Çar Newa'nın yaptığı en önemli şeylerden biri de bu.

İnsanlar bizi kasette, CD'de nasıl dinliyorlarsa, sahnede de aynı performansla insanların karşısına çıkmayı doğru buluyoruz.

Bizim için de çok motive edici, Türkiye'ye gidiş ihtimalinin olması. Umarım bir dahaki Newroz'da bizler de Diyarbakır'da o coşkuyu yaşayabiliriz.

- Sanatın terbiye edici bir yönü vardır. Kürt müziği kendi değerlerinden kopmuş ve savrulmuş Kürt gençliğinin öncelikle kendi insani değerleriyle buluşturmasında nasıl bir rol oynayabilir?

Serhat: Müziğin insan ve toplum psikolojisindeki etkisi, herkesin tartıştığı, yadsımadığı bir gerçek.

Tarih belki bunu en fazla biz Kürtler'de okeylemiştir. Bütün başkaldırılar, bütün bu kültürün, dilin korunmasında, insanların o ulusal duygularla bezenmesinde belki yüzlerce yıl bugüne getirilmesinde, sözlü olarak anlatılmasında müziğin, sanatın rolü zaten Kürtler'de tespitli ve çok önemli.

Ama şu sıralar Kürt müziğinde müziğin gerçek rollerinden bir tanesi olan toplumla diyalogda olumlu bir gelişmeyi çok fazla görmüyorum.

Müzik veya sanat politikanın çok fazla gerisinde koşturuluyor. (Zaten sanat toplumun bir adım önünde olmak, daha ilerisini görebilmek, onlara anlatabilmektir.) Ama şu an Kürt sanatı demeyeyim de, sanatçıların ürettiği şarkılar, ürettiği tarz, politikanın, toplumsal gelişmelerin gerisinden gelen ve onları olduktan beş altı ay sonra anlatabilen bir konuma geçmiş. Yani bir olay yaşanıyor, 6 ay sonra onun şarkısı yapılmaya başlanıyor. Belki tarihe tanıklık etmek de sanatın bir özelliğidir ama eğer geleceği düşünüyorsak, sanatın, müziğin Kürt toplumunda olumlu bir ivme çizmesini istiyorsak, bir adım önünde olmak gerekiyor.

Belki şu an çok popüler şeylere sarılıp, işte arabesktir, çok fazla kaset satılabilir, çok meşhur olunabilir, ama bunların sadece bugün o sanatçıya getirebileceği kazanımlar var. Belki on yıl sonra o sanatçı diyebilir ki: "Ben o dönem ürettiklerimle para da kazandım, meşhur da oldum."

Ama on yıl sonra o sanatçının elinde bir şey kalmayacak, o meşhurluğu da belki üç yıl, beş yıl sonra bi-

www.arsivokulu.org

tecek. Çünkü toplumsal olaylar çok hızlı gelişiyor. Ben şunu savunmuyorum, "herkes bunun önüne geçmeli, toplumsal olayları görmeli, bir adım önünde sanat yapmalı" ama bu kaygı da olmalı.

Çoğu insan düşünüyor, sanatçıların, müziklerin çok daha politik olması gerekiyor. Belki Avrupa'da bunlar daha çok geçerli, ama Avrupa'da görüyoruz ki, çok böyle değil. Sıradan yurtseverler, insanlar, bu işlerle uğraşan insanlar çok daha fazla politik olabiliyorlar, daha ileriyi görebiliyorlar.

Senin yaptığın sanata yüklediğin misyon önemli. Eğer sen gündelik yaşamı karşılayabilecek sanat yapabiliyorsan, çok fazla kalıcı olmaz. Belki bunun en iyi örneği Amerikan kültürüdür. Hemen tüketilecek şeyler vardır, gidersin hemen ayaküstü yersin biter ama biter, hiçbir lezzet de kalmaz ağzında. Sanat da bundan sıyrılmalı, müzik özellikle. Günlük tüketime yönelik bir sanat, o günkü coşkuyu karşılayabilecek bir sanat bir sanatçının, bir müzisyenin belki repertuarında, belki kendi sunduğu ürünlerde yüzde 5, yüzde 10 yer alabilir, o yüzden de, insanların birikimlerine bağlı, insanların gelecekle ilgili kaygılarına bağlı. Kürt müziğinde son dönemde özellikle arabeskin bu kadar popüler olmasına bir sanatçı olarak değil, bir Kürt insanı olarak olumlu bir gelişme biçiminde bakamıyorum.

Süleyman: Tabii ki toplumun gelişmesiyle, toplumun içinde bulunduğu durumla bire bir ilgilidir. Bir sanatçı da o toplumla beraber yaşıyor, ama Kürtlerin şanssızlığı burada. Gördüğü baskı sebebiyle sanatçısı daha çok toplumdan başka bir yerde veya küçük bir toplulukla yaşamaya başlıyor. Küçük bir toplulukla beraber yaşayınca bunun ihtiyacını görmüyor ya da sıkıntısını yaşamıyor. "Benim yaptıklarım, bu toplumun kapasitesini zorluyor" gibi bir sıkıntı yaşamıyor.

Kendi toprağındaki insanlarla karşılaşması belki böyle bir çatışmayı yaratacak. Bu noktada sanatçı biraz daha kendisini sorgulayacak. Çünkü yalnızca size hayran olan, sizi eleştirecek olan, sizinle ilgili yazılar, sanatınızla ilgili değerlendirmeler yapılacak; yazarlar, çizerler bunu yapacak.

Ama mesela Kürt müziğiyle ilgili çok azdır, eleştirilmez. Çünkü biz bizeyiz, ben kimi eleştireceğim, nerede nasıl eleştireceğim? Bu da geliştirmiyor, ama bence toplumla karşı karşıya geliyor olması bir şeyleri geliştirecek.

Hazıra konma gibi bir şey de var, Türkiye'de hazır bir malzeme var, arabesk bir zemin var ve Kürt olup Türkçe şarkı söyleyen, Türk sanatına hizmet eden insanlar bunu çok güzel yapıyorlar. Bu, Kürtler tarafından da, Kürt müziği yapanlar tarafından da kabul görüyor. Çünkü hazır bir dinleyici var, hemen o yöne gitmesi zorlanmıyor. Zaten böyle bir sorgulamanın içine girmiyor. Ama biz şu sıkıntıyla bir gün karşı karşıya kalırsak, bizim dinleyicimiz bizim toplumumuz gelişecek ister istemez. Yalnızca bizim söylediklerimizle gelişmeyecek; işte Kürt toplumu her gün politik bir arena içerisinde kendini geliştirmek zorunda kalıyor, dünya değişiyor, o toplum değişecek ve bir gün belki kabul etmeyecek ve artık bir kenara atacak. O zaman kötü olacak ve bizim de bu topluma katacağımız hiçbir şey olmayacak. Asıl dinleyiciyle karşı karşıya kalırsak, biraz daha zorlanacağız, gerçek biraz daha ortaya çıkacak.

Serhat: Herkes politik sanatçı olduğunu söylüyor. Öyle bir politik yönümüz var, küçük bir ayırım var. Politik sanatla politik dengelerle oynayan sanatçı ayrı bir şey. Şu an birçok insanın yaptığı şey bu. Politik dengelerle oynayan sanat yapıyor. Avrupa'daki birçok sanatçı böyle, çoğunlukla bekliyor ki bir olay olsun, falan yerde bir şey olsun, ondan sonra hadi o olaydan 10 gün sonra gidip yürüyelim. Böyle bir tarz artık olmuş ve bunları çoğunlukla müziğe de yansıtıyorlar. Bu da geleceğe yönelik olumlu bir adım değil.

- Yeni albüm çalışmanız var mı?

Serhat: Mayıs ayında yeni albüme başlıyoruz. Çalışmaları biraz uzun sürüyor ama bizim amacımız eylül ayına kadar bu çalışmayı bitirmek. Bu çalışma da belki "Si" ve "Mak"ın bir sentezi gibi. Yeni yapacağımız çalışmada da yine kendi şarkılarımız, bestelerimiz olacak ve yine halk türküleri, Çar Newa'nın klasik üzerinde uğraştığı folklorik şarkılar, halk türküleri olacak.

Yeni çalışmamızın sonucunu görmek açısından ben de dinleyicilerimiz kadar heyecanlanıyorum. Çünkü sonuçta bu müziği kendimiz için de yapıyoruz. Kendimiz de dinleyip zevk almak için yapıyoruz. Şu an öyle bir heyecan bende var. Bir Çar Newa üyesi olarak ben de eylülü sabırsızlıkla bekliyorum.

www.serxwebun.org

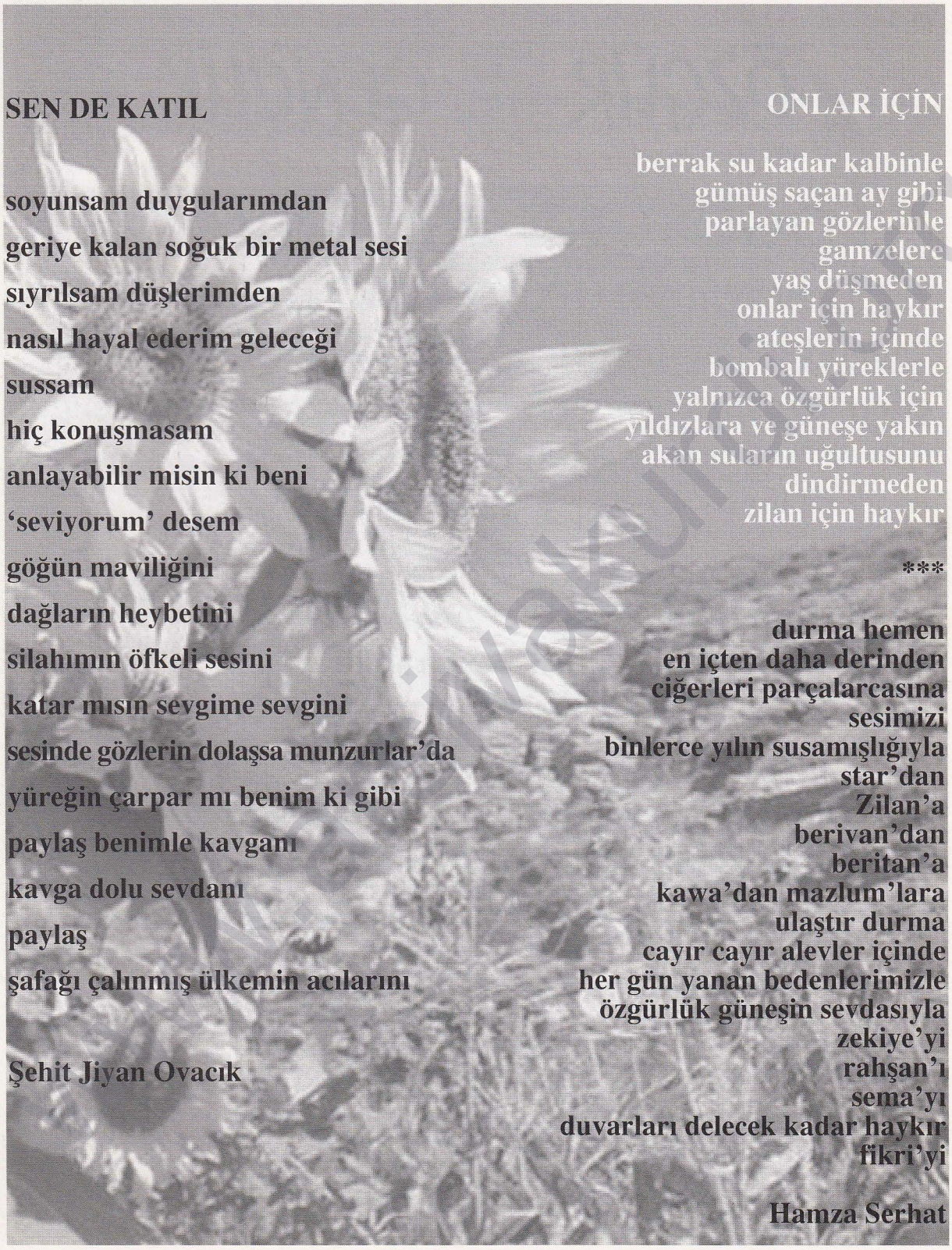

SEN DE KATIL

soyunsam duygularımdan
geriye kalan soğuk bir metal sesi
sıyrılsam düşlerimden
nasıl hayal ederim geleceği
sussam
hiç konuşmasam
anlayabilir misin ki beni
'seviyorum' desem
göğün maviliğini
dağların heybetini
silahımın öfkeli sesini
katar mısın sevgime sevgini
sesinde gözlerin dolaşsa munzurlar'da
yüreğin çarpar mı benim ki gibi
paylaş benimle kavganı
kavga dolu sevdanı
paylaş
şafağı çalınmış ülkemin acılarını

Şehit Jiyan Ovacık

ONLAR İÇİN

berrak su kadar kalbinle
gümüş saçan ay gibi
parlayan gözlerinle
gamzelere
yaş düşmeden
onlar için haykır
ateşlerin içinde
bombalı yüreklerle
yalnızca özgürlük için
yıldızlara ve güneşe yakın
akan suların uğultusunu
dindirmeden
zilan için haykır

***

durma hemen
en içten daha derinden
ciğerleri parçalarcasına
sesimizi
binlerce yılın susamışlığıyla
star'dan
Zilan'a
berivan'dan
beritan'a
kawa'dan mazlum'lara
ulaştır durma
cayır cayır alevler içinde
her gün yanan bedenlerimizle
özgürlük güneşin sevdasıyla
zekiye'yi
rahşan'ı
sema'yı
duvarları delecek kadar haykır
fikri'yi

Hamza Serhat

ÖZGÜR GENÇLİK

LOGOSUNU SEN YARAT!!!

Gençliğin sesi ÖZGÜR GENÇLİK dergisinin logo yarışmasına sen de katıl. Gençliği en iyi ifade eden logoyu sen yarat, senin yarattığın logo gençliğin sembolü olsun...

❄❄❄

01 Mart 2004 - 30 Mayıs 2004

tarihleri arasında

ÖZGÜR GENÇLİK LOGOSU

yarışması düzenliyoruz.

Yarışmaya katılım sağlamak istiyorsanız yaptığınız logoyu aşağıda belirteceğimiz e-mail adresine göndermeniz yeterlidir. Ayrıca dereceye giren ilk üç logonun yaratıcılarına süpriz hediyeler verilecektir.

❄❄❄

e-mail:

ozgurgenclik@gmx.net

www.anarkurdi.org

MİZAH-MİZAH-MİZAH

MEEEEKTUUUUUPPPP VAAAARRRRRR...

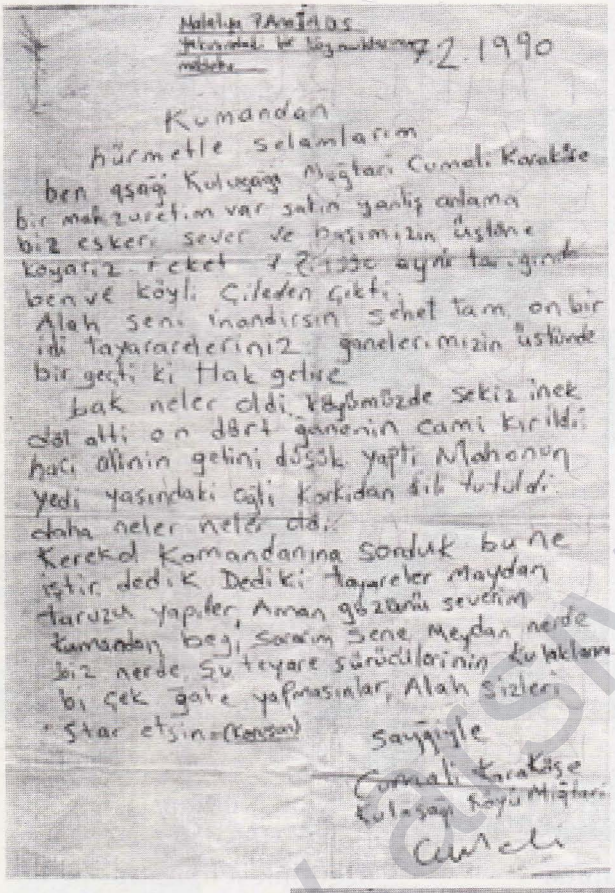

Kumandan

hürmetle selamlarım

ben qsağ Kulaqağ Müğtarı Cumali Karakaşe bir mahzuretim var satın yanlış anlama biz eskeri sever ve bağımızın üstüne koyarız Tekel 7 2-1990 ayın ta-gında benve köylü Çileden çıktı. Allah seni inandırsın şehet tam on bir idi tayararderiniz geneleri.mizin üstünde bir geçti ki Hak getire

bak neler oldi. köyümüzde sekiz inek öldü altı on dört qanenin cami kırıldı. haci Alinin gelini düşük yaptı Mahonun yedi yasındaki cüli korkudan dib tutuldi. daha neler neler oldi.

Kerekol Komandanına sorduk bu ne iştir dedik Dediki tayareler maydan tarızın yaptıler, Aman gözümü sevdim kumandan beği, Sorduk Sene Meydan nerde biz nerde, Su teyare sürücülerinin kulakları bi çek gale yapmasınlar, Allah sizleri Star etsin(Korusun)

Saygiyle

Cumali Karakaşe

Kulaqağ Köyü Müğtarı

Cumali

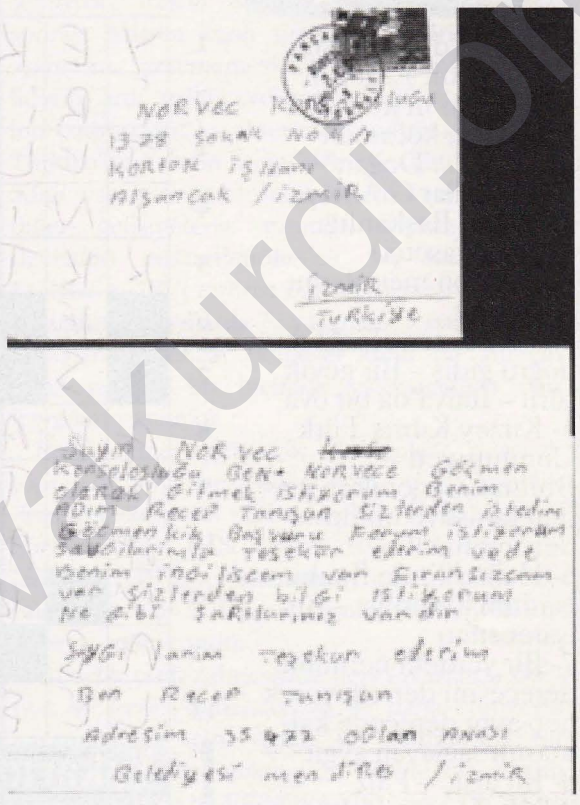

NORVEÇ

1378 Sokak No 4/1

Konak İşhanı

Alsancak / İZMİR

İZMİR

TÜRKİYE

Sayın NORVEÇ Konsolosluğu Gen. Norveçe Göçmen olmak istiyorum. Benim adım Recep Tunçsun Sizlerden istedim Göçmenlik Başvuru Formu istiyorum Sayılarınıza teşekkür ederim vede Benim inciliseem var Firmalarım var Sizlerden bilgi istiyorum Ne gibi şartlarınız vardır

Saygılarımla Teşekkür ederim

Ben Recep Tunçsun

Adresim 35 472 Oğlan Anası

Belediyesi mendires / İzmir

T.C. POSTA 075000 LIRA

H POSTA

Sn: UMUR TALU

E-mail: umur.talu@milliyet.com.tr

İSTANBUL

www.arsivakurdi.org

Bulmaca

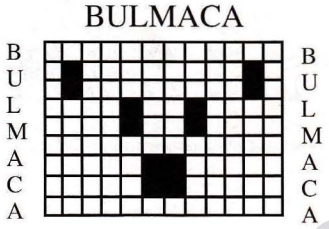

Soldan Sağa

1- Suriye'de kendisini yakan Şehit Erdoğan Kahraman'ın kod adı
2- Büyük, kocaman – Pasak – "... Doğan" (Uzun yıllar G.Antep Belediye Başkanlığı yapan siyasetçi)
3- Telefon mesajlarını alan aygıt
4- Yüksekten alçağa doğru gidiş – Bir geyik türü – İtalya'da bir ova
5- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti – Bulunması gereken yerden kimseye bildirmeden ayrılmak
6- Halk dilinde İbrahim isminin kısaltılışı – Bir işaret sıfatı
7- Bir yerdeki nemlilik derecesini denetleyerek hep aynı derecede kalmasını sağlayan aygıt
8- Bir ağaç – Faiz
9- Nitelik yönünden – Kürtçe'de su – Türkçe'de şart eki
10- Çözümleme – Sonsuz
11- Ateş yakmaya yarayan küçük bir çöp ve karton parçası – Bir bağlaç
12- Avrupa Birliği – Bir bağlaç – Yanına getirildiği sözcüğü aşırı abartarak hayranlık belirten ifade
13- Kürtçe'de asker – Allaha inanmayan

Yukarıdan Aşağıya

1- Kayıp – Kapital
2- İnsan hakları savunucusu bir kadın – Berilyum
3- Anahtarla açılabilen kapatma aygıtı – Hamle
4- Homoseksüel – İlave
5- Dingil – Bey olma durumu
6- Almanca'da 'burada' anlamına gelen sözcük – Zazaca'da allah – Arapça'da anma
7- Yetişkin adam – Bizmut
8- Ribo Nükleer Asit – "... Polat" (Basın emekçisi özgürlük şehidi)
9- Kraliçe – Dudağın alt bölümü – Riayet
10- Sır saklamasını bilen – Buyurmak
11- Arenadaki boğa güreşlerinde İspanyol sevinç ünlemi – Uzaklık anlatır – Bir nota
12- Ansızın ve güçlü bir biçimde – Olumsuz bir önek – Anadolu'da bir şehir
13- Belkemiği

www.arsivakurdi.org